

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea
unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare
centralizate cu energie termică)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind
modificarea unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare
centralizate cu energie termică).

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV

Ministrul Justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Ministrul Finanțelor

Veronica SIREȚEANU

Ministrul Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale

Lilia DABIJA

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

nr. _____ din _____ 2023

privind modificarea unor acte normative (*promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică*)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii sintagma „*gestionar al fondului locativ*” de a substitui cu sintagma „*administrator al fondului locativ*”, declinate la cazul gramatical respectiv.

2. Articolul 3 se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:
”(1¹) Apa caldă menajeră este obținută în rezultatul încălzirii apei potabile furnizate de către operatorul sistemului public de alimentare cu apă în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Titularii de licență fiind responsabili de calitatea serviciului prestat/produsului furnizat în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”

3. Articolul 21 la alineatul (2) în propoziția a doua după cuvintele: „de alimentare cu apă și de canalizare,” se completează cu cuvintele: „de alimentare cu energie termică, de alimentare cu apă caldă menajeră”.

Articolul II. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116*) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 14, alineatul (2) se completează cu litera p²) care va avea următorul cuprins:

”p²) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale;”

2. Articolul 29, alineatul (1) se completează cu litera s¹) care va avea următorul cuprins:

”s¹) asigură elaborarea și stabilirea, în condițiile legii, a zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale și o prezintă spre aprobare consiliului local;”.

Articolul III. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (*Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100*), cu modificările ulterioare, se completează cu un nou Articol 161¹, care va avea următorul cuprins:

”Articolul 161¹.

Neîndeplinirea în termen a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică

(1) Neîndeplinirea în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea repetată în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.

Articolul IV. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

1) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:

”(1¹) Pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, solicitantul prezintă suplimentar avizul unității termoeenergetice corespunzătoare cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în temeiul Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.

2) alineatele (2), (3), (4) după cuvintele ”la alin. (1)” se completează cu cuvintele ”și alin. (1¹)”.

2. Articolul 6:

1) alineatul (2) se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins:

”g) avizul unității termoeenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat”;

2) alineatul (3) după cuvintele ”Organele supravegherii de stat” se completează cu sintagma ”, instituțiile și întreprinderile”.

Articolul V. Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La Articolul 96 lit. b) se completează cu o liniuță suplimentară care va avea următorul cuprins „- 8% – la energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile”

Articolul VI. Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice”, cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic” se substituie cu cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, iar cuvintele „sistem centralizat de alimentare cu energie termică” se substituie cu cuvintele „sistem de alimentare centralizată cu energie termică”, declinate la cazul gramatical respectiv.

2. Alin. (9) la art. 3 se expune în redacție nouă: „9) *protecția drepturilor consumatorilor de energie termică*”.

3. La Articolul 5:

1) noțiunea de „consumator” se modifică și va avea următorul cuprins „ *consumator* – orice persoană fizică sau juridică care beneficiază de energie termică în baza de contract sau efectiv de energie termică pentru necesitățile casnice sau în alte scopuri”;

2) după noțiunea „consumator” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins:

”*consumator casnic* – orice persoană fizică care utilizează energie termică pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională, iar destinația imobilului este locativă;

consumator noncasnic – orice persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică în alte scopuri decât pentru necesitățile casnice, iar destinația imobilului este alta decât locativă;”

3) după noțiunea „distribuție” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*distribuitor de energie termică* - unitate termoeenergetică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice în condițiile prezentei legi;”

4) noțiunea „*eficiență globală*” se modifică și va avea următorul cuprins:

”*eficiență globală* – suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosit pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică;”

după noțiunea „*energie termică utilă*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: „*externalizare a unui serviciu sau a unei lucrări* – transmitere de către titularul de licență în favoarea unei părți terțe a unui serviciu sau a unei lucrări pe care trebuie să le îndeplinească în conformitate cu prezenta lege și potrivit condițiilor licenței, fără a include cesiunea licenței către o parte terță;”

5) după noțiunea „*sistem colectiv de alimentare cu energie termică*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*sistem paușal* - mod de stabilire a consumului de energie termică prin calcul, în funcție de capacitatea termică și de numărul orelor de utilizare pe tipuri de instalații termice, factorul de cerere;”

6) după noțiunea „*instalație de utilizare a energiei termice*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

”*obligație de serviciu public* – obligație impusă unității termoelectrice în interesul economic general, care se poate referi la securitate, inclusiv la securitatea alimentării cu energie termică, la continuitate, la calitate și la prețurile furnizării, precum și la protecția mediului, și care nu este discriminatorie și nu denaturează concurența în afară de ceea ce este strict necesar pentru a realiza obligația de serviciu public în cauză”;

7) noțiunea „*punct de delimitare*” se modifică și va avea următorul cuprins „*punct de delimitare* - loc în care instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului se delimitează după proprietate de instalațiile distribuitorului sau stabilite prin acordul între părți”;

8) după noțiunea „*punct de delimitare*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

„*punct de măsurare* - locul în care este instalat echipamentul de măsurare, în care cantitatea de energie termică se măsoară în scopuri comerciale;

9) după noțiunea „*raportul dintre energia electrică și energia termică*” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins:

„*rețea termică* - ansamblu de conducte, instalații de pompare, puncte termice centrale, puncte termice individuale situate în amonte de punctul de delimitare cu centrala termică, centrala electrică cu termoficare, care servesc la distribuția energiei termice până la instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului”;

10) după noțiunea „*valoare de referință a eficienței pentru producerea separată*” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins:

”*zonă de protecție a rețelelor termice* - zonă adiacentă rețelelor termice extinsă și în spațiu, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelelor termice și în jurul altor obiecte auxiliare ale rețelelor termice, în limitele căreia se introduc interdicții sau restricții privind accesul persoanelor, exploatarea fondului funciar, efectuarea lucrărilor, regimul construcțiilor și plantarea spațiilor verzi, pentru a se asigura condițiile normale de exploatare, de reparație și de reconstrucție, pentru a se exclude posibilitatea de deteriorare a rețelelor termice, precum și pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului.

zonă unitară de alimentare cu energie termică - areal geografic aparținând unei unități administrativ-teritoriale, în interiorul căruia se poate promova o singură soluție tehnică de alimentare cu energie termică.”.

4. La art. 6:

1) alin. (2) lit. c) se modifică și se va expune după cum urmează: „promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritară a energiei termice și electrice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență”.

2) Se completează cu două articole noi cu următorul cuprins:

”**Articolul 6¹**. În unitățile administrativ-teritoriale unde există un sistem de alimentare centralizată cu energie termică funcțional, se recunoaște zonă unitară de alimentare cu energie termică.

Articolul 6². Conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică

(1) Clădirile autorităților și instituțiilor publice, precum și alți consumatori din raza de acoperire a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și se alimentează cu energie termică, în mod obligatoriu ținând cont de posibilitățile tehnice și economice ale unităților termoenergetice.

Investițiile unităților termoenergetice în reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice se includ în planurile de investiții ale întreprinderilor termoenergetice și se aprobă de către Agenție, în scop de promovare a alimentării centralizate cu energie termică.

(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, clădirile nou construite, precum și cele supuse renovărilor majore, în conformitate cu prevederile Legii privind performanța clădirilor, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent, cu excepția cazurilor când racordarea nu este posibilă/fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.

(3) La eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare conform Legii nr. 163/2010, autoritățile administrației publice locale, solicită avizul unității termoenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a consumatorului la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și, în baza acestuia, prescriu în mod obligatoriu condițiile tehnice necesare a fi luate în considerare la etapa de proiectare a sistemului de încălzire cu conectarea la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.

(4) La evaluarea posibilității tehnice de racordare a unui consumator nou la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, unitatea termoenergetică ține cont inclusiv de planul de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, iar la necesitate planifică și include investițiile necesare în planul de investiții pentru anul următor, care sunt aprobate de către Agenție.

5. La Articolul 7:

1) la alineatul (1):

lit. c) cuvântul „stabilește” se substituie cu sintagma „elaborează și aprobă”;

lit. d) după cuvintele „pe plan” se completează cu cuvintele: „național și”;

se completează cu lit. f¹) care va avea următorul cuprins:

”f¹) elaborarea și aprobarea actului normativ cu privire la modul de repartizare a consumului de energie termică în cadrul sistemului colectiv de alimentare cu energie termică”.

2) la alineatul (2) sintagma „alimentării cu energie termică” se substituie cu sintagma „implementării acesteia”;

6. La Articolul 8, alineatul (1) se completează cu litera a¹) care va avea următorul cuprins:

”a¹) elaborează și promovează politica și strategiile statului în sectorul termoenergetic și monitorizează implementarea acestora;”.

7. La Articolul 9:

1) la alineatul (2):

litera a) cuvântul „metodologiile” se substituie cu cuvântul „metodologia”,
sintagma „pentru apă caldă menajeră” se substituie cu sintagma „pentru prepararea apei calde menajere”;

litera g) se modifică și va avea următorul cuprins: „g) stabilește criteriile de determinare a costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, precum și supraveghează respectarea acestora;

litera k) după textul „în conformitate cu standardele naționale” se completează cu cuvintele „ și internaționale”;

litera n) sintagma „și tarifele” se exclude;

se completează cu 5 litere noi care vor avea următorul cuprins:

„p) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind tarifele reglementate;

q) aplică sancțiuni financiare asupra unităților termoenergetice în modul și în condițiile stabilite prin prezenta Lege și Legea cu privire la energetică.”;

r) aprobă prin hotărâre separată componenta de corectare a venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice și asigură fiabilitatea întreprinderii prin acoperirea costurilor.”;

s) examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi termoenergetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate”.

t) ajustarea extraordinară a prețurilor/tarifelor, care este efectuată doar în condițiile modificării prețurilor/tarifelor la combustibilul procurat. În acest caz, Agenția va determina prețurile și tarifele aferente activității reglementate, în baza componentelor incluse în tariful în vigoare. Noile prețuri/tarife reglementate vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a prețurilor de achiziție a combustibilului.”

2) la alineatul (3), cuvintele „Anual, până în data de 31 martie” se substituie cu cuvintele „Anual, până la 30 iunie”;

3) la alineatul (4) lit. e) se modifică și va avea următorul cuprins: „e) să verifice respectarea de către titularul de licență a principiului de eficiență maximă cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate”;

4) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Bugetul Agenției și mărimea plăților regulatorii se stabilesc în corespundere cu prevederile Legii cu privire la energetică.”.

8. Articolul 10 se completează cu alineatul (3) care va avea următorul cuprins:

”(3) Autoritățile administrației publice locale stabilește zonele unitare de alimentare cu energie termică, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, și le propune spre aprobare prin hotărâre a consiliului local sau a consiliului municipal, după caz, cu coordonarea acestora cu instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.”.

9. La Articolul 11:

1) la litera a) cuvintele „asigură sprijinirea” se substituie cu cuvintele „acordă asistență”;

2) se completează cu o litera nouă e) care va avea următorul cuprins:

”e) coordonează zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale elaborate și stabilite, în condițiile legii, de către autoritățile administrației publice locale pentru prezentarea spre aprobare consiliului local sau municipal.”.

10. La Articolul 12, la alineatul (1) după cuvintele „din punct de vedere energetic” se completează cu cuvintele „în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică”.

11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Articolul 13.** Măsuri și scheme de sprijin

(1) Fără a face derogare de la Legea cu privire la ajutorul de stat, Guvernul este în drept să stabilească măsuri de sprijin a producătorilor de energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență.

(2) Orice măsură de sprijin oferită producătorilor de energie termică în regim de cogenerare trebuie să fie condiționată de producerea energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de utilizarea în mod eficient a energiei termice reziduale, astfel încât să fie posibilă realizarea economiilor de energie primară.

(3) Măsurile de sprijin acordate pentru producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, pentru producerea energiei termice ce urmează a fi livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, precum și pentru dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică se aplică cu respectarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat.”.

12. La articolul 15, la alineatul (1) sintagma „nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009” se exclude.

13. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, utilizând anexa 1 și 2, generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică.”.

14. La articolul 20:

1) la alineatul (1) după sintagma ”persoanelor juridice” se completează cu sintagma „înregistrate în calitate de întreprindere în modul stabilit de legislația din Republica Moldova”;

2) la alineatul (2):

după cuvântul „persoanele”, de completat cu sintagma „care solicită eliberarea licențelor pentru activitățile”, iar în continuare după text;

sintagma ”alin. (1)” se modifică cu sintagma ”art. 19, alin. (1), literele a) și b)”;

3) se completează cu alineatul (2¹) care va avea următorul cuprins:

”(2¹) Persoanele care solicită eliberarea licențelor pentru activitatea, prevăzută la art. 19, alin. (1), litera c) trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) prezintă raportul financiar pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;

b) prezintă documente ce confirmă că dispune de personal calificat pentru activitatea pentru care solicită licență.”;

4) la alineatul (3) litera c), după cuvântul „penale” de completat cu sintagma „nestinse”, iar în continuare după text.

5) la alineatul (4), sintagma ”nr. 160/2011” se exclude.

15. La Articolul 21:

1) la alineatul (1):

litera b), textul „o lună” se substituie cu textul „15 zile calendaristice”;

litera e), la final se completează cu o propoziție nouă care va avea următorul cuprins:

”e) să aplice penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei”

la final se completează cu o literă nouă f) care va avea următorul cuprins:

”f) să încheie contracte de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea cu privire la eficiența energetică.”;

2) la alineatul (2):

litera b) se modifică și se va expune după cum urmează: „b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime conform criteriilor aprobate de către Agenție, și să prezinte informația cu privire la cheltuielile pe care le-au suportat;

litera i), cuvintele ”privind eficiența producerii, privind pierderile de energie termică în rețea,” se exclud;

se completează cu litera i¹) care va avea următorul cuprins:

„i¹) în facturile pentru consumatori, să reflecte informația referitor la cantitatea de energie termică utilizată pentru încălzirea spațiilor, încălzirea apei calde menajere sau în alte scopuri;

litera j) după sintagma „termenele-limită stabilite” se completează cu textul „prin actele normative” în continuare după text;

litera o) se modifică și se va expune după cum urmează: „o) să prezinte instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, anual, până în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoelectrice proprii conform formularului aprobat;

litera p), sintagma „nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998” se exclude.

3) alineatul (3) se modifică și se va expune în redacție nouă:

„(3) Din fondul de achiziție a combustibilului alternativ de rezervă acceptat în scopuri tarifare producătorii vor crea în funcție de existența infrastructurii necesare, rezerve de combustibil alternativ suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece, aprobată de Guvern.”

16. Se completează cu un nou Articol 21¹ cu următorul cuprins:

”**Articolul 21¹.** Externalizarea serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe

(1) Se interzice titularului de licență să transmită altor persoane fizice sau juridice drepturile și obligațiile aferente activității, pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență. Prin derogare de la principiul enunțat, titularul de licență este în drept să externalizeze un serviciu sau o lucrare, pe care trebuie să le îndeplinească, cu condiția aprobării hotărârii de către Consiliul de administrare al Agenției în termen de până la 15 zile calendaristice în caz de urgență și 30 zile calendaristice în regim obișnuit, cu demonstrarea faptului că, externalizarea serviciului, a lucrării respective, va conduce la reducerea costurilor și la eficientizarea activității aferente serviciului, lucrării externalizate, fără a fi afectată calitatea sa.

(2) Externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu are ca efect transmiterea responsabilității titularului de licență pentru respectarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi, actelor normative și licenței deținute și nu lipsește Agenția de dreptul de a aplica titularului de licență respectiv sancțiunile stabilite în prezenta lege, în cazul în care constată încălcarea obligațiilor acestuia.

(3) Dacă Agenția constată că externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență nu a avut ca efect reducerea costurilor și că nu a fost eficientizată activitatea aferentă serviciului sau lucrării externalizate, cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență în legătură cu externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.

(4) Dacă, urmare a externalizării unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență, Agenția constată faptul înrăutățirii calității serviciului sau a lucrării respective, titularul de licență este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru remedierea situației create, în termenele stabilite de Agenție. În cazul în care titularul de licență nu întreprinde astfel de măsuri în termenele stabilite, Agenția este în drept să-i solicite acestuia să desfacă, în termen de cel mult 3 luni, contractul cu prestatorul serviciului sau al lucrării externalizate și să preia prestarea serviciului respectiv sau efectuarea

lucrării respective. Cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență urmare a desfacerii contractului conform prezentului alineat nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.

(5) Se interzice externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către un titular de licență, cu scopul de a se eschiva de la controlul Agenției. La solicitarea Agenției, titularul de licență este obligat să prezinte informația și documentele aferente serviciului sau lucrării externalizate, inclusiv documentele ce țin de activitatea prestatorului serviciului sau al lucrării externalizate. În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației sau a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația sau documentele solicitate, ori în cazul prezentării incomplete de către titularul de licență a informației solicitate, Agenția este în drept să inițieze procesul contravențional conform Codului contravențional, ori să aplice titularului de licență respectiv sancțiunea stabilită conform prevederilor prezentei legi.”.

17. La Articolul 22 sintagma „nr.160/2011” se exclude.

18. Articolul 25 se modifică și se va expune în redacție nouă: „Articolul 25.
Suspendarea licenței

(1) Suspendarea licenței poate fi efectuată direct de Agenție, la cererea titularului de licență, prin adoptarea unei hotărâri în termen de 3 zile lucrătoare. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată prin hotărârea Agenției, adoptată în baza unei hotărâri judecătorești emise în temeiul legii.

(2) Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare, în cazul în care se constată că titularul de licență:

a) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decât cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională, ordinea publică sau viața și sănătatea oamenilor;

b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;

c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;

d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;

e) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.

(3) În caz de constatare a incapacității provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi, Agenția v-a adopta o decizie cu privire la eliberarea licenței pentru o altă unitate termoelectrică care va asigura temporar continuitatea în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice pentru consumatorii din teritoriul vizat.

(4) Hotărârea privind suspendarea licenței se aprobă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească

și se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării.

(5) În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, cu prescrierea termenului necesar de remediere a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.

(6) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.

(7) Suspendarea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice centrale a unității termoeenergetice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat”.

19. La Articolul 27 alin. (7) sintagma „autoritatea administrației publice locale” se substituie cu sintagma „autoritatea administrației publice centrale”.

20. Capitolul VI se redenumeste, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Capitolul VI. Folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui tert

Articolul 28. Principii generale

(1) Terenurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, se transmit în folosință unităților termoeenergetice cu titlu gratuit.

(2) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor mobile.

(3) Asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, unitățile termoeenergetice, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, beneficiază de următoarele drepturi:

a) dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice;

b) dreptul de folosință asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice;

c) servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului pentru construcția rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare a rețelelor și instalațiilor termoeenergetice;

d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;

e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoenergetice.
(4) Drepturile de folosință și servitute prevăzute la alin. (3) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarului terenurilor sau al bunurilor imobile respective, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 28¹ alin. (2) și la art. 28² alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 28¹ și 28². Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.

(5) Unitățile termoenergetice sînt obligate să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al altor bunuri care pot fi afectate în urma lucrărilor la rețelele termice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat și instalațiile termoenergetice în termenul cel mai scurt posibil.

(6) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin. (3), unitățile termoenergetice sînt obligate să asigure degajarea terenului și repunerea lui în starea inițială.

(7) Unitățile termoenergetice sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin. (3) și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în condițiile art. 28³.

Articolul 28¹. Dreptul de folosință asupra proprietății unui terț

(1) Dreptul de folosință asupra terenului sau altor bunuri pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, unitățile termoenergetice, cu acordul prealabil al proprietarului/propietarilor terenului sau al imobilului, sînt în drept:

- a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;
- b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrîngă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor în condițiile legii;
- c) să extragă materiale, în condițiile legii;
- d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;
- e) să sisteze ori să restrîngă activitățile proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4) în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice implică obținerea unei autorizații de construcție sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiilor termoenergetice, în legătura cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.) dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.

(3) Dreptul de folosință, prevăzut la alin. (1), încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen – la data finisării anticipate a

lucrărilor sau la data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată fără întârziere proprietarului.

(4) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice. Pentru perioada executării lucrărilor, unitățile termoenergetice sânt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții necesare asigurării funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare executării lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a alor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice.

Articolul 28². Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului unui terț.

(1) Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului cuprinde dreptul la construcția rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, precum și dreptul de acces la rețelele termice și instalațiile termoenergetice pentru alte revizii, reparații, alte intervenții sau pentru desfășurarea altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru efectuarea reabilitării sau a modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice.

(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin.(4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiile termoenergetice în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau a bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau a bunului imobil respectiv.”

Articolul 28³. Exerțitarea drepturilor de folosință și de servitute. Recuperarea prejudiciilor cauzate.

(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², unitățile termoenergetice sânt obligate să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea dreptului de folosință și de servitute.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de ANRE și stabilește drepturile și obligațiile unităților termoenergetice și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea

drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către unitățile termoenergetice la exercitarea drepturilor respective.

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa unității termoenergetice sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Unitățile termoenergetice informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către unitățile termoenergetice la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28² se stabilesc cu luarea în considerație a următoarelor:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;
- c) valoarea pe piață a bunurilor imobile afectate.

(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților, sau în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.

Articolul 29. Restrângerea sau sistarea unor activități și accesul la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoenergetice.

(1) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de efectuare a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, unitățile termoenergetice au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sânt informate în scris despre data începerii și, respectiv a finalizării lucrărilor.

(2) Unitățile termoenergetice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoenergetice.

Articolul 30. Exproprierea

(1) Terenurile necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, care aparțin cu titlu de proprietate unor terți, pot fi expropriate de autoritatea competentă pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică și cu condiția despăgubirii proprietarului terenului respectiv.

(2) Exproprierea terenului poate avea loc doar dacă unitățile termoenergetice nu au reușit să obțină dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului și/sau dacă demonstrează că lucrările enumerate la art. 28 vor împiedica substanțial folosirea ori chiar vor face imposibilă folosirea de către proprietar a terenului său.

(3) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, terenul expropriat urmează să fie dat în folosință, cu titlu gratuit, unității termoenergetice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice.

Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice

(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor termice, aprobat de Guvern, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice.

(2) În scopul protecției rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul unității termoenergetice:

- a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice;
- b) să amenajeze parcări auto, să instaleze construcții provizorii, să instaleze pavaje;
- c) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice;
- d) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele termice și în zonele de protecție a rețelelor termice;
- e) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor termice.

(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:

- a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele termice și instalațiile termoenergetice;
- b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice și instalațiilor termoenergetice;
- c) să limiteze ori să îngreudească prin împrejmuiri, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică și instalațiile termoenergetice.

(4) Se interzice sub sancțiunea nulității absolute, emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul în scris al unității termoenergetice.

(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor termice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice, unitățile termoenergetice se vor adresa în instanța de judecată, pentru încetarea lucrărilor, precum și vor sesiza Agenția.

(6) Persoanele fizice/juridice care au încălcat una sau mai multe prevederi din alineatul (2) al prezentului articol, la prima cerere a unității termoenergetice sunt obligate să înlătore obstacolele ce creează dificultăți în acces la rețelele termice. În caz de refuz de a asigura accesul în zonele de protecție a rețelelor termice și a înlătura impedimentele create, unitatea termoenergetică este în drept de a se adresa în instanța de judecată.

Articolul 31¹. Transmiterea proprietății unui terț

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate rețele termice, instalații termoenergetice (inclusiv puncte termice), sunt în drept să le transmită unităților termoenergetice în proprietate bunurile respective, cu titlu gratuit.

(2) Persoanele fizice și/sau juridice ce transmit rețele termice, instalații termoenergetice (inclusiv puncte termice) vor prezenta unităților termoenergetice decizia de transmitere cu titlu gratuit, adoptată de organul împuternicit, și Actul de transmitere întocmit în conformitate cu legislația în vigoare, care va include anul de dare în exploatare, schema de amplasare, caracteristica materială, informația contabilă și alte documente tehnice a mijloacelor fixe ce urmează a fi transmise.

(3) Acordul de preluare în proprietate a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoenergetice (inclusiv puncte termice) va fi exprimat de ambele părți, atât de

proprietar, cât și de unitatea termoenergetică. În lipsa acordului uneia dintre părți transmiterea nu poate avea loc.

(4) Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a unității termoenergetice. Venitul obținut de unitatea termoenergetică în urma primirii, cu titlu gratuit, a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoenergetice menționate se consideră venit neimpozabil, iar transmiterea proprietății se consideră livrare scutită de taxa pe valoare adăugată.”.

21. Articolul 33 se completează cu patru alineate care vor avea următorul cuprins:

„(4) Titularii de licență sunt obligați să țină evidența contabilă pe conturi separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.

(5) Titularii de licență sunt obligați să țină contabilitate separată pentru alte activități nereglementate de prezenta lege.

(6) Titularii de licență vor preciza în politicile lor de contabilitate regulile de alocare a activelor și pasivelor, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la separarea contabilității pe tipuri de activitate practicate, în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de contabilitate și actele normative de reglementare aprobate de Agenție.

(7) Situațiile financiare anuale trebuie să cuprindă, în note, informații despre orice tranzacție efectuată cu întreprinderile înrudite.”.

22. La Articolul 34:

1) la alineatul (1), sintagma “Titularul licenței pentru producerea energiei termice” se substituie cu sintagma “Producătorul de energie termică”;

2) se completează cu două alineate care vor avea următorul cuprins:

”(3) Producătorul de energie termică trebuie să elaboreze un plan de dezvoltare pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu participanții interesați, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare, producătorul de energie termică trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice, care conțin informații privind sarcinile termice.

(4) Planul de dezvoltare trebuie să conțină următoarele:

- descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;
- măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului;
- descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică;
- descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie efectuate în următorii 3 ani;
- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.

23. La Articolul 36:

1) la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să elaboreze un plan de dezvoltare a rețelelor termice pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu părțile interesate, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea

planului de dezvoltare a rețelelor termice, distribuitorul trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice care conțin informații privind sarcinile termice.”;

2) alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea rețelelor termice, precum și:

- descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia;
- descrierea rețelelor termice, stațiilor de pompare, punctelor termice centrale, puncte termice individuale și alte obiecte, care necesită a fi reparate capital, construite, modernizate, reconstruite în următorii ani, cu reflectarea volumului total de investiții și a cantităților;
- măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului;
- descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică;
- descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie aprobate în următorii 3 ani;
- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.

3) se completează cu un alineat nou (4¹) care va avea următorul cuprins:

”(4¹) Distribuitorii pot realiza modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică la consumatorii casnici. Aceste costuri sunt suportate de titularii de licență corespunzători și se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate.”

24. La Articolul 37:

1) la alineatul (1)

litera c) sintagma „furnizorului” se substituie cu „distribuitorului”;

se completează cu litera e¹) care va avea următorul cuprins:

„e¹) să solicite de la distribuitor deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată;”;

2) la alineatul (2) litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) să nu modifice instalațiile de utilizare a energiei termice, prevăzute în proiectul inițial, decât în baza unui alt proiect tehnic, elaborat și verificat în modul stabilit, și coordonat cu distribuitorul de energie termică, procedură obligatorie pentru consumator și în cazul modificărilor la instalațiile subconsumatorilor săi;”.

25. La Articolul 40:

1) alineatul (1) după cuvintele „se efectuează numai în baza” se completează cu cuvintele „ actului normativ și/sau a”;

2) alineatul (2) textul „inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale” se substituie cu textul „din căminele și blocurile de locuit departamentale, inclusiv a apartamentelor/încăperilor aflate în proprietatea administrației publice centrale sau locale”;

3) se completează cu un alineat nou 2¹ care va avea următorul cuprins:

„2¹ Prin derogare de la alin. (2), pot fi încheiate contracte directe între furnizori și consumatorii care sunt proprietari de apartamente/încăperi, unde furnizorii sunt

responsabili de repartizarea și facturarea energiei termice conform actelor normative în domeniu, iar administratorii fondului locativ vor prezenta informația necesară în acest scop”.

4) alineatul (3):

se completează cu litera c¹) care va avea următorul cuprins:

„c¹) sarcina termică și modalitatea de determinare a cantității de energie termică furnizată;”;

litera e) se modifică și se expune în redacție nouă: „e) informații privind tarifele în vigoare la energia termică”;

se completează cu litera m¹) care va avea următorul cuprins:

„m¹) modul de repartizare a diferențelor de energie termică, inclusiv energia termică pentru încălzirea apei calde menajere, stabilit între indicii echipamentelor de măsurare comune pentru clădire și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire către toți consumatorii.

5) alineatul (5) textul „prin lege pentru încheierea contractului” se substituie cu textul „de actele normative în domeniu”;

6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Cuantumul penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate este stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei

7) alineatul (8) se modifică și se va expune după cum urmează: „(8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc prin prezenta lege, Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție și alte acte normative în domeniu”;

9) alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Pentru acțiunile stipulate la alin. (9), persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit aceste acțiuni, va achita consumul ilicit de energie termică, determinat în sistem paușal sau conform altor modalități stabilite de actele normative în vigoare. Determinarea perioadei de consum ilicit, care avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumată, sau prin racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, ori când eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.”.

26. La Articolul 41, alineatul (1) după cuvintele „unor subconsumatori” se completează cu textul „doar cu condiția coordonării cu distribuitorul și/sau furnizorul a avizului de racordare”;

27. Articolul 42 se va expune în redacție nouă:

„**Articolul 42.** Întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică

(1) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibil în cazul în care:

- a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;
- b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;
- c) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;
- d) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia;
- e) necesitatea este prevăzută de alte acte normative.

(2) Furnizorul este obligat să informeze consumatorul din timp cu privire la întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică, în condițiile și termenii prevăzuți în actele normative din domeniu.

(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile cauzate consumatorilor prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin.(1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care întreruperea este cauzată de situații de forță majoră.

(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională.

(5) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență nu achită în termenul stabilit facturile emise.

(6) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu sînt rentabile din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înaintea zilei de 15 octombrie a anului respectiv.

28. Se completează cu un nou Articol 42¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 42¹.** Deconectarea de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică

(1) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă.

(2) În alte zone decât cele unitare, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării, precum și respectării cumulative a următoarelor condiții:

- a) obținerea avizului de deconectare de la distribuitor și/sau după caz, de la furnizorul de energie termică;
- b) acordul scris al administratorului fondului locativ și al tuturor locatarilor, sub semnătura reprezentanților legali ai acestora;
- c) deținerea unui contract permanent de deservire cu o întreprindere autorizată de întreținere și asigurare a bunei funcționări a instalației/instalațiilor individuale de încălzire pe toată durata funcționării acesteia.

(3) Studiul de fezabilitate menționat la alin. (2) se elaborează de către auditorii energetici calificați și înregistrați în Registrul electronic al auditorilor energetici deținut de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.

(4) Studiul de fezabilitate se elaborează în conformitate cu un Ghid elaborat și aprobat de către instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va include următoarele elemente structurale, fără a se limita la acestea:

a) stabilirea unei limite de sistem și, după caz, a unei limite geografice pentru intervenția planificată;

b) aplicarea unei abordări integrate și depline la stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta de alimentare cu energie termică;

c) descrierea scenariului de referință – alimentarea cu energie termică în cadrul sistemului de alimentare centralizată;

d) identificarea și descrierea scenariilor alternative de alimentare cu energie termică, în baza unui set de criterii și ipoteze de calcul prestabilite de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice;

e) descrierea metodei de calcul a fezabilității economico-financiare a scenariilor de alimentare cu energie termică posibile, bazate pe venitul net actualizat;

f) inventarierea și descrierea beneficiilor și efectelor negative ale tuturor scenariilor de alimentare cu energie termică analizate.

(5) Studiul de fezabilitate elaborat se coordonează cu de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și se prezintă unității termoenergetice.

(6) Persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit careva acțiuni contrar celor stipulate în alineatele (1) – (5) este obligată de a restabili conectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, în termen de o lună, cu repararea prejudiciilor cauzate.

(7) În cazul în care deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică a fost deja efectuată, facturarea și plata pentru energia termică se efectuează conform actelor normative în domeniu.

29.La Articolul 43:

1) la alineatul (1)

propoziția a 3 (treia) sintagma „celelalte categorii de consumatori”, se substituie cu sintagma „Consumatorii noncasnici”;

se completează cu două alineate noi care vor avea următorul cuprins:

”(1¹) Distribuitorii de energie termică pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare a consumatorilor casnici și în alte locuri de consum decât cele prevăzute în alineatul (1), convenite între părțile contractante. Echipamentele de măsurare pot fi instalate doar în cazul existenței posibilităților tehnice. Cheltuielile suportate se includ în tariful pentru energia termică.”.

(1²) Unitățile termoelectrice pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare necesare în procesul tehnologic. Cheltuielile suportate se includ în preț și tariful reglementat.”

1) la alineatul (2) sintagma ”verificate metrologic, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se modifică și se substituie cu sintagma ”supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei.”

2) alineatul (4) se modifică și se expune în următoarea redacție: „(4) Unitățile termoelectrice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări a energiei termice livrate cu recuperarea cheltuielilor de verificare, în cazul în care nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

3) la alineatul (6) după textul „potrivit cu prevederile contractelor” se completează cu textul „ și actelor normative în domeniu”.

4) se completează cu un alineat nou (6¹) care va avea următorul cuprins:

„(6¹) În cazul în care sunt instalate echipamente de măsurare a energiei termice individuale la consumatorii din cadrul clădirii, diferența dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la branșamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, se va repartiza integral către toți deținătorii de unități indiferent dacă aceștia sunt sau nu conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire, în baza unei metodologii aprobate de Guvern.”

30.La Articolul 45:

1) alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Prețurile reglementate pentru producerea energiei electrice și tarifele pentru producerea distribuția și furnizarea energiei termice inclusiv pentru prepararea apei calde menajere, conform metodologiei aprobate de Agenție .”;

2) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:

”(1¹) Prețurile și tarifele aprobate de Agenție se ajustează în cazurile și modul stabilite în metodologia aprobată de ANRE, la cererea scrisă a unităților termoelectrice, respectiv sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Unitățile termoelectrice sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.”

3) la alineatul (2):

sintagma ”Metodologiile tarifare includ” se substituie cu sintagma ”Metodologia tarifară include”;

litera a), liniuțele 1-7 se modifică și vor avea următorul cuprins:

”- a cheltuielilor aferente procurării resurselor energetice primare;

- a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, pentru a asigura ca valoarea activelor respective să nu fie recuperată prin tarif mai mult de o dată și pentru a exclude activele finanțate de către terți și/sau obținute gratuit, prin donații și granturi;

- a cheltuielilor materiale;

- a cheltuielilor aferente întreținerii și exploatarei mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, inclusiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți;

- a cheltuielilor aferente retribuirii muncii;

- a cheltuielilor de distribuire și administrative;

- altor cheltuieli justificate și necesare pentru desfășurarea activității operaționale;”;

- a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale;

se completează cu două liniițe noi:

„- a componentei de corectare a venitului reglementat;

- a Fondului de dezvoltare constituit din mijloacele financiare aferente cheltuielilor privind amortizarea investițiilor efectuate din surse proprii.”

litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) condițiile de utilizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi), a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți și modul de includere a acestor cheltuieli în tarifele reglementate”;

litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) principiile planificării, aprobării și efectuării investițiilor, modul de recuperare a acestora prin tarife reglementate și determinarea ratei de rentabilitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea, ce a rezultat din reevaluarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și valoarea activelor care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi și/sau finanțate de către terți;”;

litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) modul de ajustare și actualizare a prețurilor și tarifelor reglementate;”;

la final se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins:

”g) măsurile stimulative privind creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentarea cu energie termică, precum și a calității acesteia.”.

4) La alineatul (3) sintagma ”Metodologiile tarifare” se substituie cu sintagma ”Prevederile metodologiei tarifare”.

5) Alineatul (4) va avea următorul cuprins:

”(4) Tarifele, prețurile și componentele acestora nu includ și nu iau în calcul consumurile, cheltuielile și pierderile de energie nejustificate și pot fi excluse de către Agenție în baza motivării legale și prin calcule justificative.”.

6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Titularii de licență, la solicitarea Agenției, sînt obligați să prezinte informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective reglementate, precum și a calculului prețurilor și tarifelor reglementate”.

7) Alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Pierderile de energie termică din rețelele termice, incluse în tariful pentru energia termică se determină în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenție, bazată pe valorile efectiv înregistrate ale pierderilor de energie termică de către titularul de licență, luând în considerare gradul de dotare a SACET cu echipamente de măsurarea a energiei termice.

8) alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(8) Dacă la ajustarea și actualizarea anuală a tarifului se constată că titularul de licență a diminuat nivelul pierderilor de energie termică față de nivelul de pierderi determinate conform metodologiei menționate în alineatul (7), cincizeci procente din costul economiei energiei se include suplimentar la cheltuielile titularului de licență”.

9) alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins: „(9) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor, prețurilor, cheltuielilor de bază și componenta de corectare a venitului reglementat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

25. Se completează cu Capitolul IX¹ „Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic, care va cuprinde Articolul 45¹ și Articolul 45², cu următorul cuprins:

„Capitolul IX¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

Articolul 45¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

(1) Unitățile termoeenergetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energetică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.

(2) Dacă Agenția constată încălcarea de către unitățile termoeenergetice a prevederilor prezentei legi, ale Legii cu privire la energetică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional.

(3) În cazurile expres prevăzute în prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energetică.

Articolul 45². Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic

(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:

- a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;
- b) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;
- c) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență de a elibera avizul de racordare la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale unui solicitant;
- d) refuzul nejustificat repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei termice în contextul obligațiilor de serviciu public;
- e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.

(2) Încălcările prevăzute la alin. (1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.

(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru:

a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării contabile a activităților reglementate din sectorul termoeenergetic;

b) desfășurarea unei activități din sectorul termoeenergetic fără licență în acest sens.

(4) Încălcările prevăzute la alin. (3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de la 5% la 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.”.

Articolul VI. Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art. 249*), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 51, alineatul (5) se completează la final cu o nouă propoziție care va avea următorul cuprins:

”Debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”.

Articolul VII. Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 238-244, art. 467*) se modifică după cum urmează:

Articolul 11, alineatul (2), p. 3):

lit. a) se expune în următoarea redacție: „în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța distribuitorului – peretele exterior al încăperii PTI la ieșirea rețelelor termice;

lit. c) în cazul blocurilor locative cu noduri elevator – armătura de închidere (secționare) numărul 3,4;

lit. d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – armătura de închidere (secționare) după nodul de evidență.

De suplinit cu o literă nouă f) cu următorul cuprins:

„f) În cazul în care rețelele termice care alimentează mai mulți consumatori sânt amplasate în subsoluri tehnice sau trec incintele consumatorilor - robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distribuție”.

Articolul 50, alineatul (1) cuvintele „nu afectează funcționarea sistemului respectiv” de substituit cu cuvintele „este efectuată cu respectarea prevederilor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul VIII. Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a

prezentei legi, va elabora, aproba și publica pe pagina sa oficială Ghidul prevăzut la Articolul V, p. 30.

Articolul IX. Autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor stabili și vor aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale.

Articolul X. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul unităților termoelectrice și a autorităților administrației publice locale relevante, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, efectuează o inventariere a clădirilor autorităților și instituțiilor aflate în zonele unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, și elaborează o foaie de parcurs cu privire la conectarea/reconectarea edificiilor respective la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică

Articolul XI.

(1) Agenția, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va actualiza metodologia tarifară și metodologia determinării pierderilor de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful pentru energia termică.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă Informativă
la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege
privind modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, cum ar fi Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, precum și legile conexe modificărilor efectuate, cum ar fi Codul fiscal nr. 1163/1997, Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție a fost elaborat de către Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) precum și a instalațiilor de cogenerare de înaltă eficiență reprezintă o prioritate a politicii de stat în domeniul energetic, fapt confirmat prin documentele de politici, inclusiv prin Strategia energetică a Republicii Moldova, aflată în proces de revizuire.

Din momentul aprobării Legii nr. 92/2014 relațiile în domeniul reglementat de legea dată au evoluat, respectiv au apărut un șir de situații pe care legea nu le prevede, iar subiecții care aplică legea nu au claritate asupra acțiunilor pe care urmează să le întreprindă inclusiv în vederea creșterii eficienței și sporirii durabilității SACET-urilor.

Este de menționat faptul că, după aprobarea legii sus menționate, pe parcurs au fost elaborate și aprobate un șir de alte acte legislative care au tangențe esențiale cu legea în cauză și anume: Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, inclusiv Legea nr.113/2023 pentru modificarea Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică – cadru legislativ care instituie reglementări diferite în comparație cu Legea nr. 92/2014 pentru o serie de întrebări comune, iar prin modificările elaborate se urmărește uniformizarea rigorilor legale față de toți subiecții sectorului energetic, în măsura în care acest lucru este oportun.

Totodată, prin acest proiect de lege se urmărește consolidarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) existente, precum și dezvoltarea acestora, în contextul politicilor promovate de eficientizare a consumului de resurse energetice.

Astfel, urmând practicile statelor Uniunii Europene, în special a celor baltice, prin prezentul proiect de lege se urmărește ca clădirile autorităților și instituțiilor publice să devină cei mai „exemplari” consumatori ai SACET-urilor prin conectarea/reconectarea la acestea, confirmând astfel, rolul exemplar al sectorului public în acest sens.

Prin urmare, un alt element important introdus prin prezentul proiect de lege, care vină să susțină dezvoltarea durabilă a SACET-urilor, este stabilirea zonelor unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritățile administrației publice locale vor stabili că consumatorii aflați în raza de acoperire a acestora urmează să fie conectați exclusiv la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică.

Totodată, proiectul legii prevede conectarea la SACET-uri a clădirilor noi construite, precum și a celor supuse renovărilor majore, în cazul existenței posibilităților tehnice având în vedere fezabilitatea economică a acestora.

Într-o estimare „conservativă” pentru situația SACET din mun. Chișinău este posibilă, din punct de vedere tehnic, creșterea sarcinii cu cca. 30%. Aceasta din urmă ar oferi o reducere a costului serviciului prestat cu un minim de 15%, ceea ce justifică politicile curente de consolidare a SACET-urilor.

Un alt „pilon” al modificărilor propuse, care nu este mai puțin importantă, ține de crearea posibilității atragerii finanțării în domeniul termoenergetic din partea terțelor părți pentru reabilitarea, modernizarea echipamentului/utilajului unității termoenergetice prin încheierea contractelor de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Astfel, având în vedere cele menționate supra s-a decis elaborarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative, care urmează să stabilească ajustările necesare la cadrul normativ primar, care ar facilita promovarea dezvoltării durabile a SACET-urilor în detrimentul utilizării soluțiilor individuale de alimentare cu energie termică și apă caldă menajeră în zonele urbane (preponderent Chișinău și Bălți), care în majoritatea cazurilor, utilizând combustibilii fosili, sunt de natură să aducă efecte negative asupra mediului înconjurător, precum și prejudicii și daune materiale, morale, asupra sănătății altor consumatori sau chiar vieții acestora, în condiții de exploatare greșită.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative nu conține careva norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, cuprinde modificări la actele normative prezentate în pct. 6 de mai jos, principalele modificări fiind operate la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin incorporarea în cadrul acesteia a modificărilor 1 articolele existente și/sau adăugarea de articole noi conform descrierilor de mai jos.

Așa după cum a fost menționat și mai sus în cadrul proiectului de lege este prevăzută obligativitatea clădirilor autorităților și instituțiilor de a se conecta/reconecta la SACET, astfel fiind demonstrat rolul exemplar al sectorului public în promovarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică.

Un alt element important introdus prin proiectul de lege ține de stabilirea zonelor unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritățile administrației publice locale vor stabili obligativitatea consumatorilor aflați în raza de acoperire a acestora de a se conecta exclusiv la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică, iar deconectarea acestora în raza acestor zone urmează a fi interzisă.

Pentru consumatorii aflați înafara acestor zone unitare, în cazul solicitării deconectării de la SACET, aceștia vor trebui să prezinte un studiu de fezabilitate elaborat de către auditorii energetici, în baza unui Ghid elaborat de către instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va trebui să demonstreze fezabilitatea deconectării.

Totodată, proiectul legii prevede obligativitatea clădirilor noi construite precum și a celor supuse renovărilor majore de a se conecta la SACET-uri, în cazul existenței posibilităților tehnice având în vedere fezabilitatea economică a acestora, descriind inclusiv procesul de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele urbane și sub-urbane în aria de acoperire a SACET-urilor.

Printre alte modificări propuse putem enumera și reglementarea externalizării serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe, folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț, oferirea dreptului de folosință asupra proprietății unui terț, exercitarea drepturilor de folosință și de servitute, inclusiv recuperarea prejudiciilor cauzate, exproprierea, zonele de protecție a rețelelor termice, transmiterea proprietății unui terț, necesitatea elaborării planurilor de dezvoltare de către producătorii și distribuitorii de energie termică, cu includerea unor repere privind structura acestor planuri, etc.

O altă modificare propusă, ține de crearea premiselor necesare în vederea atragerii finanțării în domeniul termoelectric pentru reabilitarea, modernizarea echipamentului/utilajului unității termoelectrice prin încheierea contractelor de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Este de menționat faptul că proiectul de lege include clauze care oferă dreptul consumatorilor de energie termică de a solicita, contra plată, de la distribuitorul energiei termice, deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului. Totodată, prin proiectul de lege se acordă dreptul unităților termoelectrice/consumatorilor să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare, în cazul în care una dintre părți are reclamații, cu specificarea faptului cum se procedează în potențialele cazuri care pot apărea cu privire la corectitudinea/incorectitudinea echipamentului de măsurare, inclusiv modalitățile de recalculare a energiei termice în cazul existenței diferențelor dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la bransamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii.

O altă modificare prevăzută prin proiectul de lege ține de completarea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în ceea ce privește ajustarea extraordinară a prețurilor și tarifelor, împuternicirea acesteia în vederea aplicării sancțiunii financiare asupra unităților termoelectrice în caz de încălcare a prevederilor legale, corectarea venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice.

Totodată, o altă modificare prevede împuternicirea titularilor de licență în vederea aplicării penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, prin stabilirea modalităților și a limitelor de aplicare a acestora.

Prin urmare, prin aprobarea modificărilor propuse prin proiectul de lege, se va da un semnal suplimentar, asupra interesului sporit al statului față de promovarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie în special prin crearea premiselor necesare în vederea dezvoltării acestora prin prisma sporirii securității energetice a statului și cu un impact pozitiv asupra consumatorilor și a mediului înconjurător.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aprobarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

Costurile privind conectarea/reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică vor fi suportate de unitățile termoelectrice din Chișinău și respectiv Bălți – Termoelectrica SA și CET Nord S.A.

Eventuale costuri financiare bugetare, care urmează a fi suportate de APL unde există sisteme de alimentare centralizată cu energie termică, cum ar fi Primăria mun. Chișinău și Bălți, sunt costurile aferente elaborării studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională care vor sta la baza aprobării zonele unitare de alimentare cu energie termică, acestea urmând a fi fiind estimate la etapa de elaborare a caietelor de sarcini, cele mai mari costuri urmând să le suporte Primăria mun. Chișinău, în aria căreia există cel mai mare sistem centralizat de alimentare cu energie termică din țară.

În ceea ce privește impactul ce urmează să-l obținem ca rezultat al conectării/reconectării clădirilor autorităților și instituțiilor publice precum și a altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, mai jos sunt prezentate argumentele care vin să susțină imperativul de conectare „necon condiționată” a clădirilor la SACET din mun. Chișinău și mun. Bălți, după cum urmează:

- **Onorarea angajamentelor Guvernului** de conectare a unei liste de clădiri publice la SACET asumate în fața Partenerilor de Dezvoltare (i.e. Componenta 1.3 a Proiectului de îmbunătățire a eficienței SACET Chișinău, finanțat de Banca Mondială și implementat în perioada 2015-2020);

- **Promovarea rolului exemplar al clădirilor publice**, și de altfel, implementarea prevederilor Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică (art. 14);

- **Reducerea emisiilor** de gaze cu efect de seră în valoare de **8.848,09 tone CO₂ eq.**;

- **Îmbunătățirea calității aerului** în municipiile vizate datorită reducerii/ eliminării surselor de poluare individuale de pe lângă instituțiile publice;

- **Creșterea sarcinii globale de energie termică** a CET-urilor, reducerea componentei de cheltuieli fixe din tarif și, ca rezultat, crearea premiselor pentru reducerea tarifelor la consumatorul casnic;

- **Economii de energie primară** (gaze naturale) din producerea combinată a energiei termice și electrice în valoare de **4,7 milioane m³/an** ;

- **Livrări suplimentare de energie electrică** în valoare de **27,73 milioane kWh/an** și, implicit, creșterea gradului de securitate în alimentarea cu energie electrică;

- **Livrări suplimentare de energie termică** în valoare de **66,86 mii Gcal/an**;

- **Îmbunătățirea situațiilor financiare** la furnizorii de energie termică și, implicit, majorarea impozitelor în bugetul de stat achitate de către întreprinderi, precum și a dividendelor în bugetul de stat;

- **Creșterea siguranței în edificiile** reconectate la SACET, având în vedere că cazanele/ centralele pe gaze naturale ar urma a fi conservate;

- **Restabilirea** (în cazuri specifice) **serviciului de alimentare cu apă caldă menajeră** și, totodată, reducerea costului pentru acest serviciu (în comparație cu prepararea apei calde menajere în unități electrice);

- **Utilizarea Punctelor Termice Individuale /PTI/ prezintă o serie de avantaje** (versus opțiunea de utilizare a elevatoarelor sau surselor proprii de încălzire) precum ar fi, i) flexibilitatea și eficiență înaltă la utilizării energiei termice indiferent de perioada anului și de sarcina termică necesară, ii) excluderea fenomenului de „supraîncălzire” a clădirilor la începutul și sfârșitul sezonului de încălzire, iii) disponibilitatea ACM pe durata întregului an, iv) excluderea cheltuielilor și a eforturilor aferente, de pe urma utilizării PTI, pentru consumatorul final;

- **Siguranță sporită în alimentarea cu energie termică** a instituțiilor publice având în vedere accesul furnizorilor (cazul S.A. „Termoelectrica”) la combustibili alternativi (i.e. păcura) și/ sau includerea acestora (cazul S.A. „CET Nord”) în lista consumatorilor „protejați”

În același timp, având în vedere prevederile Proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, prin care a fost elaborată o listă a obiectivelor publice care urmează a consuma energie termică de la sistemul de alimentare centralizat cu energie termică din mun. Chișinău și mun. Bălți, prezentul proiect de lege vine cu o abordare mai largă în acest sens prin promovarea dezvoltării SACET în raza zonelor unitare de alimentare cu energie termică stabilite de către autoritățile administrației publice locale, creând premise în vederea promovării și construcției acestora la nivel național.

Astfel, reieșind din disponibilitatea datelor, informațiile prezentate mai sus cu privire la Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, economii de energie primară (gaze naturale) din producerea

combinată a energiei termice și electrice, livrările suplimentare de energie termică și electrică, au fost calculate doar pentru cele peste 70 de edificii publice, care sunt parte la Proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, acestea urmând a fi mai mari în contextul altor consumatori ce urmează a fi conectați la SACET în condițiile legii.

Totodată merită de menționat faptul că de printre argumentele bază pentru reconectarea la SACET, pentru consumatorii de energie termică neconectați și care utilizează propriile centrale termice pe gaze naturale, pe lângă motive de securitate și de mediu, este unul de natură pur economică. Tabelul de mai jos justifică diferența de cost dintre ambele opțiuni de încălzire disponibile la zi.

#	Sursa de alimentare cu energie termică	Costul serviciului** MDL/ Gcal
1	S.A. „Termoelectrica”	3.267 MDL/Gcal
2	S.A. „CET-Nord”	3.561 MDL/Gcal
3	Sursa proprie de alimentare cu ET*	> 3510 MDL/ Gcal***

Notă:

* - costul respectiv este estimat având în vedere ipoteza unui tarif la gazele naturale (presiune joasă) de 16,73 MDL/ m³ (inclusiv TVA de 8%), un randament mediu anual al surselor pe gaze naturale de 80%.

** - Tarifele S.A. „Termoelectrica” și S.A. „CET-Nord” au fost recalulate astfel încât să includă și TVA de 20% aplicabil instituțiilor publice.

*** - calculul corect al costului unei Gcal produs de o sursă individuală de încălzire ar urmă să includă și următoarele componente obligatorii, precum ar fi *i*) amortizarea echipamentului, *ii*) costuri cu operarea și mentenanța echipamentului (salariile operatorilor, costul pieselor de rezervă, costuri de întreținere și revizie tehnică obligatorie, costuri cu reparație echipamentului, etc).

Un alt argument care ar veni să susțină promovarea SACET este că de-a lungul timpului unitățile termoeenergetice au contribuit și vor continua să contribuie cu achitarea taxelor la bugetul de stat comparativ cu furnizorul de gaze naturale SA „Moldovagaz”, care nu își onorează obligațiile în acest sens.

Astfel, având în vedere cele menționate mai sus, considerăm că conectarea consumatorilor de energie termică la SACET, conform premiselor descrise în proiectul de lege, este pe deplin justificată.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru asigurarea implementării corespunzătoare a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative, pe lângă modificările propuse la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării sunt necesare modificări la mai multe acte normative. În context, în textul proiectului de lege, la art. I-V, se propun intervenții la următoarele acte normative, după cum urmează:

1. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare. Necesitatea acestor modificări derivă din necesitatea ajustării noțiunilor prezente în această lege cu cele existente în cadrul normativ aferent activității SACET-urilor inclusiv în vederea conformării acestora cu modificările operate la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin prezenta modificare.
2. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116) cu modificările și completările ulterioare – prevede completarea cu

articole noi care vin sa creeze premisele necesare în vederea elaborării stabilirii și aprobării zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale, astfel fiind asigurată concordanță cu modificările propuse la art. 10 la Legea nr. 92/2014, prin includerea alin (3), care prevede obligativitatea APL de a stabili și a aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică. Totodată, în vederea punerii în aplicare a acestei prevederi au fost propuse și modificări la Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările ulterioare. Modificările propuse stabilesc condițiile de obținere a certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, documentele necesare a fi anexate la certificatul de urbanism precum și obligativitatea ca instituțiile și întreprinderile energetice să emită gratuit avizul cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică.

Mai mult ca atât, pentru aducerea în concordanță a prevederilor proiectului de lege cu prevederile altor documente normative la capitolul ce ține de partea ce ține de debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor și instalațiilor publice au fost propuse modificări la *Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art. 249)*, cu modificările ulterioare precum și la *Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 238-244, art. 467)*.

3. În contextul stabilirii la art. 6¹ și 6² din proiectul de lege, a obligativității pentru conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, sunt necesare completări ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare cu un articol nou care prevede stabilirea valorii penalităților pentru cazurile de neîndeplinire în termen sa repetată a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică.
4. Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare – se completează cu o prevedere care prevede stabilirea cotei TVA de 8 % pentru energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile. Este de menționat faptul că anterior Codul Fiscal nu a prevăzut aplicarea unei cote speciale a TVA în acest sens, iar stabilirea acestei cote a parvenit datorită necesității de a echivala valoarea cotei TVA de 8% prevăzută de Codul Fiscal pentru alte resurse energetice cum ar fi: gazele naturale, biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde.

Modificările operate la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării au fost menționate în pct. 4 al prezentei Note.

Totodată, în contextul adoptării proiectului de lege, potrivit art.VII, instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, în termen de 3 luni de la

intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora, aproba și publica pe pagina sa oficială Ghidul prevăzut la Articolul V, p. 30.

Conform Art. IX. Autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor stabili și vor aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale.

Conform Art. X. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul unităților termoenergetice și a autorităților administrației publice locale relevante, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, efectuează o inventariere a clădirilor autorităților și instituțiilor aflate în zonele unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, și elaborează o foaie de parcurs cu privire la conectarea/reconectarea edificiilor respective la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică

Conform Art. XI Agenția pentru Reglementare în Energetică, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va actualiza metodologia tarifară și metodologia determinării pierderilor de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful pentru energia termică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de act normativ urmează a fi supus procedurii de examinare și avizare în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (compartimentul „*Transparența*”, directoriul *Transparență decizională*”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu necesită constatările altor expertize.

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
Data:	2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Energiei
Subdiviziunea:	Direcția energie termică și cogenerare
Persoana responsabilă și datele de contact:	Denis Bosîi, consultant principal
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Sistemele centralizate de alimentare cu energie termică au cunoscut o stagnare în dezvoltarea acestora datorită deconectărilor consumatorilor de la aceasta din mai multe motive începând cu cele administrative, normativ, de dezinformare privind beneficiile acestuia și finalizând cu cele de ordin economic.</p> <p>În mun. Chișinău situația grea s-a accentuat în anii 1994-1996 când mai mulți consumatori industriali de energie termică s-au deconectat de la SACET, crescând astfel povara pe consumatorii casnici care au rămas în continuare conectați la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică și respectiv au fost puși în situația de a achita prețuri mai mari pentru energia termică consumată.</p> <p>Prin urmare, sistemul de alimentare centralizat cu energie termică (SACET) continue să fie perceput de consumatorii din Republica Moldova ca fiind unul ineficace și fără perspectivă de dezvoltare.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>În Republica Moldova SACET-urile au cunoscut o dezvoltare istorică începând cu mijlocul anilor '50 ai secolului trecut. Odată cu punerea în funcționare a Centralei electrice cu termoficare - CET 1, din Chișinău a fost lansat și sistemul actual municipal – SACET-Chișinău. În scurt timp în toate orașele și orașelele Moldovei au fost construite sisteme de încălzire centralizată. Către anii '90 deja în cca. 40 de localități urbane din țară existau sisteme SACET, care acopereau mai mult de 70% din sarcina termică urbană.</p> <p>Este de menționat faptul că toate aceste sisteme au fost construite în perioada sovietică, fiind caracterizate de următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none">• grad înalt de centralizare a alimentării cu energie – încorporau surse de producere a energiei, puține ca număr, însă de mare capacitate;• posibilități limitate de reglare a temperaturii - reglajul temperaturii agentului termic se realiza doar la sursa de producere a energiei, astfel consumatorul era în imposibilitatea de a regla consumul de energie termică. <p>Multe din caracteristicile sistemelor SACET ale perioadei sovietice, în deosebi aspectele de concepție, erau profund marcate de faptul că prețul combustibilului folosit la producerea energiei termice era extrem de mic. Însă chiar și în aceste condiții, cu costuri practic neglijabile la combustibili, în cadrul SACET exista subvenționarea încrucișată - când o parte din costul energiei livrate populației era acoperită din contul consumatorilor publici și industriali.</p> <p>După anul 1991, odată cu creșterea galopantă a prețului la combustibil atractivitatea SACET în țară a început să se reducă; majoritatea operatorilor acestor sisteme în scurt timp au devenit falimentari. Astfel, din 38 sisteme operaționale la mijlocul anilor 90, la moment sunt operaționale doar câteva, cele mai mari fiind cele din mun. Chișinău, și Bălți, care în ultima perioadă de timp au suferit unele modificări, sub aspectul creșterii eficienței acestora, datorită eforturilor statului de modernizare a</p>	

acestor sisteme prin atragerea mijloacelor financiare necesare în acest sens, prin intermediul partenerilor de dezvoltare.

Cu toate acestea, consumatorii care au rămas conectați la SACET sunt în continuarea puși în situația de a suporta costurile pentru întreținerea și exploatarea acestor sisteme centralizate, fiind puși în situația de a acoperi inclusiv costurile pentru consumatorii debransați de la SACET.

Prin urmare, în vederea modernizării SACET-urilor din Chișinău și Bălți, inclusiv prin creșterea eficienței acestora și oferirea serviciilor de calitate la un preț accesibil consumatorilor, au fost ratificate prin Legi următoarele acorduri:

- Legea nr. 148 din 30.07.2014 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică
- Legea nr. 15 din 20.02.2015 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și dezvoltare în vederea realizării proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. «CET-Nord»)”
- Legea nr. 193 din 19.11.2020 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea celui de-al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică
- Legea nr. 99 din 14.04.2022 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”, faza II
- Legea nr. 306 din 10.11.2022 pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”, faza II

Astfel, Guvernul Republicii Moldova s-a angajat prin politicile sale de a atrage mijloace financiare în acest sens inclusiv prin intermediul proiectelor de eficiență energetică aferente SACET-urilor din Chișinău și Bălți, cu o valoare cumulativă de cca. 156 mil Euro.

Totodată, Guvernul ca rezultat al deciziei Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică din 18 ianuarie 2023, a inițiat discuțiile cu partenerii de dezvoltare în vederea identificării resurselor necesare pentru elaborarea studiului de fezabilitate al proiectului privind optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică în mun. Chișinău.

Ca rezultat al discuțiilor purtate cu partenerii de dezvoltare, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, s-a oferit să elaboreze studiul de fezabilitate cu privire la lansarea unui astfel de proiect, cu finalizarea studiului până pe parcursul trimestrului IV, 2023.

Totodată, merită de menționat faptul că, în cadrul ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică din 23 februarie 2023 a fost acceptată propunerea de redirecționare a mijloacelor financiare necesare, prevăzute pentru construcția stației Back-to-Back Vulcănești, către construcția unei noi interconexiuni cu România: Linia Electrică Aeriană 400 kV Bălți Suceava și extinderea stației Bălți 300 kV.

Astfel, conform estimărilor efectuate de Ministerul Energiei din totalul de 200 milioane Euro prevăzute pentru construcția stației Back-to-Back Vulcănești, cca. 40 milioane Euro urmează a fi realocate către construcția unei noi interconexiuni cu România: Linia Electrică Aeriană 400 kV Bălți Suceava și extinderea stației Bălți 300 kV, iar cca. 160 milioane Euro urmând a fi destinate pentru modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică.

Totodată, în vederea modernizării SACET, Banca Mondială este în proces de contractare a serviciilor de consultanță pentru estimarea potențialului de dezvoltare a SACET la nivel național, cu elaborarea unei foi de parcurs în acest sens.

Proiectul urmează a fi realizat în două etape, prima etapă fiind planificată a fi realizată până în decembrie 2023, în cadrul căreia urmează a fi efectuată analiza situației curente a sectorului de încălzire la nivel național, dezvoltarea unei hărți electronice cu privire la promovarea încălzirii durabile, urmată de analiza potențialului economic existent în acest sens.

A doua etapă a proiectului urmează a fi realizată până în luna iulie 2024, în cadrul căreia urmează a fi identificat cadrul normativ și de politici necesar a fi ajustat/elaborat în vederea promovării celor mai eficiente proiecte privind promovarea soluțiilor de încălzire, urmată de dezvoltarea unei foi de parcurs necesară a fi respectată în vederea promovării investițiilor în acest sens.

În continuarea activităților sus menționate, Banca Mondială intenționează să lanseze un proiect în domeniul eficienței energetice cu o valoare totală de cca. 130 milioane de Euro, dintre care cca. 30 milioane euro urmează a fi alocate pentru modernizare SACET, printre care putem menționa: instalarea punctelor termice individuale, modernizarea sistemelor ingineresti de distribuție a agentului termic în interiorul blocurilor locative multietajate, etc, iar celelalte cca. 100 milioane Euro fiind destinate pentru eficiența energetică în cadrul clădirilor publice.

Astfel, odată cu implementarea proiectelor de eficiență energetică în SACET din Chișinău și Bălți vor fi soluționate mai multe aspecte aferente unui sistem modern de alimentare cu energie termică, cum ar fi:

1. creșterea eficienței de generare a energiei;
2. reducerea pierderilor de energie prin rețelele termice de distribuție;
3. instalarea punctelor termice individuale care permite reglarea calitativă și cantitativă a sistemului de alimentare cu energie termică în interiorul clădirilor;
4. Restabilirea sistemelor de alimentare cu apă caldă manageră în interiorul blocurilor, unde acestea lipseau sau necesitau o renovare majoră;
5. Schimbarea sistemului de distribuție a agentului termic în interiorul blocurilor multietajate din vertical pe orizontal cu contorizarea volumului de energie termică și apă caldă menajeră la nivelul fiecărui apartament/consumator.

Totodată, merită de menționat faptul că promovarea SACET-ului merită a fi efectuată inclusiv sub aspectul impactului pozitiv al acestuia asupra mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în special în zonele urbane unde este consumată cea mai mare cantitate de energie, datorită tendinței continuă de urbanizare.

Mai mult ca atât, prin promovarea SACET, Guvernul contribuie la creșterea securității energetice a statului, dat fiind faptul că energia termică utilizată pentru încălzirea consumatorilor conectați la SACET este produsă în regim de cogenerare, la un randament de peste 80% și cu un indice de termoficare cuprins între 0,5-1 (în funcție de tehnologia utilizată motoare cu ardere internă, turbine cu abur, turbine cu gaze cu ciclu combinat etc), fiind astfel produsă, în paralel și o anumită cantitate de energie electrică, fără a mări cantitatea de combustibil utilizată în acest sens.

În susținerea eforturilor de modernizare a SACET din mun. Chișinău și Bălți, pe lângă cele menționate mai sus, Guvernul a elaborat și se află la o fază avansată de promovare, proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la metodologia de repartizare a consumului de agent termic în cadrul blocurilor locative, proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică prin care este elaborată o lista a obiectivelor gestionate de administrația publică centrală și locală care vor avea obligația de a se conecta și consuma energie termică de la sistemele SACET din mun. Chișinău și Bălți, în susținerea principiului de rol exemplar al clădirilor publice conform prevederilor Legii nr. 139 cu privire la eficiența energetică.

Totodată, la acest capitol, merită de menționat și efortul depus de Ministerul Energiei în vederea creării Fondului pentru Eficiență Energetică în Sectorul Rezidențial, care urmează să finanțeze proiecte de eficiență energetică, în special pentru blocurile multietajate conectate la SACET, care vor veni să demonstreze încă odată eficiența sistemului centralizat prin înlocuirea sistemului de distribuție a agentului termic de pe verticală pe orizontală, inclusiv cu asigurarea contorizării individuale a volumului de energie termică consumat.

Astfel, toate aceste eforturi cumulativ vor contribui la modernizarea sistemului centralizat de alimentare cu energie în mun. Chișinău și Bălți, prin sporirea securității energetice a statului și promovarea tehnologiilor de cogenerare de înaltă eficiență, care sunt parte a SACET-urilor menționate mai sus.

În contextul aprobării Legii sus-menționate, Ministerul Energiei se află într-un proces de actualizare și revizuire a cadrului legislativ și normativ necesar desfășurării activităților în sectorul electroenergetic și gazelor naturale.

Legile în cauză instituie reglementări diferite în comparație cu Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, pentru o serie de întrebări comune, iar prin modificările elaborate se urmărește uniformizarea rigorilor legale față de toți subiecții sectorului energetic, în măsura în care această este oportun, reieșind din prevederile legislației Republicii Moldova și a impactului acestuia asupra activității unităților termoelectrice și consumatorilor.

Astfel, printre aspectele care urmează să fie soluționate prin modificările propuse putem menționa:

1. Aducerea în concordanță a legii sectoriale cu prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.
2. Nominalizarea principiilor similare legilor sectoriale din sectorul electroenergetic, al gazelor naturale și eficienței energetice.
3. Elaborarea principiilor de folosire a terenurilor și nominalizarea drepturilor asupra proprietății unui terț pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea obiectivelor termoelectrice și a rețelelor termice.
4. Promovarea reconectării instituțiilor publice la SACET.
5. Impunerea obligativității de conectare la SACET a construcțiilor noi ce se află în raza SACET.
6. Stabilirea de către autoritățile administrației publice locale zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale.
7. Determinarea principiilor furnizării apei calde menajere.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

- Deconectările masive de la SACET care s-au manifestat de-a lungul timpului;
- SACET din Chișinău și Bălți funcționează la o capacitate mai mică cu cca. 30% față de cea proiectată inițial;
- Menținerea în mod artificial al prețului redus la energia termică consumată din cadrul SACET, în vederea obținerii de capital politic;
- Rețelele ingineresti din interiorul blocurilor de locuit, în majoritatea cazurilor se află într-o stare avansată de uzură, iar întreținerea acestora este practic neglijată de gestionarii fondului locativ;
- Intervenția tardivă asupra modernizării SACET din Chișinău și Bălți.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Informații cu privire la evoluția problemei sunt prezentate la litera b) de mai sus. Cu referire la evoluția SACET în lipsa unei astfel de intervenții la nivel de cadru normativ, putem menționa că acest fapt va contribui la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră cauzate de arderea combustibililor în cadrul centralelor termice murale instalate la nivel de apartament/bloc multietajat pentru fiecare din obiectivele noi construite.

Totodată, întru completarea informației prezentată la litera b de mai sus, ținem să menționăm că livrările utile de energie termică consumatorilor în anul 2022 au constituit – 1 303,6 mii Gcal, **cu o diminuare de 18,22 %** față de anul 2021 când livrările utile consumatorilor constituiau 1 933,5 mii Gcal.

Tabelul nr. 1 Dinamica livrărilor de energie termică în perioada 2017-2022¹

¹ <https://rb.gy/5v6gw>

Denumirea întreprinderilor	Livrat util consumatorilor, mii Gcal				Modificări, %			
	2019	2020	2021	2022	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
S.A. „Termoelectrica”	1228.11	1213.20	1391.08	1131.77	-10.63	-1.21	14.66	-18.64
S.A. „CET-Nord”	137.61	135.23	151.58	131.66	-17.52	-1.73	12.09	-13.14
S.A. „Apă-Canal Chișinău”	20.82	20.81	24.66	20.28	-16.61	-0.04	18.47	-17.73
Î.M. „Termogaz-Bălți” *	9.47	8.74	9.46	5.08	-14.28	-7.72	8.21	-46.29
S.A. „Comgaz Plus”	5.15	4.49	5.36	3.86	-17.33	-12.92	19.53	-28.05
Î. M. R. C.T. Comrat	6.59	6.36	7.73	5.21	-13.43	-3.43	21.58	-32.64
I.M. „Servicii Comunale Glodeni”	1.78	1.74	1.92	1.31	-6.21	-1.92	10.26	-31.82
ÎM „Antermo”	0.00	0.26	0.62	0.57			141.44	-7.76
ÎM „Rețele Termice Florești”	0.00	0.38	1.64	1.34			330.14	-18.12
Î.M. „S.C.L. Orhei”***				2.42				
Î.M. „Termotrans Taraclia” **				0.07				
SA „Rețelele Termice Cahul” ***		0.32						
Total întreprinderi reglementate	1409.5	1391.5	1594.05	1303.6	-11.5	-1.28	14.55	-18.22

* în anul 2022 titularul și-a retras licența

** datele anului 2022 constituie livrările utile din momentul obținerii licenței

*** în anul 2021 titularul și-a retras licența.

Livrările utile de energie termică consumatorilor în anul 2022 au constituit 1303,6 mii Gcal **cu o diminuare de 290,48 mii Gcal** față de efectivul anului 2021. Din totalul livrărilor utile de energie termică 76,9 % constituie livrările utile către consumatorii casnici, 14,3 % livrările către instituțiile bugetare, livrările către agenții economici constituie 8,8 %.

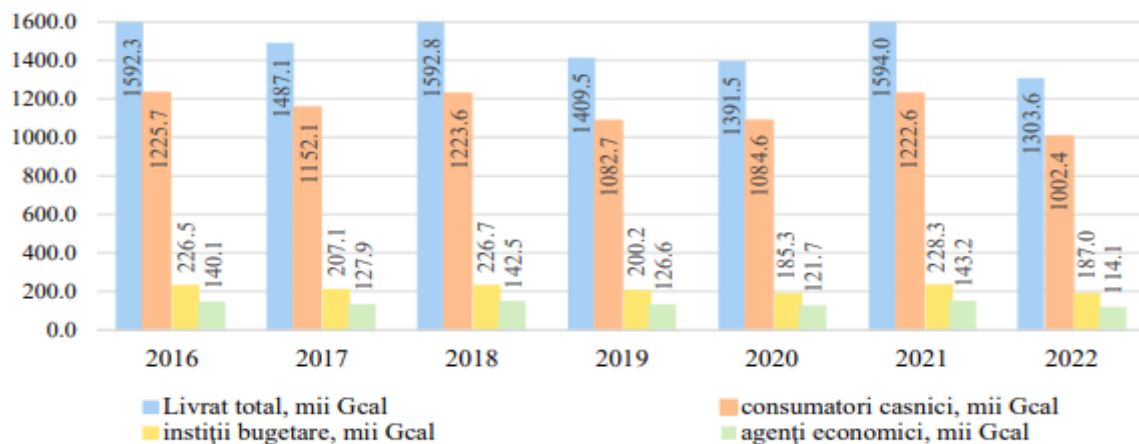

Figura nr. 1 Livrarea energiei termice pe categorii de consumatori în anii 2016-2022²

Analiza pe categorii de consumatori a evoluției livrărilor energiei termice în anul 2022, relevă o micșorare cu 220,1 mii Gcal (- 18,0 %) a consumului energiei termice pentru consumatorii casnici, la fel s-au diminuat cu 18,1 % și livrările utile de energie termică la instituțiile bugetare comparativ cu perioada anului 2021. Livrările utile de energie termică către agenții economici au înregistrat o micșorare cu 20,3 % (tabelul nr.2).

Tabelul nr. 2 Livrarea energiei termice pe categorii de consumatori, mii Gcal³

Categorii de consumatori	2019	2020	2021	2022	Modificări					
					2020/2019		2021/2020		2022/2021	
	mii Gcal	mii Gcal	mii Gcal	mii Gcal	mii Gcal	%	mii Gcal	%	mii Gcal	%
Consumatori casnici	1082.70	1084.59	1222.57	1,002.4	1.89	0.17	137.99	12.72	-220.1	-18.0
Instituții bugetare	200.20	185.27	228.29	187.0	-14.93	-7.46	43.01	23.22	-41.3	-18.1
Agenți economici	126.60	121.66	143.19	114.1	-4.94	-3.90	21.52	17.69	-29.1	-20.3
Total livrat util consumatorilor	1409.50	1391.52	1594.05	1,303.6	-17.98	-1.28	202.52	14.55	-290.5	-18.2

² <https://rb.gy/5v6gw>

³ <https://rb.gy/5v6gw>

În anul 2022 livrările utile de energie termică în valori absolute au înregistrat cea mai mică valoare din întreg istoricul titularilor de licențe. Dacă în anul 2020 în raport cu anul 2021 livrările utile de energie termică pe categorii de consumatori denotă o majorare de 202,52 mii Gcal (14,55%), atunci în anul 2022 în raport cu anul 2021 s-a înregistrat o situație diametral opusă, **ce denotă o micșorare cu 290,5 mii Gcal (- 18,2 %)**.

Titularii de licențe la nivel de țară asigură cu serviciul public de alimentare cu energie termică inclusiv prin sistemele centralizate peste 40392 de edificii, inclusiv 238 instituții bugetare, 1674 agenți economici (Tabelul 3).

Tabelul nr. 3 Numărul de consumatori și livrările utile de energie termică⁴

Denumirea întreprinderilor	Numărul Consumatorilor			Livrări Utile de energie termică, mii Gcal						
	casnici	noncasnici		Total	Consumatori casnici, 76,7 %		Consumatori noncasnici, 23,30 %			
		bugetari	agenți economici		inst. bugetare		agenți economici			
				mii Gcal	mii Gcal	%	mii Gcal	%	mii Gcal	%
S.A. „Termoelectrica”	4411	156	1157	1131.8	883.5	78.1%	146.9	13.0%	101.4	9.0%
S.A.„CET-Nord” *	33511	43	463	131.7	101.0	76.7%	23.1	17.5%	7.6	5.8%
S.A. „Apă-Canal Chișinău”	416	4	27	20.3	13.5	66.4%	2.1	10.1%	4.8	23.4%
Î.M. „Termogaz-Bălți”				5.1	3.4	67.5%	1.4	28.3%	0.2	4.2%
S.A. „Comgaz - Plus”	104	9	6	3.9	0.2	5.7%	3.6	93.3%	0.0	1.0%
ÎM a RCT Comrat	3.00	19.00	3.00	5.2	0.6	11.4%	4.5	87.2%	0.1	1.4%
Î.M. „S.C. Glodeni”	57	8		1.3	0.2	12.5%	1.1	87.5%		
Î.M. „Antermo”		4	1	0.6			0.55	95.3%	0.03	4.7%
Î.M. „Rețelele Termice Florești”		5		1.3			1.3	100 %		
Î.M. „S.C.L. Orhei”		8		2.4	0.1	3.7%	2.3	96.3%		
Î.M. „Termotrans Taraclia”		3		0.1			0.05	72.7%	0.02	27.3%
Total	38,502	259	1,657	1303.6	1002.4	76.9%	187.00	14.3%	114.12	8.8%

* *Contracte directe cu deținătorii de apartamente*

Sursa: *Raportările titularilor de licențe – sintetizate ANRE*

Totodată, merită de menționat că, în scopul vizualizării unei analize mai ample asupra sectorului termoenergetic, au fost efectuate de către mediul academic –Institutul de Energetică 2 studii aferent subiectului:

- Studiul privind barierele și oportunitățile de dezvoltare a SACET în mun. Bălți / 2019⁵
- Studiu de analiză a regimurilor termice existente de funcționare a SACET mun. Chișinău/ 2018-2019⁶

Astfel, din studiile sus menționate se desprind următoarele elemente cheie, cum ar fi:

- Utilizarea SACET pentru încălzirea urbană reprezintă cea mai sigură sursă de aprovizionare cu energie termică oferită populației;
- Utilizarea Punctelor termice individuale (PTI) și a distribuției pe orizontală este cea mai sigură metodă și ne discriminatorie privind asigurarea cu agent termic a consumatorilor, la un preț competitiv și calitativ versus utilizarea Centralelor termice individuale (CTI);
- Exploatarea incorectă a CTI poate provoca decese sau intoxicații cu monoxid de carbon;
- CTI din motiv că nu funcționează în regim de cogenerare, comparativ cu SACET, au un impact major asupra mediului înconjurător și a sănătății publice din or. Bălți, producând cu 77% mai multe emisii decât în cazul SA CET Nord;
- Ratarea cogenerării la CTI conduce direct la importuri sau generarea din alte surse a peste 26 mln kWh/an de energie electrică, contribuind astfel la scăderea securității energetice a țării;

⁴ <https://rb.gy/5v6gw>

⁵ https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fenergetica.md%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2F2021-10%2FSTUDIUL%2520CET%2520Nord%2520v4_0.pdf

⁶ https://energetica.md/sites/default/files/2023-07/Studiu%20Termoelectrica%20Vers.%20II%20din%2005.04.2019%20redact_v1.pdf

- Conectarea sau reconectarea sarcinii termice la SA CET Nord a sectorului rezidențial, public și construcții, dar și restabilirea sistemului de asigurarea cu apă caldă de consum al sectorului rezidențial **ar reduce tariful la o Gcal cu 30% față de cel prezent stabilit;**
- Folosirea distribuției pe orizontală a agentului termic și utilizarea PTI, duce la **economii de energie de până la 30%;**
- Nerespectarea regimurilor de temperatură pentru consumatorii ce utilizează CTI, duce direct la sporirea costurilor încălzirii centralizate;
- Locatarii care își dau acordul la substituirea încălzirii centralizate pentru locatarii care optează pentru încălzirea prin intermediul CTI, de fapt în mod inconștient își asumă responsabilitatea de a le achita cel puțin 20% din factură pentru gazele naturale utilizate;
- Utilizarea CTI pentru încălzire este ne fezabilă comparativ cu încălzirea oferită de SA CET în cazul apartamentelor ce au suprafețe mai mici de 80 m²
- Utilizarea CTI oferă un grad de flexibilitate în stabilirea confortului personal, dar nu este competitiv cu SACET;
- Stabilirea cotei de 10% pentru consumatorii care s-au debransat de la SACET și au coloane termice, care traversează apartamentele, este subestimată. Datele de calcul arată că această valoare poate atinge 30% din totalul de energie termică tranzitat prin conducta magistrală a apartamentului;
- Nerespectarea regimurilor de temperatură în interiorul apartamentelor duce la scăderea rezistenței structurii constructive a clădirii prin apariția fisurilor în elementele portante a blocurilor, provocând tensiuni mecanice cu dilatări și contractări neuniforme;
- Segmentul fragmentat al încălzirii urbane prin instalarea CTI-urilor subminează promovarea politicilor energetice, adoptate la nivel național, din motiv că devine ratată generarea energiei electrice în unitățile de cogenerare, afectând în acest mod creșterea cotei de generare la scară locală, de care direct depinde asigurarea măsurilor de echilibrare în sistemul electroenergetic a valorilor crescânde a energiei din surse regenerabile;
- Consumul mic de energie la m² / an pentru clădirile publice care utilizează încălzirea centralizată se datorează faptului, că o bună parte din acestea nu utilizează pe perioada caldă și rece apa caldă de consum, excepție fac doar unele clădiri din componența spitalelor;
- Administratorii blocurilor clădirilor publice duc o politică energetică de economisire a resurselor energetice. Acest lucru duce la nerespectarea regimurilor de temperaturi în interiorul clădirilor;
- Clădirile publice care folosesc pentru încălzire centrale termice individuale utilizează și apa caldă de consum pentru necesități proprii, iar acest lucru face ca consumul de energie termică la m² de suprafață să crească;
- Clădirile publice care utilizează alte tipuri de resurse energetice, consumul anual la m² este mărit pe motivul folosirii instalațiilor de ardere învechite, care au un randament mic de utilizare a combustibilului.

Prin urmare, având în vedere că statul și-a confirmat preocuparea majoră pentru soluționarea problemelor ce țin de securitatea energetică, inclusiv prin majorarea producerii energiei electrice la sursele autohtone, consolidarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) existente, precum și dezvoltarea acestora, în contextul politicilor promovate de eficientizare a consumului de resurse energetice, prin prezentul proiectul de lege se urmărește evidențierea, în primul rând, a rolului exemplar al sectorului public. **Astfel, urmând practicile statelor Uniunii Europene, în special a celor baltice, clădirile autorităților și instituțiilor publice ar urma să devină cei mai „exemplari” consumatori ai SACET-urilor prin conectarea/reconectarea la acestea.**

Unul dintre argumentele de bază ale promotorilor SACET-urilor, mai ales în statele în care aceste sisteme au fost edificate și activează și astăzi, este faptul că un SACET include o componentă socială extrem de mare și dominantă, iar prin subestimarea importanței componente respective au de suferit

consumatorii vulnerabili, care rămân conectați la SACET, în comparație cu persoanele mai înstărite care își pot permite urmarea unor tendințe „speculate” de pe piața de utilizare a unor alte soluții individuale de încălzire și alimentare cu apă caldă menajeră. Acestea din urmă, în majoritatea cazurilor, utilizând combustibilii fosili, sunt de natură să aducă efecte negative asupra mediului înconjurător, precum și prejudicii și daune materiale, morale, asupra sănătății altor consumatori sau chiar vieții acestora, în condiții de exploatare greșită.

Cât privește componenta „economico-financiară” a unui SACET, merită a fi precizat faptul că costul serviciului furnizat consumatorului final, depinde în mare măsură de *i*) modul în care acest sistem a fost dimensionat, implicit configurat (performanța lui), *ii*) sarcina acestuia (necesitățile curente de energie termică ale tuturor consumatorilor), precum și *iii*) costul combustibilului utilizat. În cazul RM, de competența autorităților naționale/locale sunt intervențiile asupra primelor două componente – prin măsuri de eficientizare a proceselor și prin menținerea ori chiar creșterea numărului de consumatori.

Într-o estimare „conservativă” pentru situația SACET din mun. Chișinău este posibilă, din punct de vedere tehnic, creșterea sarcinii cu cca. 30%. Aceasta din urmă ar oferi o reducere a costului serviciului prestat cu un minim de 15%, ceea ce justifică politicile curente de consolidare a SACET-urilor.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, cuprinde modificări la următoarele actele normative:

1. Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin incorporarea în cadrul acesteia a modificărilor la articolele existente și/sau adăugarea de articole noi conform descrierilor de la pct. 3, litera b de mai jos.
2. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare. Necesitatea acestor modificări derivă din necesitatea ajustării noțiunilor prezente în această lege cu cele existente în cadrul normativ aferent activității SACET-urilor inclusiv în vederea conformării acestora cu modificările operate la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin prezenta modificare.
3. Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116) cu modificările și completările ulterioare – prevede completarea cu articole noi care vin să creeze premisele necesare în vederea elaborării stabilirii și aprobării zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale, astfel fiind asigurată concordanța cu modificările propuse la art. 10 la Legea nr. 92/2014, prin includerea alin (3), care prevede obligativitatea APL de a stabili și a aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică. Totodată, în vederea punerii în aplicare a acestei prevederi au fost propuse și modificări la Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările ulterioare. Modificările propuse stabilesc condițiile de obținere a certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, documentele necesare a fi anexate la certificatul de urbanism precum și obligativitatea ca instituțiile și întreprinderile energetice să emită gratuit avizul cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică. Mai mult ca atât, pentru aducerea în concordanță a prevederilor proiectului de lege cu prevederile altor documente normative la capitolul ce ține de partea ce ține de debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor și instalațiilor publice au fost propuse modificări la *Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art.*

249), cu modificările ulterioare precum și la *Legea nr. 187/2022 cu privire la condominium* (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 238-244, art. 467*).

4. În contextul stabilirii la art. 6¹ și 6² din proiectul de lege, a obligativității pentru conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, sunt necesare completări ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare cu un articol nou care prevede stabilirea valorii penalităților pentru cazurile de neîndeplinire în termen sa repetată a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică.
5. Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare – se completează cu o prevedere care prevede stabilirea cotei TVA de 8 % pentru energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile. Este de menționat faptul că anterior Codul Fiscal nu a prevăzut aplicarea unei cote speciale a TVA în acest sens, iar stabilirea acestei cote a parvenit datorită necesității de a echivala valoarea cotei TVA de 8% prevăzută de Codul Fiscal pentru alte resurse energetice cum ar fi: gazele naturale, biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivele de bază sunt:

- Creșterea, până în anul 2030 a gradului de eficientizare a sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, prin obținerea unor economii de energie, care împreună cu alte măsuri ce urmează a fi implementate la nivel național, vor contribui la obținerea noilor economii de energie echivalente cu minimum 0,8% din valoarea medie a consumului de energie finală înregistrat între 1 ianuarie 2019 și 1 ianuarie 2022, conform prevederilor art. II, alin 4, litera b) din Anexa 8 a Legii 113/2023 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;
- Crearea pe parcursul anului 2024 a zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale unde există sistem centralizat de alimentare cu energie termică;
- Restabilirea sarcinii termice a SACET conform sarcinii proiectate inițial.

Astfel, urmare a implementării obiectivelor menționate supra, va fi posibil următoarele:

- implementarea în mod corespunzător a prevederilor Legii cu privire la energetică, Legii cu privire la energia electrică în sectorul termoenergetic și Legii cu privire la eficiența energetică referitor la promovarea cogenerării și a SACET, eficiente din punct de vedere energetic;
- atingerea principiilor și a obiectivelor politicii de stat în domeniul SACET, similare sectorului electroenergetic;
- consolidarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) existente, precum și dezvoltarea acestora, în contextul politicilor promovate de eficientizare a consumului de resurse energetice;
- stabilirea zonelor unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritățile administrației publice locale vor stabili ca consumatorii aflați în raza de acoperire a acestora urmează să fie conectați exclusiv la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică;
- conectarea la SACET-uri a clădirilor noi construite, precum și a celor supuse renovărilor majore, în cazul existenței posibilităților tehnice având în vedere fezabilitatea economică a acestora.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În legătură cu problema constatată au fost identificate două opțiuni:

A. A nu face nimic.

Opțiunea constă în a nu elabora și aproba modificările la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, precum și legile conexe, ce derivă din Legea cu privire la energetică, Legea cu privire la energia electrică și Legea cu privire la eficiența energetică. În așa mod, unitățile termoelectrice și consumatorii vor fi privați de un șir de drepturi comparativ cu părțile interesate din alte sectoare ale energiei – de gaze naturale și electroenergetic. Totodată, va fi imposibilă eficientizarea funcționării SACET, cea ce va afecta tarifele pentru energia termică.

B. Reglementarea clasică.

Opțiunea II constă în elaborarea și aprobarea modificărilor la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și legile conexe, în corespundere cu Legea cu privire la energetică și conform cerințelor Legii cu privire la energia electrică și Legii cu privire la eficiența energetică. Obligația de elaborare a modificărilor reiese din prevederile art. 32 alin. (3) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, conform căruia Guvernul va prezenta propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu legea sus-numită.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate.

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, cuprinde modificări la actele normative prezentate în pct. 6 de mai jos, principalele modificări fiind operate la Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin incorporarea în cadrul acesteia a modificărilor la articolele existente și/sau adăugarea de articole noi conform descrierilor de mai jos.

În cadrul proiectului de lege este prevăzută obligativitatea clădirilor autorităților și instituțiilor de a se conecta/reconecta la SACET, astfel fiind demonstrat rolul exemplar al sectorului public în promovarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică.

Un alt element important introdus prin proiectul de lege ține de stabilirea zonelor unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritățile administrației publice locale vor stabili obligativitatea consumatorilor aflați în raza de acoperire a acestora de a se conecta exclusiv la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică, iar deconectarea acestora în raza acestor zone urmează a fi interzisă. Pentru consumatorii aflați în afara acestor zone unitare, în cazul solicitării deconectării de la SACET, aceștia vor trebui să prezinte un studiu de fezabilitate elaborat de către auditorii energetici, în baza unui Ghid elaborat de către instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va trebui să demonstreze fezabilitatea deconectării.

Totodată, proiectul legii prevede obligativitatea clădirilor noi construite precum și a celor supuse renovărilor majore de a se conecta la SACET-uri, în cazul existenței posibilităților tehnice având în vedere fezabilitatea economică a acestora, descriind inclusiv procesul de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele urbane și sub-urbane în aria de acoperire a SACET-urilor.

Printre alte modificări propuse putem enumera și reglementarea externalizării serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe, folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț, oferirea dreptului de folosință asupra proprietății unui terț, exercitarea drepturilor de folosință și de servitute, inclusiv recuperarea prejudiciilor cauzate, exproprierea, zonele de protecție a rețelelor termice, transmiterea proprietății unui terț, necesitatea elaborării planurilor de dezvoltare de către producătorii și distribuitorii de energie termică, cu includerea unor repere privind structura acestor planuri, etc.

O altă modificare propusă, ține de crearea premiselor necesare în vederea atragerii finanțărilor în domeniul termoelectric pentru reabilitarea, modernizarea echipamentului/utilajului unității termoelectrice prin încheierea contractelor de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Este de menționat faptul că proiectul de lege include clauze care oferă dreptul consumatorilor de energie termică de a solicita, contra plată, de la distribuitorul energiei termice, deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului. Totodată, prin proiectul de lege se acordă dreptul unităților termoelectrice/consumatorilor să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de

măsurare, în cazul în care una dintre părți are reclamații, cu specificarea faptului cum se procedează în potențialele cazuri care pot apărea cu privire la corectitudinea/incorectitudinea echipamentului de măsurare, inclusiv modalitățile de recalculare a energiei termice în cazul existenței diferențelor dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la bransamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii.

O altă modificare prevăzută prin proiectul de lege ține de completarea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în ceea ce privește ajustarea extraordinară a prețurilor și tarifelor, împuternicirea acesteia în vederea aplicării sancțiuni financiare asupra unităților termoelectrice în caz de încălcare a prevederilor legale, corectarea venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice.

Totodată, o altă modificare prevede împuternicirea titularilor de licență în vederea aplicării penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, prin stabilirea modalităților și a limitelor de aplicare a acestora.

Prin urmare, prin aprobarea modificărilor propuse prin proiectul de lege, se va da un semnal suplimentar, asupra interesului sporit al statului față de promovarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie în special prin crearea premiselor necesare în vederea dezvoltării acestora prin prisma sporirii securității energetice a statului și cu un impact pozitiv asupra consumatorilor și a mediului înconjurător.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost analizate, date fiind importanța opțiunii recomandate față de opțiunea „a nu face nimic”.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

A. Opțiunea de a nu face nimic.

În cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării modificărilor în legea sectorială, precum și legile conexe, vor surveni următoarele consecințe:

- a) nu va fi posibilă aplicarea pe deplin a principiilor indicate în Legea cu privire la energia electrică pentru producătorii de energie electrică și energie termică în regim de cogenerare;
- b) titularii de licențe din sectorul termoelectric nu vor avea drepturi de externalizare a serviciilor comparativ cu titularii de licențe din sectorul de gaze naturale și sectorul electroenergetic;
- c) consumatorii SACET nu vor avea aceleași drepturi ca și consumatorii finali de gaze naturale și de energie electrică privind posibilitatea măsurării cantității energiei termice utilizate;
- d) titularii de licențe din sectorul termoelectric și în continuare vor avea impedimente ce țin de folosirea terenurilor pentru dezvoltarea activităților sale;
- e) nu vor fi soluționate problemele ce țin de modul de prestare a serviciilor de către furnizorul de serviciu universal și furnizorul de ultimă opțiune, cât și alte probleme legate de furnizarea energiei electrice în condiții de piață;
- f) consumatorii energiei termice nu vor avea dreptul de a solicita de la furnizori deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată;
- g) nu vor fi prevăzute expres drepturile și obligațiile furnizorilor de toate categoriile în raport cu consumatorii și invers, privind prestarea serviciilor de furnizare a energiei electrice;
- h) nu vor fi create condițiile pentru păstrarea sarcinii termice și majorarea acesteia pentru eficientizarea funcționării SACET.

Astfel, nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire energetică, Legii cu privire la energia electrică și Legii cu privire la eficiența energetică, ceea ce nu reprezintă opțiunea dată ca una viabilă.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reglementarea clasică. Elaborarea Legii.

La implementarea opțiunii date vor fi obținute următoarele rezultate:

- a) vor fi ajustate Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și legile conexe la prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică;
- b) consumatorii din sectorul termoelectric vor beneficia de aceleași drepturi ca și consumatorii din sectorul de gaze naturale și sectorul electroenergetic;
- c) titularii de licențe din sectorul termoelectric vor beneficia de dreptul de externalizare a unor servicii, similar titularilor de licențe din alte sectoare ale energiei;
- d) va fi asigurată promovarea cogenerării de înaltă eficiență și susținerea extinderii SACET;
- e) titularii de licențe din sectorul termoelectric nu vor avea impedimente de dezvoltare a rețelelor, vor avea drepturi mai concrete ce țin de regimul asupra terenurilor,
- f) va spori gradul de transparență în relațiile dintre consumatorii și titularii de licențe.
- g) vor fi concretizate obligațiile furnizorilor față de consumatori;
- h) vor fi stipulate toate procedurile, termenele, criteriile și condițiile privind contractarea, facturarea, plata și penalizarea în procesul de furnizare a energiei termice;
- i) vor fi determinate zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale;
- j) vor fi concretizate acțiunile referitor la stabilirea zonelor de protecție a rețelelor termice.

Este necesar de menționat că, rezultatele implementării vor fi resimțite nu numai de titularii de licențe din sectorul termoelectric (producători, distribuitori și furnizori, ci și de circa 260 mii de consumatori de energie termică din Republica Moldova.

În ceea ce privește impactul ce urmează să-l obținem ca rezultat al conectării/reconectării clădirilor autorităților și instituțiilor publice precum și a altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, mai jos sunt prezentate argumentele care vin să susțină imperativul de conectare „necon condiționată” a clădirilor la SACET din mun. Chișinău și mun. Bălți, după cum urmează:

- **Onerarea angajamentelor Guvernului** de conectare a unei liste de clădiri publice la SACET asumate în fața Partenerilor de Dezvoltare (i.e. Componenta 1.3 a Proiectului de îmbunătățire a eficienței SACET Chișinău, finanțat de Banca Mondială și implementat în perioada 2015-2020);

- **Promovarea rolului exemplar al clădirilor publice**, și de altfel, implementarea prevederilor Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică (art. 14);

- **Reducerea emisiilor** de gaze cu efect de seră în valoare de **8.848,09 tone CO₂ eq.**;

- **Îmbunătățirea calității aerului** în municipiile vizate datorită reducerii/ eliminării surselor de poluare individuale de pe lângă instituțiile publice, din contul cărora sunt ulterior finanțate inclusiv Fondul de reducere a vulnerabilității și alte programe;

- **Creșterea sarcinii globale de energie termică** a CET-urilor, reducerea componentei de cheltuieli fixe din tarif și, ca rezultat, crearea premiselor pentru reducerea tarifelor la consumatorul casnic;

- **Economii de energie primară** (gaze naturale) din producerea combinată a energiei termice și electrice în valoare de **4,7 milioane m³/an** ;

- **Livrări suplimentare de energie electrică** în valoare de **27,73 milioane kWh/an** și, implicit, creșterea gradului de securitate în alimentarea cu energie electrică;

- **Livrări suplimentare de energie termică** în valoare de **66,86 mii Gcal/an**;

- **Majorarea sarcinii electrice în sistemul de alimentare centralizat cu energie termică** cu **12,22 MWe sau 38%** pentru S.A. „CET-Nord” și **21,22 MWe sau 9,35%** pentru S.A. „Termoelectrica”.

- **Majorarea sarcinii termice în sistemul de alimentare centralizat cu energie termică** cu **13,145 Gcal/h sau 18,23%** pentru S.A. „CET-Nord” și **33,402 Gcal/h sau 9,46%** pentru S.A. „Termoelectrica”.

- **Îmbunătățirea situațiilor financiare** la furnizorii de energie termică și, implicit, majorarea impozitelor în bugetul de stat achitate de către întreprinderi, precum și a dividendelor în bugetul de stat;

- **Creșterea siguranței în edificiile** reconectate la SACET, având în vedere că cazanele/centralele pe gaze naturale ar urma a fi conservate;

- **Restabilirea** (în cazuri specifice) **serviciului de alimentare cu apă caldă menajeră** și, totodată, reducerea costului pentru acest serviciu (în comparație cu prepararea apei calde menajere în unități electrice);

- **Utilizarea Punctelor Termice Individuale /PTI/ prezintă o serie de avantaje** (versus opțiunea de utilizare a elevatoarelor sau surselor proprii de încălzire) precum ar fi i) posibilitatea începerii și finalizării sezonului de încălzire în orice moment de timp, ii) flexibilitatea și eficiență înaltă la utilizării energiei termice indiferent de perioada anului și de sarcina termică necesară, iii) excluderea fenomenului de „supraîncălzire” a clădirilor la începutul și sfârșitul sezonului de încălzire, iv) disponibilitatea ACM pe durata întregului an, v) excluderea cheltuielilor și a eforturilor aferente, de pe urma utilizării PTI, pentru consumatorul final;

- **Siguranță sporită în alimentarea cu energie termică** a instituțiilor publice având în vedere accesul furnizorilor (cazul S.A. „Termoelectrica”) la combustibili alternativi (i.e. păcura) și/ sau includerea acestora (cazul S.A. „CET Nord”) în lista consumatorilor „protejați”

În același timp, având în vedere prevederile Proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, prin care a fost elaborată o listă a obiectivelor publice care urmează a consuma energie termică de la sistemul de alimentare centralizat cu energie termică din mun. Chișinău și mun. Bălți, prezentul proiect de lege vine cu o abordare mai largă în acest sens prin promovarea dezvoltării SACET în raza zonelor unitare de alimentare cu energie termică stabilite de către autoritățile administrației publice locale, creând premise în vederea promovării și construcției acestora la nivel național.

Astfel, reieșind din disponibilitatea datelor, informațiile prezentate mai sus cu privire la Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, economii de energie primară (gaze naturale) din producerea combinată a energiei termice și electrice, livrările suplimentare de energie termică și electrică, au fost calculate pentru cele peste 68 de edificii publice, care sunt parte la Proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, acestea urmând a fi mai mari în contextul altor consumatori ce urmează a fi conectați la SACET în condițiile legii.

Totodată merită de menționat faptul că printre argumentele bază pentru reconectarea la SACET, pentru consumatorii de energie termică neconectați și care utilizează propriile centrale termice pe gaze naturale, pe lângă motive de securitate și de mediu, este unul de natură pur economică. Tabelul de mai jos justifică diferența de cost dintre ambele opțiuni de încălzire disponibile la zi.

#	Sursa de alimentare cu energie termică	Costul serviciului** MDL/ Gcal
1	S.A. „Termoelectrica”	3.267 MDL/Gcal
2	S.A. „CET-Nord”	3.561 MDL/Gcal
3	Sursa proprie de alimentare cu ET*	> 3510 MDL/ Gcal***

Notă:

* - costul respectiv este estimat având în vedere ipoteza unui tarif la gazele naturale (presiune joasă) de 16,73 MDL/ m³ (inclusiv TVA de 8%), un randament mediu anual al surselor pe gaze naturale de 80%.

** - Tarifele S.A. „Termoelectrica” și S.A. „CET-Nord” au fost recalulate astfel încât să includă și TVA de 20% aplicabil instituțiilor publice.

*** - calculul corect al costului unei Gcal produs de o sursă individuală de încălzire ar urmă să includă și următoarele componente obligatorii, precum ar fi i) amortizarea echipamentului, ii) costuri cu operarea și mentenanța echipamentului (salariile operatorilor, costul pieselor de rezervă, costuri de întreținere și revizie tehnică obligatorie, costuri cu reparație echipamentului, etc).

Un alt argument care ar veni să susțină promovarea SACET este că de-a lungul timpului unitățile termoenergetice au contribuit și vor continua să contribuie cu achitarea dividende la bugetul de stat comparativ cu furnizorul de gaze naturale SA „Moldovagaz”, care nu își onorează obligațiile în termen, în acest sens.

Informații mai detaliate cu privire la impactul asupra sistemelor SACET din Chisinau si Balti pot fi vizualizate în cadrul Studiului privind barierele și oportunitățile de dezvoltare a SACET în mun.

Bălți / 20197, precum și a Studiului de analiză a regimurilor termice existente de funcționare a SACET mun. Chișinău/ 2018-2019, elaborat de Institutul de Energetică. Studiile respective pot fi accesate utilizând linkurile de mai sus.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Impacturile opțiunilor alternative nu au fost analizate, date fiind importanța opțiunii recomandate față de opțiunea ”a nu face nimic”.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

După cum rezultă din analiza, modificarea Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și legilor conexe va avea impact asupra tuturor participanților din sectorul termoelectric fără a afecta negativ activitatea titularilor de licențe.

În ce privește consumatorii finali, se estimează că aceștia nu vor suporta costuri în legătură cu elaborarea și aprobarea modificărilor la legea sectorială sus-indicată. Din contra majorarea sarcinii termice ca urmare a reconectării instituțiilor publice și conectării construcțiilor noi, ar permite pe viitor diminuarea tarifului la energia termică pentru consumatori. Spre exemplu, pentru situația SACET din mun. Chișinău este posibilă, din punct de vedere tehnic, creșterea sarcinii cu cca. 30%. Aceasta din urmă ar oferi o reducere a costului serviciului prestat cu un minim de 15%, ceea ce justifică politicile curente de consolidare a SACET-urilor.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Aprobarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

Costurile privind conectarea/reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică vor fi suportate de unitățile termoelectrice din Chișinău și respectiv Bălți – Termoelectrica SA și CET Nord S.A., prin includerea acestora în planurile de investiții anuale ce urmează a fi aprobate de Agenția Națională de Reglementare în Energetică.

Eventuale costuri financiare bugetare, care urmează a fi suportate de APL unde există sisteme de alimentare centralizată cu energie termică, cum ar fi Primăria mun. Chișinău și Bălți, sunt costurile aferente elaborării studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională care vor sta la baza aprobării zonele unitare de alimentare cu energie termică, acestea urmând a fi fiind estimate la etapa de elaborare a caietelor de sarcini, cele mai mari costuri urmând să le suporte Primăria mun. Chișinău, în aria căreia există cel mai mare sistem centralizat de alimentare cu energie termică din țară.

Cu referire la costurile ce urmează a fi suportate de companiile de construcții, pentru clădirile nou construite, precum și pentru cele supuse renovărilor majore, aflate în raza de acoperire a SACET, care vor avea obligația de a se conecta la SACET, acestea urmează a fi calculate în studiile de fezabilitate ce urmează a fi elaborate la acea etapă pentru fiecare caz separat.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Impactul opțiunii recomandate

După analiza beneficiilor opțiunii recomandate se constată că domeniul de aplicare și dispozițiile nu vor fi schimbate semnificativ, ceea ce înseamnă că proiectul propus implică un impact mediu. Având în vedere că este dificil de generat date cantitative cu privire la oricare dintre impacturile

specifice, numai evaluarea calitativă a fost posibilă, care a demonstrat impacturi mediu ale opțiunii preferate.

5. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Pentru a asigura tranziția fără probleme de la redacția actuală Legii nr. 92/2014 la redacția nouă autoritățile administrației publice centrale și locale, autoritatea de reglementare vor avea perioada tranzitorii pentru elaborarea actelor normative necesare și îndeplinirea acțiunilor care reiese din textul modificărilor introduse (3 luni, 6 luni, 12 luni).

În conformitate cu modificările propuse va fi necesară:

- elaborarea, aprobarea și publicarea de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice a Ghidului privind elaborarea Studiului de fezabilitate;
- stabilirea și aprobarea zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale de către autoritățile administrației publice locale;
- efectuarea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o inventarierii a clădirilor autorităților și instituțiilor aflate în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, și elaborarea foii de parcurs cu privire la conectarea/reconectarea edificiilor respective la sistemul de alimentare centralizată,
- actualizarea de către autoritatea de reglementare în energetică metodologiei tarifare și metodologiei determinării pierderilor de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful pentru energia termică.

Schimbări instituționale care pot rezulta în urma implementării proiectului nu sînt necesare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea implementării modificărilor propuse la cadrul normativ va fi efectuată prin verificarea periodică a numărului de instituții publice /clădiri noi ce urmează a fi reconectate/conectate la SACET precum și a gradului de extindere a SACET, inclusiv crearea unor SACET-uri noi în vederea promovării dezvoltării durabile și cu un impact pozitiv asupra mediului a localităților, în special cele urbane, urmând bunele practici implementate la nivelul statelor UE.

Informația respectivă va putea fi identificată în Rapoartele de activitate al unităților termoelectrice, a instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, inclusiv a Agenției Naționale de Reglementare în Energetică.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul estimat ca rezultat al implementării Legii urmează a fi resimțit imediat atât de unitățile termoelectrice cât și de consumatorii de energie termică datorită avantajelor pe care le are SACET-urile, menționate mai sus.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Proiectul propus a Legii privind modificarea unor acte legislative urmează a fi aplicat în raport cu titularii de licențe din sectorul termoelectric, instituțiile publice, autoritățile administrației publice centrale și locale, autoritatea de reglementare, asociațiile de business și unitățile termoelectrice.

Principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă:

Autorități și instituții publice: Ministerul Finanțelor; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Mediului; Ministerul Apărării; Ministerul Sănătății; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Culturii; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Agenția

Națională pentru Reglementare în Energetică; Agenția pentru Eficiență Energetică; Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice, Agenția Relații Funciare și Cadastru; Consiliul Concurenței, Congresul Autorităților Locale din Moldova; Primăria mun. Chișinău; Primăria mun. Balți;

Unitățile termoelectrice: Termoelectrica SA; CET Nord SA; Apa Canal Chișinău;

Asociațiile de Business: Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Camera de Comerț și Industrie.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Pe portalul guvernamental www.particip.gov.md vor fi plasate proiectul menționat și Analiza a Impactului de Reglementare, astfel încât orice persoană interesată va avea posibilitatea de a accesa documentele respective și de a prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv prin poșta electronică, la adresa electronică indicată pe site. Totodată, odată cu elaborarea paginii web pentru Ministerul Energiei, acesta urmează a fi plasat inclusiv pe această platformă pentru consultarea publică.

Toate obiecțiile și propunerile, prezentate în rezultatul procesului de avizare și consultare publică, vor fi examinate de către Ministerul Energiei și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului în cauză, prin elaborarea sintezei obiecțiilor și propunerilor.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

În cadrul procedurii de evaluare a impactului de reglementare majoritatea părților interesate au comunicat lipsă de propuneri și obiecții, cu excepția Ministerului Finanțelor care au invocat necesitatea elaborării Notei Informative asupra proiectului de Lege cu includerea privind Nota informativă, care să cuprindă inclusiv fundamentarea economico-financiară. Prin urmare, a fost elaborată Nota informativă la proiectul de lege și respectiv a fost completat AIR cu informații relevante în ceea ce privește impactul și beneficiile care urmează a fi obținute în rezultatul implementării proiectului de lege.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	+1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	+1		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			

gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1		
modul sănătos de viață al populației	+1		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+1		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+2		
calitatea aerului	+2		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	+1		
eficiența și performanța energetică	+1		
bunăstarea animalelor	0		

riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			
<p>Proiectul preliminar de Lege Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau Analiza de impact</p>			

TABELUL COMPARATIV

privind modificarea unor acte normative (promovarea cogenerării și sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică)

#	Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală după modificare și aprobare
		<p>Articolul I. Legea nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. În tot textul legii sintagma ”<i>gestionar al fondului locativ</i>” de a substitui cu sintagma „<i>administrator al fondului locativ</i>”, declinate la cazul gramatical respectiv.</p>	<p>Art.2. - În sensul prezentei legi, noțiunile de mai jos au următorul înțeles: <i>intermediar la decontări</i> – persoană juridică care, în numele operatorului sau a administratorului fondului locativ, asigură, în bază de contract, distribuirea pe apartamente a volumelor de servicii comunale furnizate/prestate, emiterea și expedierea bonurilor de plată, perceperea plăților de la consumatori și transferul acestora operatorilor, informarea consumatorilor privind facturarea și obligațiile de achitare a plăților pentru serviciile consumate;</p> <p><i>administrator al fondului locativ</i> – persoană juridică care este investită cu drepturi și împuterniciri pentru executarea obligațiilor ce țin de administrarea, întreținerea și exploatarea fondului locativ.</p> <p>Art.25. - (1) Persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.</p> <p>(6) Sumele încasate de către intermediari la decontări în baza bonurilor de plată perfectate de ei se transferă operatorilor și se atribuie de către aceștia în contul facturilor expuse spre plată în baza contractelor de furnizare/prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, încheiate cu administratorii fondului locativ. Volumul serviciului facturat în baza contractelor și nedistribuit spre plată consumatorilor rămîne în seama administratorului fondului locativ, care este obligat să-l achite operatorului în mărimea și în termenul prevăzute în factură.</p>
		<p>2. Articolul 3 se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:</p> <p>”(1¹) Apa caldă menajeră este obținută în rezultatul încălzirii apei potabile furnizate de către operatorul sistemului public de alimentare cu apă în conformitate cu</p>	<p>Art.3. - (1) Serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii:</p> <p>a) alimentarea cu apă;</p> <p>b) alimentarea cu energie termică;</p> <p>c) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;</p>

		<p>prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>Titularii de licență fiind responsabili de calitatea serviciului prestat/produsului furnizat în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.</p>	<p>d) salubritatea, înverzirea localităților;</p> <p>e) asigurarea cu transport public local;</p> <p>f) administrarea fondului locativ public și privat.</p> <p>(1¹) Apa caldă menajeră este obținută în rezultatul încălzirii apei potabile furnizate de către operatorul sistemului public de alimentare cu apă în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>Titularii de licență fiind responsabili de calitatea serviciului prestat/produsului furnizat în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării</p>
	<p>Articolul 21</p> <p>(2) Delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, prin licitație publică organizată conform legii. În cazul operatorilor serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, înființați de către autoritățile administrației publice locale sau centrale de specialitate, cu capital social public majoritar, delegarea gestiunii serviciilor poate fi atribuită direct acestora.</p>	<p>Articolul 21 la alineatul (2) în propoziția a doua după cuvintele: „de alimentare cu apă și de canalizare,” se completează cu cuvintele: „de alimentare cu energie termică, de alimentare cu apă caldă menajeră”.</p>	<p>Articolul 21</p> <p>(2) Delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, prin licitație publică organizată conform legii. În cazul operatorilor serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, de alimentare cu energie termică, de alimentare cu apă caldă menajeră, înființați de către autoritățile administrației publice locale sau centrale de specialitate, cu capital social public majoritar, delegarea gestiunii serviciilor poate fi atribuită direct acestora.</p>
#	Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală după modificare și aprobare
		<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>Articolul 14, alineatul (2) se completează cu litera p²) care va avea următorul cuprins:</p> <p>”p²) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale;”</p>	<p>Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale</p> <p>(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe:</p> <p>p²) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale;</p>
		<p>1. Articolul 29, alineatul (1) se completează cu litera s¹) care va avea următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 29. Atribuțiile de bază ale primarului</p>

		”s ¹) asigură elaborarea și stabilirea, în condițiile legii, a zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale și o prezintă spre aprobare consiliului local;”.	(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: s ¹) asigură elaborarea și stabilirea, în condițiile legii, a zonelor unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale și o prezintă spre aprobare consiliului local;
#	Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008	Modificările propuse în proiectul de lege	Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 după modificare și aprobare
		<p>Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100</i>), cu modificările ulterioare, se completează cu un nou Articol 161¹, care va avea următorul cuprins:</p> <p>”Articolul 161¹.</p> <p>Neîndeplinirea în termen a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică.</p> <p>(1) Neîndeplinirea în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Neîndeplinirea repetată în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică</p>	<p>Articolul 161¹.</p> <p>Neîndeplinirea în termen a restabilirii conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică.</p> <p>(1) Neîndeplinirea în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Neîndeplinirea repetată în termen a prescripției eliberate de administratorul fondului locativ și/sau unitatea termoeenergetică privind restabilirea conectării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.</p>

		se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.”.	
#	Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție după modificare și aprobare
		<p>Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (<i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549</i>), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>I. Articolul 3:</p> <p>1) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins:</p> <p>”(1¹) Pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, solicitantul prezintă suplimentar avizul unității termoelectrice corespunzătoare cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în temeiul Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.</p>	<p>Articolul 3. Depunerea documentelor pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare</p> <p>(1¹) Pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentare cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, solicitantul prezintă suplimentar avizul unității termoelectrice corespunzătoare cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în temeiul Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării</p>
	<p>(2) Solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin. (1) nu se admite.</p> <p>(3) În cazul în care nu au fost anexate toate documentele prevăzute la alin.(1), cererea este admisă și înregistrată, însă emitentul poate suspenda examinarea pe un termen de până la 30 de zile, cu înștiințarea obligatorie a solicitantului. Suspendarea termenului devine nulă din ziua în care solicitantul a prezentat toate documentele necesare.</p> <p>(4) După verificarea copiilor de pe documentele prevăzute la alin. (1),</p>	<p>Articolul 3</p> <p>2) alineatele (2), (3), (4) după cuvintele ”la alin. (1)” se completează cu cuvintele ”și alin. (1¹)”.</p>	<p>(2) Solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin. (1) și alin. (1¹) nu se admite.</p> <p>(3) În cazul în care nu au fost anexate toate documentele prevăzute la alin.(1) și alin. (1¹), cererea este admisă și înregistrată, însă emitentul poate suspenda examinarea pe un termen de până la 30 de zile, cu înștiințarea obligatorie a solicitantului. Suspendarea termenului devine nulă din ziua în care solicitantul a prezentat toate documentele necesare.</p> <p>(4) După verificarea copiilor de pe documentele prevăzute la alin. (1) și alin. (1¹), originalele se restituie solicitantului (beneficiarului).</p>

	originalele se restituie solicitantului (beneficiarului).		
	Articolul 6. Conținutul certificatului de urbanism pentru proiectare	Articolul 6: 1) alineatul (2) se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins: ”g) avizul unității termoeenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat”;	Articolul 6. Conținutul certificatului de urbanism pentru proiectare (2) La certificatul de urbanism pentru proiectare, emitentul va anexa: g) avizul unității termoeenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a imobilului (consumatorului) la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică în zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat
	(3) Organele supravegherii de stat eliberează gratuit, în termen de pînă la 5 zile lucrătoare, avizele prevăzute la alin. (2). Avizul (prescripția tehnică) al administratorului drumului, prevăzut la alin.(2) lit. f), se eliberează în termen de cel mult 15 zile lucrătoare.	Articolul 6: 2) alineatul (3) după cuvintele ”Organele supravegherii de stat” se completează cu sintagma ”, instituțiile și întreprinderile”.	Articolul 6. Conținutul certificatului de urbanism pentru proiectare (3) Organele supravegherii de stat, instituțiile și întreprinderile eliberează gratuit, în termen de pînă la 5 zile lucrătoare, avizele prevăzute la alin. (2). Avizul (prescripția tehnică) al administratorului drumului, prevăzut la alin.(2) lit. f), se eliberează în termen de cel mult 15 zile lucrătoare.
#	Codul fiscal nr.1163/1997	Modificările propuse în proiectul de lege	Codul fiscal nr.1163/1997 după modificare și aprobare
		Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: La Articolul 96 lit. b) se completează cu o liniuță suplimentară care va avea următorul cuprins „- 8% – la energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile”	Articolul 96. Cotele T.V.A. b) cote reduse în mărime de: - 8% – la energia termică livrată autorităților publice și instituțiilor publice finanțate de la bugetele de toate nivelurile
#	Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării după modificare și aprobare
		Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (<i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415</i>), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. În tot textul legii cuvintele „Agenția pentru Eficiență Energetică” se substituie cu cuvintele ”instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în	Articolul 1. Obiectul legii Prezenta lege reglementează activitățile specifice sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, menite să îmbunătățească eficiența energetică a întregii economii și să diminueze impactul negativ al sectorului termoeenergetic asupra mediului, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor de cogenerare.

domeniul eficienței energetice”, cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în sectorul termoelectric” se substituie cu cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei”, iar cuvintele „sistem centralizat de alimentare cu energie termică” se substituie cu cuvintele „sistem de alimentare centralizată cu energie termică”, declinate la cazul gramatical respectiv.

Articolul 2. Scopul legii

(1) Scopul prezentei legi este instituirea unui cadru legal pentru funcționarea eficientă și reglementarea sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, promovarea cogenerării în baza cererii de energie termică utilă, stabilirea principiilor de desfășurare a activităților specifice sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului la producerea, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei termice.

(2) Producerea energiei termice, distribuția energiei termice și furnizarea energiei termice prin sistemul de alimentare centralizat cu energie termică constituie servicii publice de interes general.

Articolul 3. Sfera de aplicare

Prezenta lege reglementează:

- 1) principiile și obiectivele politicii de stat în domeniul sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, în special cu privire la:
- 4) promovarea cogenerării și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, eficiente din punct de vedere energetic;

Articolul 4. Obiectivele prezentei legi

- b) asigurarea securității aprovizionării cu combustibili a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică și a siguranței în funcționarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică;
- g) promovarea sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică;

Articolul 5. Noțiuni principale

sistem de alimentare centralizat cu energie termică – ansamblu de instalații de producere, de rețele termice și de instalații de utilizare a energiei termice dintr-o localitate sau dintr-o zonă a unei localități, legate printr-un proces comun de funcționare, destinate producerii,

distribuției și utilizării energiei termice sub formă de aburi sau de apă fierbinte;
sistem de alimentare centralizat cu energie termică eficient din punct de vedere energetic – sistem de alimentare centralizat cu energie termică care, în ceea ce privește componenta de generare, fie îndeplinește criteriile de cogenerare de înaltă eficiență, fie, în cazul cazanelor ce produc doar căldură, atinge cel puțin valorile de referință pentru producerea de energie termică, stabilite în legislația din domeniu;

Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic

(3) Obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic sînt:

a) asigurarea unui cadru legal favorabil pentru efectuarea de investiții în sisteme de alimentare centralizate cu energie termică, inclusiv pentru modernizarea instalațiilor de producere a energiei termice și extinderea rețelelor termice;

Articolul 8. Competențele organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:

a) elaborează scheme de sprijin și măsuri de promovare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic și le prezintă Guvernului spre aprobare;

c) organizează evaluarea potențialului de aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic, în conformitate cu art.12;

d) analizează îndeplinirea măsurilor adoptate privind atingerea obiectivelor politicii statului în promovarea cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic.

(2) Anual, pînă la data de 30 aprilie, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește și publică pe pagina web oficială

un raport pentru anul precedent, în care prezintă rezultatele monitorizării problemelor existente în sistemele de alimentare centralizate cu energie termică din localități, precum și toate măsurile luate sau preconizate pentru soluționarea acestora.

Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

j) stabilește, respectând confidențialitatea, informațiile de ordin economic și tehnic privind funcționarea sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, care urmează să fie date publicității de către titularii de licențe;

Articolul 11. Competențele instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice

1) Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice:

a) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;

Articolul 12. Analiza potențialului național

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei efectuează o evaluare cuprinzătoare a potențialului de aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică. Această analiză trebuie să conțină informațiile prevăzute în anexa nr.3.

(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură, la fiecare 5 ani, actualizarea evaluării efectuate conform alin.(1).

Articolul 16. Proceduri administrative

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei evaluează cadrul legislativ și de reglementare existent în vederea

			<p>îmbunătățirii acestuia. Această evaluare include analiza procedurilor de licențiere, dar și a altor prevederi legale aplicabile centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, în scopul:</p> <p>(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează și publică un raport care va cuprinde rezultatul analizelor și evaluărilor efectuate conform prezentului articol.</p> <p>Articolul 17. „Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, utilizând anexa 1 și 2, generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică.”.</p> <p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență (2) Titularii de licență sînt obligați: n) să contribuie la eficientizarea funcționării sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică, inclusiv prin implementarea tehnologiilor de înaltă eficiență și trecerea la producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile; o) să prezinte instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, anual, pînă în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoelectrice proprii conform formularului aprobat;</p> <p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (9) Racordarea ilegală la sistemul de alimentare centralizat cu energie termică/sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, precum și utilizarea neautorizată a energiei termice este interzisă.</p>
	Articolul 3. Sfera de aplicare 9) protecția drepturilor consumatorilor;	2. Alin. (9) la art. 3 se expune în redacție nouă: „9) protecția drepturilor consumatorilor de energie termică”.	Articolul 3. Sfera de aplicare 9) protecția drepturilor consumatorilor de energie termică
	Articolul 5. Noțiuni principale	3. La Articolul 5:	Articolul 5. Noțiuni principale

	<p>consumator – persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică pe bază de contract, prin racordarea instalației sale de utilizare a energiei termice la rețeaua termică a distribuitorului;</p>	<p>1) noțiunea de „consumator” se modifică și va avea următorul cuprins „ consumator – orice persoană fizică sau juridică care beneficiază de energie termică în baza de contract sau efectiv de energie termică pentru necesitățile casnice sau în alte scopuri”;</p>	<p>consumator – orice persoană fizică sau juridică care beneficiază de energie termică în baza de contract sau efectiv de energie termică pentru necesitățile casnice sau în alte scopuri</p>
		<p>2) după noțiunea „consumator” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins: ”consumator casnic – orice persoană fizică care utilizează energie termică pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională, iar destinația imobilului este locativă; consumator noncasnic – orice persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică în alte scopuri decât pentru necesitățile casnice, iar destinația imobilului este alta decât locativă;”</p>	<p>Articolul 5. Noțiuni principale consumator casnic – orice persoană fizică care utilizează energie termică pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională, iar destinația imobilului este locativă; consumator noncasnic – orice persoană fizică sau juridică care utilizează energie termică în alte scopuri decât pentru necesitățile casnice, iar destinația imobilului este alta decât locativă;</p>
		<p>3) după noțiunea „distribuție” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: ”distribuitor de energie termică - unitate termoeenergetică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice în condițiile prezentei legi;”</p>	<p>Articolul 5. Noțiuni principale distribuitor de energie termică - unitate termoeenergetică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice în condițiile prezentei legi;</p>
<p>Articolul 5. Noțiuni principale eficiență globală – suma anuală a producției brute de energie electrică, de energie mecanică și de energie termică utilă, împărțită la echivalentul energetic al combustibilului folosit pentru producerea energiei termice și a energiei electrice și/sau mecanice într-un proces de cogenerare;</p>		<p>4) noțiunea „eficiență globală” se modifică și va avea următorul cuprins: ”eficiență globală – suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosit pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică;” după noțiunea „energie termică utilă” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: „externalizare a unui serviciu sau a unei lucrări – transmitere de către titularul de licență în favoarea unei părți terțe a unui serviciu sau a unei lucrări pe care trebuie să le îndeplinească în conformitate cu prezenta lege și potrivit condițiilor licenței, fără a include cesiunea licenței către o parte terță;”</p>	<p>Articolul 5. Noțiuni principale eficiență globală – suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosit pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică; externalizare a unui serviciu sau a unei lucrări – transmitere de către titularul de licență în favoarea unei părți terțe a unui serviciu sau a unei lucrări pe care trebuie să le îndeplinească în conformitate cu prezenta lege și potrivit condițiilor licenței, fără a include cesiunea licenței către o parte terță;</p>
		<p>5) după noțiunea „sistem colectiv de alimentare cu energie termică” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: ”sistem paușal - mod de stabilire a consumului de energie termică prin calcul, în funcție de capacitatea termică și de numărul orelor de utilizare pe tipuri de instalații termice, factorul de cerere;”</p>	<p>Articolul 5. Noțiuni principale sistem paușal - mod de stabilire a consumului de energie termică prin calcul, în funcție de capacitatea termică și de numărul orelor de utilizare pe tipuri de instalații termice, factorul de cerere;”</p>

	6) după noțiunea „instalație de utilizare a energiei termice” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: ”obligație de serviciu public – obligație impusă unității termoelectrice în interesul economic general, care se poate referi la securitate, inclusiv la securitatea alimentării cu energie termică, la continuitate, la calitate și la prețurile furnizării, precum și la protecția mediului, și care nu este discriminatorie și nu denaturează concurența în afară de ceea ce este strict necesar pentru a realiza obligația de serviciu public în cauză”;	Articolul 5. Noțiuni principale obligație de serviciu public – obligație impusă unității termoelectrice în interesul economic general, care se poate referi la securitate, inclusiv la securitatea alimentării cu energie termică, la continuitate, la calitate și la prețurile furnizării, precum și la protecția mediului, și care nu este discriminatorie și nu denaturează concurența în afară de ceea ce este strict necesar pentru a realiza obligația de serviciu public în cauză
Articolul 5. Noțiuni principale punct de delimitare – loc în care instalația de utilizare a energiei termice se racordează la rețeaua termică și în care patrimoniul consumatorului și patrimoniul unității termoelectrice se delimitează, în funcție de dreptul de proprietate, sau loc în care se delimitează, în funcție de dreptul de proprietate, patrimoniile unităților termoelectrice;	7) noțiunea „punct de delimitare” se modifică și va avea următorul cuprins „punct de delimitare - loc în care instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului se delimitează după proprietate de instalațiile distribuitorului sau stabilite prin acordul între părți”;	Articolul 5. Noțiuni principale punct de delimitare - loc în care instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului se delimitează după proprietate de instalațiile distribuitorului sau stabilite prin acordul între părți”
	8) după noțiunea „punct de delimitare” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: „punct de măsurare - locul în care este instalat echipamentul de măsurare, în care cantitatea de energie termică se măsoară în scopuri comerciale;	Articolul 5. Noțiuni principale punct de măsurare - locul în care este instalat echipamentul de măsurare, în care cantitatea de energie termică se măsoară în scopuri comerciale
	9) după noțiunea „raportul dintre energia electrică și energia termică” se completează cu o noțiune nouă care va avea următorul cuprins: „rețea termică - ansamblu de conducte, instalații de pompare, puncte termice centrale, puncte termice individuale situate în amonte de punctul de delimitare cu centrala termică, centrala electrică cu termoficare, care servesc la distribuția energiei termice până la instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului”;	Articolul 5. Noțiuni principale rețea termică - ansamblu de conducte, instalații de pompare, puncte termice centrale, puncte termice individuale situate în amonte de punctul de delimitare cu centrala termică, centrala electrică cu termoficare, care servesc la distribuția energiei termice până la instalațiile de utilizare a energiei termice ale consumatorului
	10) după noțiunea „valoare de referință a eficienței pentru producerea separată” se completează cu două noțiuni noi care vor avea următorul cuprins: ”zonă de protecție a rețelelor termice - zonă adiacentă rețelelor termice extinsă și în spațiu, cu condiții deosebite	Articolul 5. Noțiuni principale <i>zonă de protecție a rețelelor termice</i> - zonă adiacentă rețelelor termice extinsă și în spațiu, cu condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelelor termice și în jurul altor obiecte auxiliare ale

	de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelelor termice și în jurul altor obiecte auxiliare ale rețelelor termice, în limitele căreia se introduc interdicții sau restricții privind accesul persoanelor, exploatarea fondului funciar, efectuarea lucrărilor, regimul construcțiilor și plantarea spațiilor verzi, pentru a se asigura condițiile normale de exploatare, de reparație și de reconstrucție, pentru a se exclude posibilitatea de deteriorare a rețelelor termice, precum și pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului. zonă unitară de alimentare cu energie termică - areal geografic aparținând unei unități administrativ-teritoriale, în interiorul căruia se poate promova o singură soluție tehnică de alimentare cu energie termică.”.	rețelelor termice, în limitele căreia se introduc interdicții sau restricții privind accesul persoanelor, exploatarea fondului funciar, efectuarea lucrărilor, regimul construcțiilor și plantarea spațiilor verzi, pentru a se asigura condițiile normale de exploatare, de reparație și de reconstrucție, pentru a se exclude posibilitatea de deteriorare a rețelelor termice, precum și pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului. <i>zonă unitară de alimentare cu energie termică</i> - areal geografic aparținând unei unități administrativ-teritoriale, în interiorul căruia se poate promova o singură soluție tehnică de alimentare cu energie termică.”.
Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic (2) Principiile politicii de stat în sectorul termoeenergetic sînt: c) promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritara a energiei termice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență;	4. La art. 6: 1) alin. (2) lit. c) se modifică și se va expune după cum urmează: „promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritara a energiei termice și electrice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență”.	Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoeenergetic (2) Principiile politicii de stat în sectorul termoeenergetic sînt: c) promovarea eficienței energetice, a producerii energiei termice din surse regenerabile și a producerii energiei termice prin cogenerare, inclusiv prin procurarea prioritara a energiei termice și electrice produse de centralele electrice de termoficare și de centralele de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență
	2) Se completează cu două articole noi cu următorul cuprins: ”Articolul 6 ¹ . În unitățile administrativ-teritoriale unde există un sistem de alimentare centralizată cu energie termică funcțional, se recunoaște zonă unitară de alimentare cu energie termică. Articolul 6 ² . Conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (1) Clădirile autorităților și instituțiilor publice, precum și alți consumatori din raza de acoperire a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare	Articolul 6¹. În unitățile administrativ-teritoriale unde există un sistem de alimentare centralizată cu energie termică funcțional, se recunoaște zonă unitară de alimentare cu energie termică. Articolul 6². Conectarea/reconectarea clădirilor autorităților publice și altor consumatori la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (1) Clădirile autorităților și instituțiilor publice, precum și alți consumatori din raza de acoperire a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și se alimentează cu energie termică, în mod obligatoriu ținând cont de

		<p>centralizată cu energie termică și se alimentează cu energie termică, în mod obligatoriu ținând cont de posibilitățile tehnice și economice ale unităților termoeenergetice.</p> <p>Investițiile unităților termoeenergetice în reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice se includ în planurile de investiții ale întreprinderilor termoeenergetice și se aprobă de către Agenție, în scop de promovare a alimentării centralizate cu energie termică.</p> <p>(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, clădirile nou construite, precum și cele supuse renovărilor majore, în conformitate cu prevederile Legii privind performanța clădirilor, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent, cu excepția cazurilor când racordarea nu este posibilă/fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.</p> <p>(3) La eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare conform Legii nr. 163/2010, autoritățile administrației publice locale, solicită avizul unității termoeenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a consumatorului la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și, în baza acestuia, prescriu în mod obligatoriu condițiile tehnice necesare a fi luate în considerare la etapa de proiectare a sistemului de încălzire cu conectarea la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.</p> <p>(4) La evaluarea posibilității tehnice de racordare a unui consumator nou la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, unitatea termoeenergetică ține cont inclusiv de planul de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, iar la necesitate planifică și include investițiile necesare în planul de investiții pentru anul următor, care sunt aprobate de către Agenție.</p>	<p>posibilitățile tehnice și economice ale unităților termoeenergetice.</p> <p>Investițiile unităților termoeenergetice în reconectarea clădirilor autorităților și instituțiilor publice se includ în planurile de investiții ale întreprinderilor termoeenergetice și se aprobă de către Agenție, în scop de promovare a alimentării centralizate cu energie termică.</p> <p>(2) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit ca alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv prin sistem centralizat, clădirile nou construite, precum și cele supuse renovărilor majore, în conformitate cu prevederile Legii privind performanța clădirilor, se conectează/reconectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică existent, cu excepția cazurilor când racordarea nu este posibilă/fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.</p> <p>(3) La eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare conform Legii nr. 163/2010, autoritățile administrației publice locale, solicită avizul unității termoeenergetice cu privire la existența posibilității tehnice de racordare a consumatorului la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și, în baza acestuia, prescriu în mod obligatoriu condițiile tehnice necesare a fi luate în considerare la etapa de proiectare a sistemului de încălzire cu conectarea la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.</p> <p>(4) La evaluarea posibilității tehnice de racordare a unui consumator nou la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, unitatea termoeenergetică ține cont inclusiv de planul de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, iar la necesitate planifică și include investițiile necesare în planul de investiții pentru anul următor, care sunt aprobate de către Agenție</p>
	<p>Articolul 7. Competențele Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea securității energetice a statului, inclusiv pentru furnizarea fiabilă a energiei termice, Guvernul:</p>	<p>5. La Articolul 7:</p> <p>1) la alineatul (1):</p> <p>lit. c) cuvântul „stabilește” se substituie cu sintagma „elaborează și aprobă”;</p> <p>lit. d) după cuvintele „pe plan” se completează cu cuvintele: „național și”;</p>	<p>Articolul 7. Competențele Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea securității energetice a statului, inclusiv pentru furnizarea fiabilă a energiei termice, Guvernul:</p> <p>c) elaborează și aprobă mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de</p>

	<p>c) stabilește mecanisme, scheme de sprijin și stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de stat privind promovarea cogenerării și energia termică produsă din surse regenerabile;</p> <p>d) promovează interesele sectorului termoeenergetic pe plan internațional;</p>	<p>se completează cu lit. f¹) care va avea următorul cuprins: ”f¹) elaborarea și aprobarea actului normativ cu privire la modul de repartizare a consumului de energie termică în cadrul sistemului colectiv de alimentare cu energie termică”.</p>	<p>stat privind promovarea cogenerării și energia termică produsă din surse regenerabile;</p> <p>d) promovează interesele sectorului termoeenergetic pe plan național și internațional;</p> <p>f¹) elaborarea și aprobarea actului normativ cu privire la modul de repartizare a consumului de energie termică în cadrul sistemului colectiv de alimentare cu energie termică</p>
	<p>Articolul 7. Competențele Guvernului</p> <p>(2) Guvernul, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic, elaborează și promovează politica de stat în sectorul termoeenergetic și asigură monitorizarea alimentării cu energie termică.</p>	<p>2) la alineatul (2) sintagma „alimentării cu energie termică” se substituie cu sintagma „implementării acesteia”;</p>	<p>Articolul 7. Competențele Guvernului</p> <p>(2) Guvernul, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic, elaborează și promovează politica de stat în sectorul termoeenergetic și asigură monitorizarea implementării acesteia.</p>
	<p>Articolul 8. Competențele organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic</p> <p>(1) Organul central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic:</p>	<p>6. La Articolul 8, alineatul (1) se completează cu litera a¹) care va avea următorul cuprins: ”a¹) elaborează și promovează politica și strategiile statului în sectorul termoeenergetic și monitorizează implementarea acestora;”.</p>	<p>Articolul 8. Competențele organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei</p> <p>(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei:</p> <p>a) elaborează scheme de sprijin și măsuri de promovare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic și le prezintă Guvernului spre aprobare;</p> <p>a¹) elaborează și promovează politica și strategiile statului în sectorul termoeenergetic și monitorizează implementarea acestora</p>
	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(2) Agenția are următoarele atribuții:</p> <p>a) elaborează și aprobă metodologiile de calcul, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru producerea energiei termice, pentru serviciul de distribuție a acesteia, pentru</p>	<p>7. La Articolul 9:</p> <p>1) la alineatul (2): litera a) cuvântul ”metodologiile” se substituie cu cuvântul ”metodologia”, sintagma ”pentru apă caldă menajeră” se substituie cu sintagma ”pentru prepararea apei calde menajere”; litera g) se modifică și va avea următorul cuprins: „g) stabilește criteriile de determinare a costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, precum și supraveghează respectarea acestora;</p>	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>2) Agenția are următoarele atribuții:</p> <p>a) elaborează și aprobă metodologia de calcul, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru producerea energiei termice, pentru serviciul de distribuție a acesteia, pentru furnizarea energiei termice, precum și pentru energia termică livrată consumatorilor, inclusiv pentru prepararea apei calde menajere;</p> <p>g) stabilește criteriile de determinare a costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea</p>

<p>furnizarea energiei termice, precum și pentru energia termică livrată consumatorilor, inclusiv pentru apa caldă menajeră;</p> <p>g) supraveghează respectarea de către titularii de licențe a principiului costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate;</p> <p>k) pentru monitorizarea separării efective a conturilor titularilor de licențe și pentru garantarea lipsei de subvenții încrucișate între activitățile de producere, de distribuție și de furnizare a energiei termice, stabilește metodele de ținere a contabilității în sectorul termoeenergetic, în conformitate cu standardele naționale de contabilitate, cu cerințele privind rapoartele contabile, cu cerințele privind reevaluarea mijloacelor fixe în scopuri tarifare, precum și un sistem de informații în baza cărora titularii de licențe prezintă rapoarte la Agenție;</p> <p>n) stabilește termenele, condițiile și tarifele de racordare a centralelor termice, a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice de producere a energiei termice din surse regenerabile la rețeaua termică pentru a garanta obiectivitatea, transparența și caracterul nediscriminatoriu al acestora;</p>	<p>litera k) după textul „în conformitate cu standardele naționale” se completează cu cuvintele „și internaționale”;</p> <p>litera n) sintagma „și tarifele” se exclude;</p> <p>se completează cu 5 litere noi care vor avea următorul cuprins:</p> <p>„p) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind tarifele reglementate;</p> <p>q) aplică sancțiuni financiare asupra unităților termoeenergetice în modul și în condițiile stabilite prin prezenta Lege și Legea cu privire la energetică.”;</p> <p>r) aprobă prin hotărâre separată componenta de corectare a venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice și asigură fiabilitatea întreprinderii prin acoperirea costurilor.”;</p> <p>s) examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi termoeenergetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate”.</p> <p>t) ajustarea extraordinară a prețurilor/tarifelor, care este efectuată doar în condițiile modificării prețurilor/tarifelor la combustibilul procurat. În acest caz, Agenția va determina prețurile și tarifele aferente activității reglementate, în baza componentelor incluse în tariful în vigoare. Noile prețuri/tarife reglementate vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a prețurilor de achiziție a combustibilului.”</p>	<p>tarifelor pentru activitățile reglementate, precum și supraveghează respectarea acestora;</p> <p>k) pentru monitorizarea separării efective a conturilor titularilor de licențe și pentru garantarea lipsei de subvenții încrucișate între activitățile de producere, de distribuție și de furnizare a energiei termice, stabilește metodele de ținere a contabilității în sectorul termoeenergetic, în conformitate cu standardele naționale și internaționale de contabilitate, cu cerințele privind rapoartele contabile, cu cerințele privind reevaluarea mijloacelor fixe în scopuri tarifare, precum și un sistem de informații în baza cărora titularii de licențe prezintă rapoarte la Agenție;</p> <p>n) stabilește termenele, condițiile de racordare a centralelor termice, a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice de producere a energiei termice din surse regenerabile la rețeaua termică pentru a garanta obiectivitatea, transparența și caracterul nediscriminatoriu al acestora;</p> <p>p) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind tarifele reglementate;</p> <p>q) aplică sancțiuni financiare asupra unităților termoeenergetice în modul și în condițiile stabilite prin prezenta Lege și Legea cu privire la energetică.”;</p> <p>r) aprobă prin hotărâre separată componenta de corectare a venitului reglementat la producerea energiei electrice, producerea, distribuția și furnizarea energiei termice și asigură fiabilitatea întreprinderii prin acoperirea costurilor.”;</p> <p>s) examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi termoeenergetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate”.</p>
---	---	---

			t) ajustarea extraordinară a prețurilor/tarifelor, care este efectuată doar în condițiile modificării prețurilor/tarifelor la combustibilul procurat. În acest caz, Agenția va determina prețurile și tarifele aferente activității reglementate, în baza componentelor incluse în tariful în vigoare. Noile prețuri/tarife reglementate vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a prețurilor de achiziție a combustibilului.
	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(3) Anual, până în data de 31 martie, Agenția pregătește un raport despre activitatea desfășurată în anul precedent, inclusiv despre monitorizarea activității unităților termoelectrice, pe care îl plasează pe pagina web oficială.</p>	2) la alineatul (3), cuvintele „Anual, până în data de 31 martie” se substituie cu cuvintele „Anual, până la 30 iunie”;	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(3) Anual, până la 30 iunie, Agenția pregătește un raport despre activitatea desfășurată în anul precedent, inclusiv despre monitorizarea activității unităților termoelectrice, pe care îl plasează pe pagina web oficială.</p>
	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(4) Pentru îndeplinirea eficiență a atribuțiilor sale, Agenția are dreptul:</p> <p>e) să aplice principiul de eficiență maximă cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate;</p>	3) la alineatul (4) lit. e) se modifică și va avea următorul cuprins: „e) să verifice respectarea de către titularul de licență a principiului de eficiență maximă cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate”;	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(4) Pentru îndeplinirea eficiență a atribuțiilor sale, Agenția are dreptul:</p> <p>e) să verifice respectarea de către titularul de licență a principiului de eficiență maximă cu cheltuieli minime în ceea ce privește producerea, distribuția și furnizarea energiei termice la tarife reglementate;</p>
	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(6) În limitele bugetului aprobat anual de Parlament, Agenția stabilește mărimea plăților regulatorii pe care titularii de licențe trebuie să le achite pentru asigurarea activității sale, în conformitate cu legea, care nu va depăși 0,15% din costul anual al energiei termice produse, distribuite și furnizate de titularii</p>	4) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Bugetul Agenției și mărimea plăților regulatorii se stabilesc în corespundere cu prevederile Legii cu privire la energetică.”.	<p>Articolul 9. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică</p> <p>(6) Bugetul Agenției și mărimea plăților regulatorii se stabilesc în corespundere cu prevederile Legii cu privire la energetică</p>

	de licențe. Plățile regulatorii se achită de către titularii de licențe trimestrial, prin transferuri în contul curent al Agenției.		
		8. Articolul 10 se completează cu alineatul (3) care va avea următorul cuprins: ”(3) Autoritățile administrației publice locale stabilește zonele unitare de alimentare cu energie termică, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, și le propune spre aprobare prin hotărâre a consiliului local sau a consiliului municipal, după caz, cu coordonarea acestora cu instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.”.	Articolul 10. Competențele autorităților administrației publice locale (3) Autoritățile administrației publice locale stabilește zonele unitare de alimentare cu energie termică, pe baza studiilor de fezabilitate privind dezvoltarea regională, și le propune spre aprobare prin hotărâre a consiliului local sau a consiliului municipal, după caz, cu coordonarea acestora cu instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.
	Articolul 11. Competențele Agenției pentru Eficiență Energetică Agenția pentru Eficiență Energetică: a) asigură sprijinirea organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic în crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;	9. La Articolul 11: 1) la litera a) cuvintele „asigură sprijinirea” se substituie cu cuvintele „acordă asistență”;	Articolul 11. Competențele instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice 1) Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice: a) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile;
		2) se completează cu o literă nouă e) care va avea următorul cuprins: ”e) coordonează zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale elaborate și stabilite, în condițiile legii, de către autoritățile administrației publice locale pentru prezentarea spre aprobare consiliului local sau municipal.”.	Articolul 11. Competențele instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice 1) Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice: e) coordonează zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale elaborate și stabilite, în condițiile legii, de către autoritățile administrației publice locale pentru prezentarea spre aprobare consiliului local sau municipal
	Articolul 12. Analiza potențialului național (1) Organul central de specialitate al administrației publice în	10. La Articolul 12, la alineatul (1) după cuvintele „din punct de vedere energetic” se completează cu cuvintele „în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică”.	Articolul 12. Analiza potențialului național (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei efectuează o evaluare cuprinzătoare a potențialului de aplicare a cogenerării

<p>sectorul termoelectric efectuează o evaluare cuprinzătoare a potențialului de aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic. Această analiză trebuie să conțină informațiile prevăzute în anexa nr.3.</p>		<p>de înaltă eficiență și a sistemelor de alimentare centralizate cu energie termică eficiente din punct de vedere energetic în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică. Această analiză trebuie să conțină informațiile prevăzute în anexa nr.3.</p>
<p>Articolul 13. Scheme de sprijin</p> <p>Fără a face derogare de la Legea nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, Guvernul adoptă hotărâri privind măsurile de susținere a producătorilor de energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență în cazul în care acest sprijin este argumentat prin cererea de energie termică utilă și prin economiile de energie primară, în funcție de posibilitățile existente privind reducerea cererii de energie prin alte măsuri justificate din punct de vedere economic sau avantajoase din punct de vedere ecologic, cum ar fi măsurile de eficiență energetică sau schemele de sprijin.</p>	<p>11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 13. Măsuri și scheme de sprijin</p> <p>(1) Fără a face derogare de la Legea cu privire la ajutorul de stat, Guvernul este în drept să stabilească măsuri de sprijin a producătorilor de energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență.</p> <p>(2) Orice măsură de sprijin oferită producătorilor de energie termică în regim de cogenerare trebuie să fie condiționată de producerea energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de utilizarea în mod eficient a energiei termice reziduale, astfel încât să fie posibilă realizarea economiilor de energie primară.</p> <p>(3) Măsurile de sprijin acordate pentru producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, pentru producerea energiei termice ce urmează a fi livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, precum și pentru dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică se aplică cu respectarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat.”</p> <p>(4) Prin derogare de la Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020, în cazul centralelor electrice de termoficare dotate cu turbine cu abur ce sunt fabricate până la 01.01.1991 se exclude responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele create pe piața energiei electrice în limitele stabilite de Normele minime de exploatare a centralelor și rețelelor electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.155 din 01.04.2020 Cap. IV, pct. 359”</p>	<p>Articolul 13. Măsuri și scheme de sprijin</p> <p>(1) Fără a face derogare de la Legea cu privire la ajutorul de stat, Guvernul este în drept să stabilească măsuri de sprijin a producătorilor de energie termică în regim de cogenerare de înaltă eficiență.</p> <p>(2) Orice măsură de sprijin oferită producătorilor de energie termică în regim de cogenerare trebuie să fie condiționată de producerea energiei electrice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și de utilizarea în mod eficient a energiei termice reziduale, astfel încât să fie posibilă realizarea economiilor de energie primară.</p> <p>(3) Măsurile de sprijin acordate pentru producerea energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență, pentru producerea energiei termice ce urmează a fi livrată în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, precum și pentru dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică se aplică cu respectarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat.”</p> <p>(4) Prin derogare de la Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020, în cazul centralelor electrice de termoficare dotate cu turbine cu abur ce sunt fabricate până la 01.01.1991 se exclude responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele create pe piața energiei electrice în limitele stabilite de Normele minime de exploatare a centralelor și rețelelor electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.155 din 01.04.2020 Cap. IV, pct. 359</p>

<p>Articolul 15. Energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență</p> <p>(1) Fără a leza dreptul de acces al terților la rețelele electrice de transport și de distribuție, în conformitate cu Legea nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică, precum și ținând cont de necesitatea și obligația de a asigura continuitatea în livrarea energiei termice către consumatori, operatorii rețelelor de transport și de sistem și operatorii rețelelor de distribuție, bazându-se pe criteriile de transparență și nediscriminare aprobate de Agenție, garantează transportul și distribuția energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență în baza contractelor încheiate între participanții la piața energiei electrice.</p>	<p>12. La articolul 15, la alineatul (1) sintagma „nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009” se exclude.</p>	<p>Articolul 15. Energia electrică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență</p> <p>(1) Fără a leza dreptul de acces al terților la rețelele electrice de transport și de distribuție, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, precum și ținând cont de necesitatea și obligația de a asigura continuitatea în livrarea energiei termice către consumatori, operatorii rețelelor de transport și de sistem și operatorii rețelelor de distribuție, bazându-se pe criteriile de transparență și nediscriminare aprobate de Agenție, garantează transportul și distribuția energiei electrice produse în regim de cogenerare de înaltă eficiență în baza contractelor încheiate între participanții la piața energiei electrice.</p>
<p>Articolul 17. Statistica privind cogenerarea</p> <p>Biroul Național de Statistică împreună cu Agenția pentru Eficiență Energetică generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în sectorul termoeenergetic informația privind:</p> <p>a) producția națională de energie electrică și termică în regim de cogenerare, determinată conform metodologiei prevăzute în anexa nr.2;</p> <p>b) capacitățile de cogenerare;</p> <p>c) combustibilii utilizați în cogenerare, economiile de combustibil primar obținute prin</p>	<p>13. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins: „Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, utilizând anexa 1 și 2, generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energieticii, informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică.”.</p>	<p>Articolul 17. Statistica privind cogenerarea</p> <p>Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, cu asistența Biroului Național de Statistică, utilizând anexa 1 și 2, generalizează și prezintă, anual, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energieticii, informațiile statistice cu privire la cogenerare în conformitate cu prevederile Legii cu privire la eficiența energetică.</p>

	utilizarea cogenerării și determinate conform metodologiei prezentate în anexa nr.1.		
	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) se eliberează persoanelor fizice întreprinzători individuali și persoanelor juridice pe baza unei declarații depuse la Agenție.	14. La articolul 20: 1) la alineatul (1) după sintagma ”persoanelor juridice” se completează cu sintagma „înregistrate în calitate de întreprindere în modul stabilit de legislația din Republica Moldova”;	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) se eliberează persoanelor fizice întreprinzători individuali și persoanelor juridice înregistrate în calitate de întreprindere în modul stabilit de legislația din Republica Moldova pe baza unei declarații depuse la Agenție.
	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (2) Persoanele prevăzute la alin.(1) trebuie să întrunească următoarele condiții:	2) la alineatul (2): după cuvântul „persoanele”, de completat cu sintagma „care solicită eliberarea licențelor pentru activitățile”, iar în continuare după text; sintagma ”alin. (1)” se modifică cu sintagma ”art. 19, alin. (1), literele a) și b)”;	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (2) Persoanele prevăzute la art. 19, alin. (1), literele a) și b) trebuie să întrunească următoarele condiții:
		3) se completează cu alineatul (2 ¹) care va avea următorul cuprins: ”(2 ¹) Persoanele care solicită eliberarea licențelor pentru activitatea, prevăzută la art. 19, alin. (1), litera c) trebuie să întrunească următoarele condiții: a) prezintă raportul financiar pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii; b) prezintă documente ce confirmă că dispune de personal calificat pentru activitatea pentru care solicită licență.”;	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor ”(2 ¹) Persoanele care solicită eliberarea licențelor pentru activitatea, prevăzută la art. 19, alin. (1), litera c) trebuie să întrunească următoarele condiții: a) prezintă raportul financiar pentru anul precedent sau extrasul din contul bancar, în cazul inițierii afacerii; b) prezintă documente ce confirmă că dispune de personal calificat pentru activitatea pentru care solicită licență.
	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (3) Administratorul întreprinderii care solicită licența prezintă actele ce confirmă că el îndeplinește următoarele condiții: c) nu are antecedente penale pentru activități desfășurate în domeniul energetic sau antecedente penale pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, prevăzute de Codul penal.	4) la alineatul (3) litera c), după cuvântul „penale” de completat cu sintagma „nestinse”, iar în continuare după text.	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (3) Administratorul întreprinderii care solicită licența prezintă actele ce confirmă că el îndeplinește următoarele condiții: c) nu are antecedente penale nestinse pentru activități desfășurate în domeniul energetic sau antecedente penale pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, prevăzute de Codul penal.
	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (4) Procedurile de eliberare, prelungire, reperfectare,	5) la alineatul (4), sintagma ”nr. 160/2011” se exclude.	Articolul 20. Condițiile și procedura de obținere a licențelor (4) Procedurile de eliberare, prelungire, reperfectare, modificare, eliberare a duplicatului, suspendare, reluare

	<p>modificare, eliberare a duplicatului, suspendare, reluare a valabilității și de retragere a licenței pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) sînt stabilite prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p>		<p>a valabilității și de retragere a licenței pentru activitățile prevăzute la art.19 alin.(1) sînt stabilite prin Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p>
	<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență (1) Titularii de licență au dreptul: b) să limiteze ori să sisteze alimentarea cu energie termică pentru neachitarea facturilor la energia termică, cu notificarea prealabilă, cu cel puțin o lună înainte, a consumatorului/unității termoeenergetice; e) să perceapă penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea și în modul stabilite prin contract în urma negocierilor. Quantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobînzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.</p>	<p>15. La Articolul 21: 1) la alineatul (1): litera b), textul „o lună” se substituie cu textul „15 zile calendaristice”; litera e), la final se completează cu o propoziție nouă care va avea următorul cuprins: ”e) să aplice penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobînzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei” la final se completează cu o literă nouă f) care va avea următorul cuprins: ”f) să încheie contracte de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea cu privire la eficiența energetică.”;</p>	<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență (1) Titularii de licență au dreptul: b) să limiteze ori să sisteze alimentarea cu energie termică pentru neachitarea facturilor la energia termică, cu notificarea prealabilă, cu cel puțin 15 zile calendaristic înainte, a consumatorului/unității termoeenergetice; e) să aplice penalități pentru întârzierea la plata energiei termice facturate în mărimea stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobînzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei. f) să încheie contracte de performanță energetică cu prestatorii de servicii energetice în conformitate cu Legea cu privire la eficiența energetică.</p>
	<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență (2) Titularii de licență sînt obligați: b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime și să prezinte Agenției evaluarea argumentată a cheltuielilor pe care le-au suportat; i) în facturile pentru consumatori, să ofere, după caz, informații privind eficiența producerii,</p>	<p>2) la alineatul (2): litera b) se modifică și se va expune după cum urmează: „b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime conform criteriilor aprobate de către Agenție, și să prezinte informația cu privire la cheltuielile pe care le-au suportat; litera i), cuvintele ”privind eficiența producerii, privind pierderile de energie termică în rețea,” se exclud; se completează cu litera i¹) care va avea următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență (2) Titularii de licență sînt obligați: b) să respecte principiul eficienței maxime cu cheltuieli minime conform criteriilor aprobate de către Agenție, și să prezinte informația cu privire la cheltuielile pe care le-au suportat; i) în facturile pentru consumatori, să ofere, după caz, informații, privind cota de energie termică provenită din surse regenerabile și privind energia termică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență;</p>

<p>privind pierderile de energie termică în rețea, privind cota de energie termică provenită din surse regenerabile și privind energia termică produsă în regim de cogenerare de înaltă eficiență;</p> <p>j) să prezinte Agenției rapoarte cu privire la activitatea desfășurată în corespundere cu criteriile, procedurile și termenele-limită stabilite, precum și alte informații solicitate de Agenție conform prezentei legi;</p> <p>o) să prezinte Agenției pentru Eficiență Energetică, anual, până în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoeenergetice proprii conform unui formular elaborat și distribuit în prealabil de către agenția în cauză;</p> <p>p) să efectueze, trimestrial, plățile regulatorii în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr.1525-XIII din 19 februarie 1998 cu privire la energetică.</p>	<p>„i¹) în facturile pentru consumatori, să reflecte informația referitor la cantitatea de energie termică utilizată pentru încălzirea spațiilor, încălzirea apei calde menajere sau în alte scopuri;</p> <p>litera j) după sintagma „termenele-limită stabilite” se completează cu textul „prin actele normative” în continuare după text;</p> <p>litera o) se modifică și se va expune după cu urmează: „o) să prezinte instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, anual, până în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoeenergetice proprii conform formularului aprobat;</p> <p>litera p), sintagma „nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998” se exclude.</p>	<p>i¹) în facturile pentru consumatori, să reflecte informația referitor la cantitatea de energie termică utilizată pentru încălzirea spațiilor, încălzirea apei calde menajere sau în alte scopuri;</p> <p>j) să prezinte Agenției rapoarte cu privire la activitatea desfășurată în corespundere cu criteriile, procedurile și termenele-limită stabilite prin actele normative, precum și alte informații solicitate de Agenție conform prezentei legi;</p> <p>o) să prezinte instituției publice ce asigură suportul în implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, anual, până în data de 30 martie, informații privind performanța energetică a unității termoeenergetice proprii conform formularului aprobat.</p> <p>p) să efectueze, trimestrial, plățile regulatorii în conformitate cu prezenta lege și cu Legea cu privire la energetică.</p>
<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență</p> <p>(3) Producătorii vor crea, în funcție de necesitate, rezerve de combustibil suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece.</p>	<p>3) alineatul (3) se modifică și se va expune în redacție nouă:</p> <p>„(3) Din fondul de achiziție a combustibilului alternativ de rezervă acceptat în scopuri tarifare producătorii vor crea în funcție de existența infrastructurii necesare, rezerve de combustibil alternativ suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece, aprobată de Guvern.”</p>	<p>Articolul 21. Drepturile și obligațiile titularilor de licență</p> <p>(3) Din fondul de achiziție a combustibilului alternativ de rezervă acceptat în scopuri tarifare producătorii vor crea în funcție de existența infrastructurii necesare, rezerve de combustibil alternativ suficiente pentru a acoperi necesarul pentru producerea energiei termice în sezonul rece, aprobată de Guvern.</p>
	<p>16. Se completează cu un nou Articol 21¹ cu următorul cuprins:</p> <p>”Articolul 21¹. Externalizarea serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe</p> <p>(1) Se interzice titularului de licență să transmită altor persoane fizice sau juridice drepturile și obligațiile aferente activității, pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență. Prin derogare de la principiul enunțat, titularul de licență este în drept să externalizare un serviciu sau o</p>	<p>Articolul 21¹. Externalizarea serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe</p> <p>(1) Se interzice titularului de licență să transmită altor persoane fizice sau juridice drepturile și obligațiile aferente activității, pentru a cărei desfășurare i s-a acordat licență. Prin derogare de la principiul enunțat, titularul de licență este în drept să externalizare un serviciu sau o lucrare, pe care trebuie să le îndeplinească, cu condiția aprobării hotărârii de către</p>

		<p>lucrare, pe care trebuie să le îndeplinească, cu condiția aprobării hotărârii de către Consiliul de administrare al Agenției în termen de până la 15 zile calendaristice în caz de urgență și 30 zile calendaristice în regim obișnuit, cu demonstrarea faptului că, externalizarea serviciului, a lucrării respective, va conduce la reducerea costurilor și la eficientizarea activității aferente serviciului, lucrării externalizate, fără a fi afectată calitatea sa.</p> <p>(2) Externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu are ca efect transmiterea responsabilității titularului de licență pentru respectarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi, actelor normative și licenței deținute și nu lipsește Agenția de dreptul de a aplica titularului de licență respectiv sancțiunile stabilite în prezenta lege, în cazul în care constată încălcarea obligațiilor acestuia.</p> <p>(3) Dacă Agenția constată că externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență nu a avut ca efect reducerea costurilor și că nu a fost eficientizată activitatea aferentă serviciului sau lucrării externalizate, cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență în legătură cu externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.</p> <p>(4) Dacă, urmare a externalizării unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență, Agenția constată faptul înrăutățirii calității serviciului sau a lucrării respective, titularul de licență este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru remedierea situației create, în termenele stabilite de Agenție. În cazul în care titularul de licență nu întreprinde astfel de măsuri în termenele stabilite, Agenția este în drept să-i solicite acestuia să desfacă, în termen de cel mult 3 luni, contractul cu prestatorul serviciului sau al lucrării externalizate și să preia prestarea serviciului respectiv sau efectuarea lucrării respective. Cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență urmare a desfacerii contractului conform prezentului alineat nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.</p> <p>(5) Se interzice externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către un titular de licență, cu scopul de a se eschiva de la controlul Agenției. La solicitarea Agenției, titularul de licență este obligat să prezinte informația și documentele aferente serviciului sau lucrării</p>	<p>Consiliul de administrare al Agenției în termen de până la 15 zile calendaristice în caz de urgență și 30 zile calendaristice în regim obișnuit, cu demonstrarea faptului că, externalizarea serviciului, a lucrării respective, va conduce la reducerea costurilor și la eficientizarea activității aferente serviciului, lucrării externalizate, fără a fi afectată calitatea sa.</p> <p>(2) Externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu are ca efect transmiterea responsabilității titularului de licență pentru respectarea obligațiilor ce îi revin conform prezentei legi, actelor normative și licenței deținute și nu lipsește Agenția de dreptul de a aplica titularului de licență respectiv sancțiunile stabilite în prezenta lege, în cazul în care constată încălcarea obligațiilor acestuia.</p> <p>(3) Dacă Agenția constată că externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență nu a avut ca efect reducerea costurilor și că nu a fost eficientizată activitatea aferentă serviciului sau lucrării externalizate, cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență în legătură cu externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări, nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.</p> <p>(4) Dacă, urmare a externalizării unui serviciu sau a unei lucrări de către titularul de licență, Agenția constată faptul înrăutățirii calității serviciului sau a lucrării respective, titularul de licență este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru remedierea situației create, în termenele stabilite de Agenție. În cazul în care titularul de licență nu întreprinde astfel de măsuri în termenele stabilite, Agenția este în drept să-i solicite acestuia să desfacă, în termen de cel mult 3 luni, contractul cu prestatorul serviciului sau al lucrării externalizate și să preia prestarea serviciului respectiv sau efectuarea lucrării respective. Cheltuielile suplimentare suportate de titularul de licență urmare a desfacerii contractului conform prezentului alineat nu se iau în considerare de Agenție la aprobarea prețurilor sau tarifelor reglementate.</p> <p>(5) Se interzice externalizarea unui serviciu sau a unei lucrări de către un titular de licență, cu scopul de a se eschiva de la controlul Agenției. La solicitarea</p>
--	--	--	---

		externalizate, inclusiv documentele ce țin de activitatea prestatorului serviciului sau al lucrării externalizate. În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației sau a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația sau documentele solicitate, ori în cazul prezentării incomplete de către titularul de licență a informației solicitate, Agenția este în drept să inițieze procesul contravențional conform Codului contravențional, ori să aplice titularului de licență respectiv sancțiunea stabilită conform prevederilor prezentei legi.”.	Agenției, titularul de licență este obligat să prezinte informația și documentele aferente serviciului sau lucrării externalizate, inclusiv documentele ce țin de activitatea prestatorului serviciului sau al lucrării externalizate. În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației sau a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația sau documentele solicitate, ori în cazul prezentării incomplete de către titularul de licență a informației solicitate, Agenția este în drept să inițieze procesul contravențional conform Codului contravențional, ori să aplice titularului de licență respectiv sancțiunea stabilită conform prevederilor prezentei legi.
Articolul 22. Înregistrarea titularilor de licență Titularii de licență sînt înregistrați de către Agenție în registrul licențelor conform Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.	17. La Articolul 22 sintagma „nr. 160/2011” se exclude.		Articolul 22. Înregistrarea titularilor de licență Titularii de licență sînt înregistrați de către Agenție în registrul licențelor conform Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.
Articolul 25. Suspendarea licenței (1) Licența poate fi suspendată printr-o decizie a Agenției, la cererea titularului de licență. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată, la cererea Agenției, printr-o hotărîre judecătorească. (2) Licența se suspendă de către Agenție, cu sesizarea ulterioară a instanței de judecată, în cazul în care se constată că titularul de licență: a) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită în reglementările tehnice pentru	18. Articolul 25 se modifică și se va expune în redacție nouă: „Articolul 25. Suspendarea licenței (1) Suspendarea licenței poate fi efectuată direct de Agenție, la cererea titularului de licență, prin adoptarea unei hotărîri în termen de 3 zile lucrătoare. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată prin hotărîrea Agenției, adoptată în baza unei hotărîri judecătorești emise în temeiul legii. (2) Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare, în cazul în care se constată că titularul de licență: a) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională, ordinea publică sau viața și sănătatea oamenilor; b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței		Articolul 25. Suspendarea licenței (1) Suspendarea licenței poate fi efectuată direct de Agenție, la cererea titularului de licență, prin adoptarea unei hotărîri în termen de 3 zile lucrătoare. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată prin hotărîrea Agenției, adoptată în baza unei hotărîri judecătorești emise în temeiul legii. (2) Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare, în cazul în care se constată că titularul de licență: a) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus la întreruperi în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită în reglementările tehnice pentru înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională, ordinea publică sau viața și sănătatea oamenilor; b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea privind

<p>înlăturarea cauzelor întreruperii, fiind pusă în pericol securitatea națională sau viața și sănătatea oamenilor;</p> <p>b) nu și-a îndeplinit obligațiile, fapt ce a condus, prin acțiunile ori inacțiunile sale, la încălcarea ordinii publice și a impus remedierea imediată a consecințelor survenite.</p> <p>(3) În situațiile enumerate la alin.(2), sesizarea instanței de judecată se face în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de către Agenție. Decizia Agenției privind suspendarea licenței se aplică pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile.</p> <p>(4) Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:</p> <p>a) cererea titularului de licență privind suspendarea licenței;</p> <p>b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;</p> <p>c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;</p> <p>d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;</p>	<p>pierdute sau deteriorate, prevăzut în Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;</p> <p>c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;</p> <p>d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;</p> <p>e) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.</p> <p>(3) În caz de constatare a incapacității provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi, Agenția v-a adopta o decizie cu privire la eliberarea licenței pentru o altă unitate termoelectrică care va asigura temporar continuitatea în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice pentru consumatorii din teritoriul vizat.</p> <p>(4) Hotărîrea privind suspendarea licenței se aprobă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărîrea judecătorească și se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării.</p> <p>(5) În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, cu prescrierea termenului necesar de remediere a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.</p> <p>(6) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.</p> <p>(7) Suspendarea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice centrale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat”.</p>	<p>reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;</p> <p>c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenele stabilite de Agenție, a încălcărilor condițiilor de desfășurare a activității licențiate;</p> <p>d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi;</p> <p>e) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.</p> <p>(3) În caz de constatare a incapacității provizorie a titularului de licență de a desfășura activitatea licențiată conform prezentei legi, Agenția v-a adopta o decizie cu privire la eliberarea licenței pentru o altă unitate termoelectrică care va asigura temporar continuitatea în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice pentru consumatorii din teritoriul vizat.</p> <p>(4) Hotărîrea privind suspendarea licenței se aprobă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărîrea judecătorească și se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării.</p> <p>(5) În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, cu prescrierea termenului necesar de remediere a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.</p> <p>(6) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.</p> <p>(7) Suspendarea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice centrale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat”.</p>
---	--	--

<p>e) neefectuarea plății regulatorii în termenele stabilite de prezenta lege.</p> <p>(5) Decizia privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție concomitent cu eliberarea licenței pentru o unitate termoeenergetică care va asigura temporar continuitatea în producerea, distribuția sau furnizarea energiei termice pentru consumatorii din teritoriul vizat. Hotărîrea privind suspendarea licenței se aprobă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a rămas definitivă și irevocabilă hotărîrea judecătorească și se aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării. În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, care nu poate depăși 6 luni.</p> <p>(6) Titularul de licență este obligat să informeze în scris Agenția despre remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.</p> <p>(7) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare a acesteia.</p> <p>(8) Suspendarea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice locale a unității termoeenergetice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat.</p>		
<p>Articolul 27. Retragerea licenței (7) Retragerea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de</p>	<p>19. La Articolul 27 alin. (7) sintagma „autoritatea administrației publice locale” se substituie cu sintagma „autoritatea administrației publice centrale”.</p>	<p>Articolul 27. Retragerea licenței (7) Retragerea licenței trebuie să fie precedată de identificarea de către autoritatea administrației publice</p>

<p>către autoritatea administrației publice locale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat.</p>		<p>centrale a unității termoelectrice care va asigura continuitatea în furnizarea energiei termice către consumatorii din teritoriul vizat.</p>
<p>Capitolul VI REGIMUL DREPTURILOR ASUPRA PROPRIETĂȚII UNUI TERȚ</p> <p>Articolul 28. Dreptul de folosință asupra proprietății unui terț</p> <p>(1) Unitățile termoelectrice pot dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor sau asupra altor bunuri ale terților prin constituirea servituti, prin încheierea unui contract de arendă/locațiune sau în alt mod ce nu contravine legii, pe baza acordului prealabil al proprietarului terenului sau al bunului.</p> <p>(2) La realizarea servituti sau a dreptului de folosință, unitățile termoelectrice trebuie să respecte interesele proprietarului terenului sau al altui bun.</p> <p>(3) La realizarea servituti sau a dreptului de folosință, unitățile termoelectrice pot fi obligate să plătească o recompensă (despăgubire) proprietarului bunului aservit sau dat în folosință.</p> <p>(4) Unitatea termoelectrică este obligată să repare prejudiciile cauzate proprietarului bunului sau titularului dreptului de folosință/gestiune asupra acestuia ca urmare a folosirii bunului și să readucă terenurile și/sau alte bunuri folosite la starea lor inițială</p>	<p>20. Capitolul VI se redenumeste, se modifică și va avea următorul cuprins: „Capitolul VI. Folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț</p> <p>Articolul 28. Principii generale</p> <p>(1) Terenurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, se transmit în folosință unităților termoelectrice cu titlu gratuit.</p> <p>(2) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor mobile.</p> <p>(3) Asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, unitățile termoelectrice, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, beneficiază de următoarele drepturi:</p> <p>a) dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>b) dreptul de folosință asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice;</p>	<p>Capitolul VI. Folosirea terenurilor și drepturile asupra proprietății unui terț</p> <p>Articolul 28. Principii generale</p> <p>(1) Terenurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, se transmit în folosință unităților termoelectrice cu titlu gratuit.</p> <p>(2) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor mobile.</p> <p>(3) Asupra terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, unitățile termoelectrice, în condițiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcție, exploatare, întreținere, reabilitare, modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, beneficiază de următoarele drepturi:</p> <p>a) dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>b) dreptul de folosință asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice;</p> <p>c) servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului pentru construcția rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice și/sau pentru executarea lucrărilor la</p>

<p>într-un termen stabilit prin acordul părților.</p> <p>(5) Unitățile termoelectrice pot solicita constituirea servitului sau a dreptului de folosință asupra bunurilor altor proprietari, cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului, în următoarele cazuri:</p> <p>a) pentru efectuarea de lucrări pregătitoare pentru construcția obiectivelor proprii;</p> <p>b) pentru pozarea rețelelor termice aeriene și subterane;</p> <p>c) pentru construirea, reabilitarea, rețehnologizarea, întreținerea și exploatarea obiectivelor proprii;</p> <p>d) în alte cazuri prevăzute de lege.</p> <p>(6) În situații de avarie sau de prevenire a unei avarii la rețelele termice, precum și de lichidare a consecințelor unei avarii, proprietarul de teren sau al unui alt bun ori titularul dreptului de folosință/gestiune este înștiințat în termenul cel mai scurt posibil, fiind obligat să permită accesul reprezentanților unității termoelectrice la locul și la bunul respectiv pentru efectuarea lucrărilor necesare de prevenire a avariei și/sau de lichidare a consecințelor acesteia.</p> <p>(7) Instituirea servitului și/sau dobândirea dreptului de folosință asupra bunurilor altei persoane se va realiza prin încheierea unui contract autentificat notarial privind constituirea servitului sau a unui contract privind dobândirea dreptului de folosință asupra bunului cu proprietarul/gestionarul acestuia.</p>	<p>c) servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului pentru construcția rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice și/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare a rețelelor și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;</p> <p>e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(4) Drepturile de folosință și servitute prevăzute la alin. (3) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarului terenurilor sau ai bunurilor imobile respective, încheierea oricărui acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 28¹ alin. (2) și la art. 28² alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 28¹ și 28². Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.</p> <p>(5) Unitățile termoelectrice sînt obligate să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al altor bunuri care pot fi afectate în urma lucrărilor la rețelele termice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat și instalațiile termoelectrice în termenul cel mai scurt posibil.</p> <p>(6) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin. (3), unitățile termoelectrice sînt obligate să asigure degajarea terenului și repunerea lui în starea inițială.</p> <p>(7) Unitățile termoelectrice sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin. (3) și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate,</p>	<p>locul de amplasare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice cu ocazia intervenției în scopul reabilitării și al modernizării sau pentru desfășurarea lucrărilor de reparație, de revizie sau a altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare a rețelelor și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>d) dreptul de a cere restrângerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități;</p> <p>e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(4) Drepturile de folosință și servitute prevăzute la alin. (3) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarului terenurilor sau ai bunurilor imobile respective, încheierea oricărui acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 28¹ alin. (2) și la art. 28² alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 28¹ și 28². Drepturile respective se exercită și sunt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.</p> <p>(5) Unitățile termoelectrice sînt obligate să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al altor bunuri care pot fi afectate în urma lucrărilor la rețelele termice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat și instalațiile termoelectrice în termenul cel mai scurt posibil.</p> <p>(6) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin. (3), unitățile termoelectrice sînt obligate să asigure degajarea terenului și repunerea lui în starea inițială.</p> <p>(7) Unitățile termoelectrice sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin. (3) și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în condițiile art. 28³.</p>
---	---	--

<p>(8) În cazul în care nu se realizează în termen de un an de la data autentificării notariale sau de la data intrării în vigoare, contractul se va rezilia cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.</p> <p>Articolul 29. Limitarea sau suspendarea activităților unui terț</p> <p>(1) În zonele în care se execută lucrări de construcție, de reabilitare, de rețehnologizare, de întreținere sau de exploatare a rețelelor termice, unitățile termoelectrice au dreptul de a obține limitarea sau suspendarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate de către terți în vecinătate pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor sau a activităților desfășurate de unitățile termoelectrice.</p> <p>(2) Terții afectați sunt înștiințați în scris despre data începerii și, respectiv, a finalizării lucrărilor stipulate la alin.(1).</p> <p>(3) Unitățile termoelectrice trebuie să-și exercite cu bună-credință dreptul de acces în zonele de executare a lucrărilor stipulate la alin.(1).</p> <p>Articolul 30. Exproprierea bunurilor pentru cauză de utilitate publică</p> <p>(1) În cazul în care unitatea termoelectrică nu a reușit să dobândească dreptul de folosință asupra terenurilor sau asupra altor bunuri ce aparțin cu titlu de proprietate unui terț conform art.28 alin.(1), acestea pot fi expropriate pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea</p>	<p>inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în condițiile art. 28³.</p> <p>Articolul 28¹. Dreptul de folosință asupra proprietății unui terț</p> <p>(1) Dreptul de folosință asupra terenului sau altor bunuri pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, unitățile termoelectrice, cu acordul prealabil al proprietarului/propietarilor terenului sau al imobilului, sânt în drept:</p> <p>a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;</p> <p>b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor în condițiile legii;</p> <p>c) să extragă materiale, în condițiile legii;</p> <p>d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;</p> <p>e) să sisteze ori să restrângă activitățile proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4) în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice implică obținerea unei autorizații de construcție sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiilor termoelectrice, în legătura cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.) dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.</p> <p>(3) Dreptul de folosință, prevăzut la alin. (1), încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înainte acestui termen – la data finisării anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată fără întârziere proprietarului.</p> <p>(4) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice și instalațiilor</p>	<p>Articolul 28¹. Dreptul de folosință asupra proprietății unui terț</p> <p>(1) Dreptul de folosință asupra terenului sau altor bunuri pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, unitățile termoelectrice, cu acordul prealabil al proprietarului/propietarilor terenului sau al imobilului, sânt în drept:</p> <p>a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;</p> <p>b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor în condițiile legii;</p> <p>c) să extragă materiale, în condițiile legii;</p> <p>d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;</p> <p>e) să sisteze ori să restrângă activitățile proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (4) în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice implică obținerea unei autorizații de construcție sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiilor termoelectrice, în legătura cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale, etc.) dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.</p> <p>(3) Dreptul de folosință, prevăzut la alin. (1), încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înainte acestui termen – la data finisării anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată fără întârziere proprietarului.</p> <p>(4) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul</p>
---	--	---

<p>procedurii prevăzute de Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999, după o dreaptă și prealabilă despăgubire a proprietarului acestora.</p> <p>(2) Exproprierea terenurilor sau a altor bunuri ale terților poate avea loc doar dacă unitatea termoeenergetică demonstrează că lucrările specificate la art.28 alin.(5) sînt de utilitate publică.</p> <p>(3) Exproprierea terenurilor sau a altor bunuri în scopul efectuării lucrărilor specificate la art.28 alin.(5) se va face după o dreaptă și prealabilă despăgubire a proprietarului acestora, în modul stabilit de Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999.</p> <p>(4) După trecerea în proprietatea publică a statului sau în cea a unităților administrativ-teritoriale, terenul sau bunurile expropriate vor fi date în folosință, cu titlu gratuit, unităților termoeenergetice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a obiectivelor sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică.</p> <p>Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice</p> <p>(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor termice, aprobat de Guvern.</p>	<p>termoeenergetice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice. Pentru perioada executării lucrărilor, unitățile termoeenergetice sânt în drept:</p> <p>a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții necesare asigurării funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice;</p> <p>b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;</p> <p>c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare executării lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a alor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>Articolul 28². Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului unui terț.</p> <p>(1) Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului cuprinde dreptul la construcția rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, precum și dreptul de acces la rețelele termice și instalațiile termoeenergetice pentru alte revizii, reparații, alte intervenții sau pentru desfășurarea altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru efectuarea reabilitării sau a modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin.(4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiile termoeenergetice în</p>	<p>asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice. Pentru perioada executării lucrărilor, unitățile termoeenergetice sânt în drept:</p> <p>a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții necesare asigurării funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice;</p> <p>b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;</p> <p>c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare executării lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a alor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>Articolul 28². Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului unui terț.</p> <p>(1) Servitutea de trecere subterană sau aeriană a terenului cuprinde dreptul la construcția rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice, precum și dreptul de acces la rețelele termice și instalațiile termoeenergetice pentru alte revizii, reparații, alte intervenții sau pentru desfășurarea altor lucrări de exploatare și de întreținere, pentru înlăturarea consecințelor avariilor, precum și pentru efectuarea reabilitării sau a modernizării rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 28 alin. (4) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice.</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile art. 28 alin.(4), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor termice și instalațiilor termoeenergetice implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele termice sau porțiuni de rețele termice, instalațiile termoeenergetice în legătură cu efectuarea lucrărilor de</p>
---	--	--

<p>(2) În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice:</p> <p>a) să efectueze lucrări de construcții de orice fel în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoelectrice. În cazul în care, în mod excepțional, pe terenul pe care este amplasată o rețea termică este necesar să se execute o construcție, beneficiarul și/sau proprietarul acesteia vor suporta toate cheltuielile de modificare a traseului rețelei termice, cu condiția obținerii acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată noua rețea termică, precum și după obținerea avizului autorităților competente și a autorizației de construire în conformitate cu Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;</p> <p>b) să execute săpături de orice fel ori să cultive plantații perene în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoelectrice;</p> <p>c) să depoziteze materiale pe culoarele de trecere și în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul prealabil al unității termoelectrice;</p> <p>d) să intervină, în orice mod, asupra rețelelor termice;</p> <p>e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice;</p>	<p>legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau a bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau a bunului imobil respectiv.”</p> <p>Articolul 28³. Exercițarea drepturilor de folosință și de servitute. Recuperarea prejudiciilor cauzate.</p> <p>(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², unitățile termoelectrice sînt obligate să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea dreptului de folosință și de servitute.</p> <p>(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de ANRE și stabilește drepturile și obligațiile unităților termoelectrice și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor respective.</p> <p>(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa unității termoelectrice sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Unitățile termoelectrice informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.</p> <p>(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28² se stabilesc cu luarea în considerație a următoarelor:</p> <p>a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;</p> <p>b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;</p>	<p>construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau a bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau a bunului imobil respectiv.”</p> <p>Articolul 28³. Exercițarea drepturilor de folosință și de servitute. Recuperarea prejudiciilor cauzate.</p> <p>(1) În scopul acordării de despăgubiri cuvenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², unitățile termoelectrice sînt obligate să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea dreptului de folosință și de servitute.</p> <p>(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de ANRE și stabilește drepturile și obligațiile unităților termoelectrice și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28², inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor respective.</p> <p>(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa unității termoelectrice sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Unitățile termoelectrice informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.</p> <p>(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către unitățile termoelectrice la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 28¹ și 28² se stabilesc cu luarea în considerație a următoarelor:</p> <p>a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;</p>
--	--	--

<p>f) să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoelectrice.</p> <p>Articolul 32. Fuziunea, crearea de uniuni, dezmembrarea unităților termoelectrice și procurarea de acțiuni sau cote de participare</p> <p>(1) Fuziunea unităților termoelectrice între ele, precum și cu alte societăți comerciale, crearea de uniuni sau dezmembrarea unităților termoelectrice, procurarea de acțiuni sau a cotelor de participare ale altor titulari de licență se efectuează doar cu acordul prealabil, scris, al Agenției, în baza cererii privind reorganizarea persoanei juridice, cu condiția că reorganizarea preconizată nu va avea ca efect majorarea tarifelor.</p> <p>(2) Agenția, în termen de 15 zile calendaristice, își prezintă, în scris, acordul sau refuzul, sau motivarea prelungirii perioadei de examinare a cererii privind reorganizarea.</p> <p>(3) Perioada de examinare a cererii privind reorganizarea poate fi prelungită până la o lună.</p> <p>(4) Acordul se consideră acordat dacă Agenția nu răspunde solicitantului în termenele indicate la alin.(2) și (3).</p> <p>(5) Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței cu privire la reorganizarea unității termoelectrice.</p>	<p>c) valoarea pe piață a bunurilor imobile afectate.</p> <p>(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților, sau în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.</p> <p>Articolul 29. Restrângerea sau sistarea unor activități și accesul la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(1) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de efectuare a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, unitățile termoelectrice au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sânt informate în scris despre data începerii și, respectiv a finalizării lucrărilor.</p> <p>(2) Unitățile termoelectrice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>Articolul 30. Exproprierea</p> <p>(1) Terenurile necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, care aparțin cu titlu de proprietate unor terți, pot fi expropriate de autoritatea competentă pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică și cu condiția despăgubirii proprietarului terenului respectiv.</p> <p>(2) Exproprierea terenului poate avea loc doar dacă unitățile termoelectrice nu au reușit să obțină dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului și/sau dacă demonstrează că lucrările enumerate la art. 28 vor împiedica substanțial folosirea ori chiar vor face imposibilă folosirea de către proprietar a terenului său.</p> <p>(3) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, terenul expropriat urmează să fie dat în folosință, cu titlu gratuit, unității termoelectrice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.</p>	<p>b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;</p> <p>c) valoarea pe piață a bunurilor imobile afectate.</p> <p>(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților, sau în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.</p> <p>Articolul 29. Restrângerea sau sistarea unor activități și accesul la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(1) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de efectuare a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, unitățile termoelectrice au dreptul să solicite restrângerea sau sistarea, pe durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate. În acest caz, persoanele afectate sânt informate în scris despre data începerii și, respectiv a finalizării lucrărilor.</p> <p>(2) Unitățile termoelectrice trebuie să exercite cu bună-credință și în mod rezonabil dreptul de acces la terenul unde se află rețelele termice și instalațiile termoelectrice.</p> <p>Articolul 30. Exproprierea</p> <p>(1) Terenurile necesare pentru construcția, exploatarea, întreținerea, reabilitarea sau modernizarea rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, care aparțin cu titlu de proprietate unor terți, pot fi expropriate de autoritatea competentă pentru cauză de utilitate publică, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică și cu condiția despăgubirii proprietarului terenului respectiv.</p> <p>(2) Exproprierea terenului poate avea loc doar dacă unitățile termoelectrice nu au reușit să obțină dreptul de folosință sau de servitute asupra terenului și/sau dacă demonstrează că lucrările enumerate la art. 28 vor împiedica substanțial folosirea ori chiar vor face imposibilă folosirea de către proprietar a terenului său.</p> <p>(3) După trecerea în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, terenul expropriat</p>
--	---	--

<p>(6) În cazurile prevăzute de Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, operațiunile prevăzute la alin.(1) pot fi efectuate numai după notificarea și autorizarea lor de către Consiliul Concurenței.</p>	<p>Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice</p> <p>(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor termice, aprobat de Guvern, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice.</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul unității termoelectrice:</p> <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice;</p> <p>b) să amenajeze parcări auto, să instaleze construcții provizorii, să instaleze pavaje;</p> <p>c) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice;</p> <p>d) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele termice și în zonele de protecție a rețelelor termice;</p> <p>e) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor termice.</p> <p>(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:</p> <p>a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele termice și instalațiile termoelectrice;</p> <p>b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>c) să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(4) Se interzice sub sancțiunea nulității absolute, emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul în scris al unității termoelectrice.</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor termice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice, unitățile termoelectrice se vor adresa în instanța de judecată, pentru încetarea lucrărilor, precum și vor sesiza Agenția.</p> <p>(6) Persoanele fizice/juridice care au încălcat una sau mai multe prevederi din alineatul (2) al prezentului articol, la prima cerere a unității termoelectrice sunt obligate să înlăture obstacolele ce creează dificultăți în acces la</p>	<p>urmează să fie dat în folosință, cu titlu gratuit, unității termoelectrice pentru efectuarea lucrărilor necesare de construcție sau exploatare a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice.</p> <p>Articolul 31. Zonele de protecție a rețelelor termice</p> <p>(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor termice, aprobat de Guvern, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice.</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul unității termoelectrice:</p> <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor termice;</p> <p>b) să amenajeze parcări auto, să instaleze construcții provizorii, să instaleze pavaje;</p> <p>c) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor termice;</p> <p>d) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele termice și în zonele de protecție a rețelelor termice;</p> <p>e) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor termice.</p> <p>(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:</p> <p>a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele termice și instalațiile termoelectrice;</p> <p>b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice și instalațiilor termoelectrice;</p> <p>c) să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică și instalațiile termoelectrice.</p> <p>(4) Se interzice sub sancțiunea nulității absolute, emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor termice fără acordul în scris al unității termoelectrice.</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor termice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor termice, unitățile termoelectrice se vor adresa în</p>
---	---	---

rețelele termice. În caz de refuz de a asigura accesul în zonele de protecție a rețelelor termice și a înlătura impedimentele create, unitatea termoeenergetică este în drept de a se adresa în instanța de judecată.

Articolul 31¹. Transmiterea proprietății unui terț

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate rețele termice, instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice), sunt în drept să le transmită unităților termoeenergetice în proprietate bunurile respective, cu titlu gratuit.

(2) Persoanele fizice și/sau juridice ce transmit rețele termice, instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice) vor prezenta unităților termoeenergetice decizia de transmitere cu titlu gratuit, adoptată de organul împuternicit, și Actul de transmitere întocmit în conformitate cu legislația în vigoare, care va include anul de dare în exploatare, schema de amplasare, caracteristica materială, informația contabilă și alte documente tehnice a mijloacelor fixe ce urmează a fi transmise.

(3) Acordul de preluare în proprietate a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoeenergetice (inclusiv puncte termice) va fi exprimat de ambele părți, atât de proprietar, cât și de unitatea termoeenergetică. În lipsa acordului uneia dintre părți transmiterea nu poate avea loc.

(4) Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a unității termoeenergetice. Venitul obținut de unitatea termoeenergetică în urma primirii, cu titlu gratuit, a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoeenergetice menționate se consideră venit neimpozabil, iar transmiterea proprietății se consideră livrare scutită de taxa pe valoare adăugată.”.

instanța de judecată, pentru încetarea lucrărilor, precum și vor sesiza Agenția.

(6) Persoanele fizice/juridice care au încălcat una sau mai multe prevederi din alineatul (2) al prezentului articol, la prima cerere a unității termoeenergetice sunt obligate să înlătore obstacolele ce creează dificultăți în acces la rețelele termice. În caz de refuz de a asigura accesul în zonele de protecție a rețelelor termice și a înlătura impedimentele create, unitatea termoeenergetică este în drept de a se adresa în instanța de judecată.

Articolul 31¹. Transmiterea proprietății unui terț

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate rețele termice, instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice), sunt în drept să le transmită unităților termoeenergetice în proprietate bunurile respective, cu titlu gratuit.

(2) Persoanele fizice și/sau juridice ce transmit rețele termice, instalații termoeenergetice (inclusiv puncte termice) vor prezenta unităților termoeenergetice decizia de transmitere cu titlu gratuit, adoptată de organul împuternicit, și Actul de transmitere întocmit în conformitate cu legislația în vigoare, care va include anul de dare în exploatare, schema de amplasare, caracteristica materială, informația contabilă și alte documente tehnice a mijloacelor fixe ce urmează a fi transmise.

(3) Acordul de preluare în proprietate a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoeenergetice (inclusiv puncte termice) va fi exprimat de ambele părți, atât de proprietar, cât și de unitatea termoeenergetică. În lipsa acordului uneia dintre părți transmiterea nu poate avea loc.

(4) Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a unității termoeenergetice. Venitul obținut de unitatea termoeenergetică în urma primirii, cu titlu gratuit, a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoeenergetice menționate se consideră venit neimpozabil, iar transmiterea proprietății se consideră livrare scutită de taxa pe valoare adăugată.”.

		<p>21. Articolul 33 se completează cu patru alineate care vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Titularii de licență sunt obligați să țină evidența contabilă pe conturi separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.</p> <p>(5) Titularii de licență sunt obligați să țină contabilitate separată pentru alte activități nereglementate de prezenta lege.</p> <p>(6) Titularii de licență vor preciza în politicile lor de contabilitate regulile de alocare a activelor și pasivelor, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la separarea contabilității pe tipuri de activitate practicate, în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de contabilitate și actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p> <p>(7) Situațiile financiare anuale trebuie să cuprindă, în note, informații despre orice tranzacție efectuată cu întreprinderile înrudite.”.</p>	<p>Articolul 33. Coordonarea și evidența activităților în sectorul termoeenergetic</p> <p>„(4) Titularii de licență sunt obligați să țină evidența contabilă pe conturi separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.</p> <p>(5) Titularii de licență sunt obligați să țină contabilitate separată pentru alte activități nereglementate de prezenta lege.</p> <p>(6) Titularii de licență vor preciza în politicile lor de contabilitate regulile de alocare a activelor și pasivelor, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la separarea contabilității pe tipuri de activitate practicate, în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de contabilitate și actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p> <p>(7) Situațiile financiare anuale trebuie să cuprindă, în note, informații despre orice tranzacție efectuată cu întreprinderile înrudite.</p>
	<p>Articolul 34. Producerea energiei termice</p> <p>(1) Titularul licenței pentru producerea energiei termice asigură livrarea energiei termice în conformitate cu reglementările tehnice și standardele din domeniu în vigoare și cu condițiile stipulate în licență și/sau în contractele corespunzătoare.</p>	<p>22. La Articolul 34:</p> <p>1) la alineatul (1), sintagma “Titularul licenței pentru producerea energiei termice” se substituie cu sintagma “Producătorul de energie termică”;</p> <p>2) se completează cu două alineate care vor avea următorul cuprins:</p> <p>”(3) Producătorul de energie termică trebuie să elaboreze un plan de dezvoltare pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu participanții interesați, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare, producătorul de energie termică trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice, care conțin informații privind sarcinile termice.</p> <p>(4) Planul de dezvoltare trebuie să conțină următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia; - măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului; - descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică; - descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie efectuate în următorii 3 ani; 	<p>Articolul 34. Producerea energiei termice</p> <p>(1) Producătorul de energie termică asigură livrarea energiei termice în conformitate cu reglementările tehnice și standardele din domeniu în vigoare și cu condițiile stipulate în licență și/sau în contractele corespunzătoare.</p> <p>”(3) Producătorul de energie termică trebuie să elaboreze un plan de dezvoltare pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu participanții interesați, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare, producătorul de energie termică trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice, care conțin informații privind sarcinile termice.</p> <p>(4) Planul de dezvoltare trebuie să conțină următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia; - măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului; - descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică; - descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie efectuate în următorii 3 ani;

		- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.	- obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.
Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice (2) Obligațiile de bază ale distribuitorilor sînt următoarele: b) să elaboreze planuri de perspectivă privind extinderea și dezvoltarea rețelelor termice, ținînd cont de prognoza consumului de energie termică;	23. La Articolul 36: 1) la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins: „b) să elaboreze un plan de dezvoltare a rețelelor termice pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu părțile interesate, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare a rețelelor termice, distribuitorul trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice care conțin informații privind sarcinile termice.”;		Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice (2) Obligațiile de bază ale distribuitorilor sînt următoarele: b) să elaboreze un plan de dezvoltare a rețelelor termice pentru o perioadă de 3 ani și, după consultarea prealabilă cu părțile interesate, să-l prezinte spre aprobare organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. La elaborarea planului de dezvoltare a rețelelor termice, distribuitorul trebuie să țină cont inclusiv de planurile urbanistice care conțin informații privind sarcinile termice.
Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice (3) Planificarea extinderii, extinderea, exploatarea și întreținerea rețelelor termice se efectuează în conformitate cu Normele tehnice ale rețelelor termice, elaborate și aprobate de Agenție.	2) alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(3) Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea rețelelor termice, precum și: - descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia; - descrierea rețelelor termice, stațiilor de pompare, punctelor termice centrale, puncte termice individuale și alte obiecte, care necesită a fi reparate capital, construite, modernizate, reconstruite în următorii ani, cu reflectarea volumului total de investiții și a cantităților; - măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului; - descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică; - descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie aprobate în următorii 3 ani; - obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.”.		Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice (3) Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea rețelelor termice, precum și: - descrierea infrastructurii existente și a stării actuale a acesteia; - descrierea rețelelor termice, stațiilor de pompare, punctelor termice centrale, puncte termice individuale și alte obiecte, care necesită a fi reparate capital, construite, modernizate, reconstruite în următorii ani, cu reflectarea volumului total de investiții și a cantităților; - măsurile de eficiență energetică și prognoza consumului; - descrierea mijloacelor și investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de energie termică; - descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie aprobate în următorii 3 ani; - obiectivele planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare.
	3) se completează cu un alineat nou (4 ¹) care va avea următorul cuprins: ”(4 ¹) Distribuitorii pot realiza modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică la consumatorii casnici. Aceste costuri sunt suportate de titularii de licență corespunzători și se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate.”		Articolul 36. Distribuția și furnizarea energiei termice (4 ¹) Distribuitorii pot realiza modernizarea sistemelor colective de alimentare cu energie termică, inclusiv prin instalarea echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică la consumatorii casnici. Aceste costuri sunt suportate de titularii de licență corespunzători și se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate.
Articolul 37. Consumatorul de energie termică	24. La Articolul 37: 1) la alineatul (1)		Articolul 37. Consumatorul de energie termică

	<p>(1) Consumatorul de energie termică are următoarele drepturi: c) să solicite furnizorului remedierea defecțiunilor și a deranjamentelor survenite în rețelele termice;</p>	<p>litera c) sintagma „furnizorului” se substituie cu „distribuitorului”; se completează cu litera e¹⁾ care va avea următorul cuprins: „e¹⁾ să solicite de la distribuitor deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată;”;</p>	<p>(1) Consumatorul de energie termică are următoarele drepturi: c) să solicite distribuitorului remedierea defecțiunilor și a deranjamentelor survenite în rețelele termice; e¹⁾ să solicite de la distribuitor deservirea, reparația și gestionarea utilajului și a rețelelor termice, rețelelor de apă caldă menajeră, aflate în gestiunea consumatorului, contra plată</p>
	<p>Articolul 37. Consumatorul de energie termică (2) Consumatorul de energie termică este obligat: c) să nu modifice instalațiile de încălzire aferente unui bloc de locuințe (unei case cu mai multe apartamente), prevăzute în proiect, decât în baza unui proiect tehnic, elaborat în modul stabilit și coordonat cu furnizorul de energie termică;</p>	<p>2) la alineatul (2) litera c) se modifică și va avea următorul cuprins: „c) să nu modifice instalațiile de utilizare a energiei termice, prevăzute în proiectul inițial, decât în baza unui alt proiect tehnic, elaborat și verificat în modul stabilit, și coordonat cu distribuitorul de energie termică, procedură obligatorie pentru consumator și în cazul modificărilor la instalațiile subconsumatorilor săi;”.</p>	<p>Articolul 37. Consumatorul de energie termică (2) Consumatorul de energie termică este obligat: c) să nu modifice instalațiile de utilizare a energiei termice, prevăzute în proiectul inițial, decât în baza unui alt proiect tehnic, elaborat și verificat în modul stabilit, și coordonat cu distribuitorul de energie termică, procedură obligatorie pentru consumator și în cazul modificărilor la instalațiile subconsumatorilor săi;</p>
	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (1) Furnizarea energiei termice se efectuează numai în baza contractului de furnizare a energiei termice, încheiat între unitățile termoeenergetice sau între unitatea termoeenergetică și consumator.</p>	<p>25. La Articolul 40: 1) alineatul (1) după cuvintele „se efectuează numai în baza” se completează cu cuvintele „ actului normativ și/sau a”;</p>	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (1) Furnizarea energiei termice se efectuează numai în baza actului normativ și/sau a contractului de furnizare a energiei termice, încheiat între unitățile termoeenergetice sau între unitatea termoeenergetică și consumator.</p>
	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (2) În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul și repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de</p>	<p>2) alineatul (2) textul „inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale” se substituie cu textul „din căminele și blocurile de locuit departamentale, inclusiv a apartamentelor/încăperilor aflate în proprietatea administrației publice centrale sau locale”;</p>	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (2) În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, din căminele și blocurile de locuit departamentale, inclusiv a apartamentelor/încăperilor aflate în proprietatea administrației publice centrale sau locale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul și repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de apartamente sau chiriași. Dacă în cadrul blocului de locuit sînt amplasate spații nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/</p>

<p>apartamente sau chiriași. Dacă în cadrul blocului de locuit sînt amplasate spații nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/ gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare.</p>		<p>gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare.</p>
	<p>3) se completează cu un aliniat nou 2¹ care va avea următorul cuprins: „2¹ Prin derogare de la alin. (2), pot fi încheiate contracte directe între furnizori și consumatorii care sunt proprietari de apartamente/încăperi, unde furnizorii sunt responsabili de repartizarea și facturarea energiei termice conform actelor normative în domeniu, iar administratorii fondului locativ vor prezenta informația necesară în acest scop”.</p>	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice 2¹ Prin derogare de la alin. (2), pot fi încheiate contracte directe între furnizori și consumatorii care sunt proprietari de apartamente/încăperi, unde furnizorii sunt responsabili de repartizarea și facturarea energiei termice conform actelor normative în domeniu, iar administratorii fondului locativ vor prezenta informația necesară în acest scop</p>
<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (3) Contractul de furnizare a energiei termice prevede: e) mijloacele prin care se pot obține informații despre toate tarifele în vigoare;</p>	<p>4) alineatul (3): se completează cu litera c¹) care va avea următorul cuprins: „c¹) sarcina termică și modalitatea de determinare a cantității de energie termică furnizată;”; litera e) se modifică și se expune în redacție nouă: „e) informații privind tarifele în vigoare la energia termică”; se completează cu litera m¹) care va avea următorul cuprins: „m¹) modul de repartizare a diferențelor de energie termică, inclusiv energia termică pentru încălzirea apei calde menajere, stabilit între indicii echipamentelor de măsurare comune pentru clădire și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire către toți consumatorii.</p>	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (3) Contractul de furnizare a energiei termice prevede: c¹) sarcina termică și modalitatea de determinare a cantității de energie termică furnizată; e) informații privind tarifele în vigoare la energia termică; m¹) modul de repartizare a diferențelor de energie termică, inclusiv energia termică pentru încălzirea apei calde menajere, stabilit între indicii echipamentelor de măsurare comune pentru clădire și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire către toți consumatorii;</p>
<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (5) Titularul de licență nu poate refuza încheierea unui contract de furnizare a energiei termice cu un potențial consumator care a</p>	<p>5) alineatul (5) textul „prin lege pentru încheierea contractului” se substituie cu textul „de actele normative în domeniu”;</p>	<p>Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (5) Titularul de licență nu poate refuza încheierea unui contract de furnizare a energiei termice cu un potențial consumator care a îndeplinit toate condițiile impuse de actele normative în domeniu.</p>

	îndeplinit toate condițiile impuse prin lege pentru încheierea contractului.		
	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (6) Cuantumul penalităților pentru întârzierile la plata energiei termice furnizate este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.	6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Cuantumul penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate este stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (6) Cuantumul penalităților pentru întârzierea la plata energiei termice facturate este stabilită în contract, dar care nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei
	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc în Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.	7) alineatul (8) se modifică și se va expune după cum urmează: „(8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc prin prezenta lege, Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție și alte acte normative în domeniu”;	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (8) Drepturile și obligațiile consumatorilor se stabilesc prin prezenta lege, Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție și alte acte normative în domeniu
	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (11) Persoana fizică sau persoana juridică care a racordat ilegal instalațiile sale termice la o rețea termică este obligată să repare prejudiciul cauzat titularului de licență prin consumul ilicit de energie termică, determinat în sistem pașal.	9) alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins: „(11) Pentru acțiunile stipulate la alin. (9), persoana fizică sau persoana juridică care a săvârșit aceste acțiuni, va achita consumul ilicit de energie termică, determinat în sistem pașal sau conform altor modalități stabilite de actele normative în vigoare. Determinarea perioadei de consum ilicit, care avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumată, sau prin racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, ori când eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.”.	Articolul 40. Contractul de furnizare a energiei termice (11) Pentru acțiunile stipulate la alin. (9), persoana fizică sau persoana juridică care a săvârșit aceste acțiuni, va achita consumul ilicit de energie termică, determinat în sistem pașal sau conform altor modalități stabilite de actele normative în vigoare. Determinarea perioadei de consum ilicit, care avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumată, sau prin racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, ori când eroarea echipamentului de măsurare depășește limitele admisibile, se va efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de Agenție.
	Articolul 41. Efectele încheierii contractului de furnizare a energiei termice	26. La Articolul 41, alineatul (1) după cuvintele „unor subconsumatori” se completează cu textul „doar cu condiția coordonării cu distribuitorul și/sau furnizorul a avizului de racordare”;	Articolul 41. Efectele încheierii contractului de furnizare a energiei termice (1) Consumatorii au dreptul să livreze energie termică unor subconsumatori doar cu condiția coordonării cu

<p>(1) Consumatorii au dreptul să livreze energie termică unor subconsumatori. Nu se consideră furnizare a energiei termice alimentarea cu energie termică a unui subconsumator de către un consumator.</p>		<p>distribuitorul și/sau furnizorul a avizului de racordare. Nu se consideră furnizare a energiei termice alimentarea cu energie termică a unui subconsumator de către un consumator.</p>
<p>Articolul 42. Deconectarea, întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică</p> <p>(1) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibil în cazul în care:</p> <p>a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;</p> <p>b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;</p> <p>c) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;</p> <p>d) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia.</p> <p>(2) Furnizorul este obligat să informeze consumatorul din timp, cu cel puțin două săptămâni înainte, despre începutul și durata întreruperii planificate în alimentarea cu energie termică, iar în cazul în care instalațiile producătorului sau ale consumatorului trebuie racordate la rețeaua termică, unitatea termoelectrică anunță consumatorii cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte despre întreruperea planificată.</p> <p>(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile cauzate</p>	<p>27. Articolul 42 se va expune în redacție nouă:</p> <p>„Articolul 42. Întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică</p> <p>(1) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibil în cazul în care:</p> <p>a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;</p> <p>b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;</p> <p>c) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;</p> <p>d) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia;</p> <p>e) necesitatea este prevăzută de alte acte normative.</p> <p>(2) Furnizorul este obligat să informeze consumatorul din timp cu privire la întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică, în condițiile și termenii prevăzuți în actele normative din domeniu.</p> <p>(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile cauzate consumatorilor prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin.(1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care întreruperea este cauzată de situații de forță majoră.</p> <p>(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională.</p> <p>(5) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență nu achită în termenul stabilit facturile emise.</p>	<p>Articolul 42. Întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică</p> <p>(1) Unitatea termoelectrică are dreptul să întrerupă alimentarea cu energie termică pentru cea mai scurtă durată posibil în cazul în care:</p> <p>a) este pusă în pericol viața sau sănătatea oamenilor;</p> <p>b) apare pericolul de prejudiciere a proprietății, inclusiv a terților;</p> <p>c) se execută lucrări planificate de conectare sau alte operațiuni tehnice care nu pot fi executate în alt mod decât prin întreruperea alimentării cu energie termică;</p> <p>d) trebuie să fie prevenită o avarie (o situație de avarie) sau să fie lichidate consecințele acesteia;</p> <p>e) necesitatea este prevăzută de alte acte normative.</p> <p>(2) Furnizorul este obligat să informeze consumatorul din timp cu privire la întreruperea și limitarea alimentării cu energie termică, în condițiile și termenii prevăzuți în actele normative din domeniu.</p> <p>(3) Unitatea termoelectrică nu va repara prejudiciile cauzate consumatorilor prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin.(1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care întreruperea este cauzată de situații de forță majoră.</p> <p>(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională.</p> <p>(5) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență nu achită în termenul stabilit facturile emise.</p>

<p>consumatorilor prin limitarea sau întreruperea alimentării cu energie termică în circumstanțele prevăzute la alin.(1) dacă a întreprins acțiunile prevăzute la alin.(2) sau în cazul în care întreruperea este cauzată de situații de forță majoră.</p> <p>(4) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să întrerupă alimentarea cu energie termică în cazul unei situații excepționale sau al unei crize de combustibil survenite la nivel național, determinată de relațiile economice internaționale și comerțul exterior, de economia națională, de protecția mediului sau de securitatea națională.</p> <p>(5) Unitatea termoelectrică are dreptul să limiteze sau să sisteze alimentarea cu energie termică dacă consumatorul sau titularul de licență nu achită în termenul stabilit facturile emise.</p> <p>(6) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu sînt rentabile din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înainte zilei de 15 octombrie a anului respectiv.</p> <p>(7) Deconectarea de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de alimentare cu energie termică, este interzisă, cu excepția cazurilor în care studii de fezabilitate demonstrează rentabilitatea</p>	<p>(6) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu sînt rentabile din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înainte zilei de 15 octombrie a anului respectiv.</p>	<p>(6) Unitatea termoelectrică poate limita ori sista alimentarea cu energie termică dacă producerea și/sau furnizarea acesteia nu sînt rentabile din punct de vedere economic. O asemenea decizie va fi anunțată tuturor consumatorilor, în scris, cu cel puțin 6 luni înainte zilei de 15 octombrie a anului respectiv.</p>
--	---	---

economică a deconectării. Studiul de fezabilitate elaborat se coordonează cu Agenția pentru Eficiență Energetică.

(8) Deconectările individuale ale unor apartamente sau ale unor părți de apartamente situate în blocurile de locuit, alimentate cu energie termică prin sistem colectiv, indiferent de cauze, se pot realiza în următoarele condiții cumulative:

a) obținerea condițiilor tehnice de la furnizor;

b) acordul scris al administratorului fondului locativ și al tuturor locatarilor, sub semnătura reprezentanților legali ai acestora, dar nu în timpul sezonului de încălzire.

(9) În situația în care deconectarea se face cu scopul înlocuirii sistemului colectiv de încălzire cu un sistem de încălzire individual, suplimentar, proprietarul apartamentului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să obțină avizul de expertiză ecologică, eliberat de Inspectoratul Ecologic de Stat;

b) să dețină un contract permanent de deservire cu o întreprindere autorizată de întreținere și asigurare a bunei funcționări a respectivei instalații pe toată durata funcționării acesteia.

(10) Încălcarea prevederilor alin.(7), (8) și (9) se sancționează conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

(11) În zonele urbane, clădirile nou construite și cele supuse

<p>renovărilor majore, inclusiv conform Legii privind performanța energetică a clădirilor, se conectează la sistemul centralizat existent de alimentare cu energie termică, cu excepția cazurilor în care aceasta nu este rentabil din punct de vedere economic.</p> <p>(12) În cazul în care deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică a fost deja efectuată, facturarea și plata pentru energia termică se fac conform unui regulament aprobat de Guvern.</p>		
	<p>28. Se completează cu un nou Articol 42¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 42¹. Deconectarea de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică</p> <p>(1) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă.</p> <p>(2) În alte zone decât cele unitare, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării, precum și respectării cumulative a următoarelor condiții:</p> <p>a) obținerea avizului de deconectare de la distribuitor și/sau după caz, de la furnizorul de energie termică;</p> <p>b) acordul scris al administratorului fondului locativ și al tuturor locatarilor, sub semnătura reprezentanților legali ai acestora;</p> <p>c) deținerea unui contract permanent de deservire cu o întreprindere autorizată de întreținere și asigurare a bunei funcționări a instalației/instalațiilor individuale de încălzire pe toată durata funcționării acesteia.</p> <p>(3) Studiul de fezabilitate menționat la alin. (2) se elaborează de către auditorii energetici calificați și</p>	<p>Articolul 42¹. Deconectarea de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică</p> <p>(1) În zonele unitare de alimentare cu energie termică, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică, inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, este interzisă.</p> <p>(2) În alte zone decât cele unitare, deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemului colectiv și/sau centralizat de alimentare cu energie termică inclusiv cu scopul conectării la o altă sursă de încălzire, se permite numai în cazul când studiile de fezabilitate demonstrează rentabilitatea economică a deconectării, precum și respectării cumulative a următoarelor condiții:</p> <p>a) obținerea avizului de deconectare de la distribuitor și/sau după caz, de la furnizorul de energie termică;</p> <p>b) acordul scris al administratorului fondului locativ și al tuturor locatarilor, sub semnătura reprezentanților legali ai acestora;</p> <p>c) deținerea unui contract permanent de deservire cu o întreprindere autorizată de întreținere și asigurare a bunei funcționări a instalației/instalațiilor individuale de încălzire pe toată durata funcționării acesteia.</p> <p>(3) Studiul de fezabilitate menționat la alin. (2) se elaborează de către auditorii energetici calificați și înregistrați în Registrul electronic al auditorilor</p>

		<p>înregistrați în Registrul electronic al auditorilor energetici deținut de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(4) Studiul de fezabilitate se elaborează în conformitate cu un Ghid elaborat și aprobat de către instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va include următoarele elemente structurale, fără a se limita la acestea:</p> <p>a) stabilirea unei limite de sistem și, după caz, a unei limite geografice pentru intervenția planificată;</p> <p>b) aplicarea unei abordări integrate și depline la stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta de alimentare cu energie termică;</p> <p>c) descrierea scenariului de referință – alimentarea cu energie termică în cadrul sistemului de alimentare centralizată;</p> <p>d) identificarea și descrierea scenariilor alternative de alimentare cu energie termică, în baza unui set de criterii și ipoteze de calcul prestabilite de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice;</p> <p>e) descrierea metodei de calcul a fezabilității economico-financiare a scenariilor de alimentare cu energie termică posibile, bazate pe venitul net actualizat;</p> <p>f) inventarierea și descrierea beneficiilor și efectelor negative ale tuturor scenariilor de alimentare cu energie termică analizate.</p> <p>(5) Studiul de fezabilitate elaborat se coordonează cu de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și se prezintă unității termoeenergetice.</p> <p>(6) Persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit careva acțiuni contrar celor stipulate în alineatele (1) – (5) este obligată de a restabili conectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, în termen de o lună, cu repararea prejudiciilor cauzate.</p> <p>(7) În cazul în care deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau de la sistemul de alimentare</p>	<p>energetici deținut de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(4) Studiul de fezabilitate se elaborează în conformitate cu un Ghid elaborat și aprobat de către de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, care va include următoarele elemente structurale, fără a se limita la acestea:</p> <p>a) stabilirea unei limite de sistem și, după caz, a unei limite geografice pentru intervenția planificată;</p> <p>b) aplicarea unei abordări integrate și depline la stabilirea opțiunilor privind cererea și oferta de alimentare cu energie termică;</p> <p>c) descrierea scenariului de referință – alimentarea cu energie termică în cadrul sistemului de alimentare centralizată;</p> <p>d) identificarea și descrierea scenariilor alternative de alimentare cu energie termică, în baza unui set de criterii și ipoteze de calcul prestabilite de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice;</p> <p>e) descrierea metodei de calcul a fezabilității economico-financiare a scenariilor de alimentare cu energie termică posibile, bazate pe venitul net actualizat;</p> <p>f) inventarierea și descrierea beneficiilor și efectelor negative ale tuturor scenariilor de alimentare cu energie termică analizate.</p> <p>(5) Studiul de fezabilitate elaborat se coordonează cu de instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și se prezintă unității termoeenergetice.</p> <p>(6) Persona fizică sau persoana juridică care a săvârșit careva acțiuni contrar celor stipulate în alineatele (1) – (5) este obligată de a restabili conectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, în termen de o lună, cu repararea prejudiciilor cauzate.</p> <p>(7) În cazul în care deconectarea instalației de utilizare a energiei termice de la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică sau de la sistemul de alimentare</p>
--	--	--	---

		centralizată cu energie termică a fost deja efectuată, facturarea și plata pentru energia termică se efectuează conform actelor normative în domeniu.	centralizată cu energie termică a fost deja efectuată, facturarea și plata pentru energia termică se efectuează conform actelor normative în domeniu.
	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică</p> <p>(1) Distribuitorii de energie termică sînt responsabili de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare instalate în gospodăriile consumatorilor casnici la punctul de delimitare a proprietății. Cheltuielile efective suportate se iau în calcul la stabilirea tarifului pentru energia termică furnizată. Celelalte categorii de consumatori suportă toate cheltuielile legate de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea, înlocuirea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare.</p>	<p>29. La Articolul 43:</p> <p>1) la alineatul (1) propoziția a 3 (treia) sintagma „celelalte categorii de consumatori”, se substituie cu sintagma „consumatorii noncasnici”;</p> <p>se completează cu două alineate noi care vor avea următorul cuprins:</p> <p>”(1¹) Distribuitorii de energie termică pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare a consumatorilor casnici și în alte locuri de consum decât cele prevăzute în alineatul (1), convenite între părțile contractante. Echipamentele de măsurare pot fi instalate doar în cazul existenței posibilităților tehnice. Cheltuielile suportate se includ în tariful pentru energia termică.”.</p> <p>(1²) Unitățile termoeenergetice pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare necesare în procesul tehnologic. Cheltuielile suportate se includ în prețul și tariful reglementat.”</p>	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică</p> <p>(1) Distribuitorii de energie termică sînt responsabili de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare instalate în gospodăriile consumatorilor casnici la punctul de delimitare a proprietății. Cheltuielile efective suportate se iau în calcul la stabilirea tarifului pentru energia termică furnizată. Consumatorii noncasnici suportă toate cheltuielile legate de achiziția, instalarea, exploatarea, întreținerea, înlocuirea și verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare.</p> <p>(1¹) Distribuitorii de energie termică pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare a consumatorilor casnici și în alte locuri de consum decât cele prevăzute în alineatul (1), convenite între părțile contractante. Echipamentele de măsurare pot fi instalate doar în cazul existenței posibilităților tehnice. Cheltuielile suportate se includ în tariful pentru energia termică.”.</p> <p>(1²) Unitățile termoeenergetice pot achiziționa, instala, exploata, întreține și verifica metrologic echipamentele de măsurare necesare în procesul tehnologic. Cheltuielile suportate se includ în prețul și tariful reglementat.</p>
	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică</p> <p>(2) Unitățile termoeenergetice țin evidența energiei termice utilizînd doar tipurile de echipamente de măsurare verificate metrologic, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>1) la alineatul (2) sintagma ”verificate metrologic, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se modifică și se substituie cu sintagma ”supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei.”.</p>	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică</p> <p>(2) Unitățile termoeenergetice țin evidența energiei termice utilizînd doar tipurile de echipamente de măsurare supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei..</p>

<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică (4) Unitățile termoelectrice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări care vor include și cheltuielile de verificare; în cazul în care nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.</p>	<p>2) alineatul (4) se modifică și se expune în următoarea redacție: „(4) Unitățile termoelectrice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări a energiei termice livrate cu recuperarea cheltuielilor de verificare, în cazul în care nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.</p>	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică (4) Unitățile termoelectrice/consumatorii au dreptul să inițieze verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare dacă una dintre părți are reclamații. În cazul în care reclamația se confirmă, se fac recalculări a energiei termice livrate cu recuperarea cheltuielilor de verificare, în cazul în care nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.</p>
<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică (6) Unitățile termoelectrice/consumatorii vor achita plățile pentru energia termică conform indicațiilor echipamentelor de măsurare și potrivit cu prevederile contractelor.</p>	<p>3) la alineatul (6) după textul „potrivit cu prevederile contractelor” se completează cu textul „ și actelor normative în domeniu”.</p>	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică (6) Unitățile termoelectrice/consumatorii vor achita plățile pentru energia termică conform indicațiilor echipamentelor de măsurare și potrivit cu prevederile contractelor și actelor normative în domeniu.</p>
	<p>4) se completează cu un alineat nou (6¹) care va avea următorul cuprins: „(6¹) În cazul în care sunt instalate echipamente de măsurare a energiei termice individuale la consumatorii din cadrul clădirii, diferența dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la bransamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, se va repartiza integral către toți deținătorii de unități indiferent dacă aceștia sunt sau nu conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire, în baza unei metodologii aprobate de Guvern.”</p>	<p>Articolul 43. Măsurarea și achitarea consumului de energie termică (6¹) În cazul în care sunt instalate echipamente de măsurare a energiei termice individuale la consumatorii din cadrul clădirii, diferența dintre cantitatea de energie termică stabilită între indicii echipamentelor de măsurare instalate la bransamentele clădirii și suma indicilor echipamentelor de măsurare individuale de la consumatori din cadrul clădirii, se va repartiza integral către toți deținătorii de unități indiferent dacă aceștia sunt sau nu conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, având la bază principiul de repartizare integrală a energiei termice stabilit de echipamentul de măsurare comun pentru clădire, în baza unei metodologii aprobate de Guvern.</p>
<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoelectric</p>	<p>30. La Articolul 45: 1) alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoelectric</p>

	<p>(1) Tarifele reglementate pentru producerea energiei termice, pentru serviciul de distribuție a energiei termice, pentru furnizarea energiei termice și tarifele la energia termică livrată consumatorilor, inclusiv pentru apa caldă menajeră, se aprobă de Agenție conform metodologiilor tarifare prestabilite.</p>	<p>”(1) Prețurile reglementate pentru producerea energiei electrice și tarifele pentru producerea distribuția și furnizarea energiei termice inclusiv pentru prepararea apei calde menajere, conform metodologiei aprobate de Agenție.”;</p>	<p>(1) Prețurile reglementate pentru producerea energiei electrice și tarifele pentru producerea distribuția și furnizarea energiei termice inclusiv pentru prepararea apei calde menajere, conform metodologiei aprobate de Agenție.</p>
		<p>2) se completează cu un alineat nou (1¹) care va avea următorul cuprins: ”(1¹) Prețurile și tarifele aprobate de Agenție se ajustează în cazurile și modul stabilite în metodologia aprobată de ANRE, la cererea scrisă a unităților termoeenergetice, respectiv sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Unitățile termoeenergetice sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.”</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (1¹) Prețurile și tarifele aprobate de Agenție se ajustează în cazurile și modul stabilite în metodologia aprobată de ANRE, la cererea scrisă a unităților termoeenergetice, respectiv sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Unitățile termoeenergetice sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.</p>
	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (2) Metodologiile tarifare includ: a) componența și modul de calculare: – a consumurilor aferente procurării de resurse energetice primare și a energiei termice, inclusiv recunoașterea unui nivel rezonabil și justificat al consumului tehnologic în rețelele termice; – a consumurilor de materiale; – a consumurilor aferente retribuirii muncii; – a amortizării mijloacelor fixe; – a consumurilor aferente exploatării eficiente și întreținerii obiectivelor din sistemul termoeenergetic;</p>	<p>3) la alineatul (2): sintagma ”Metodologiile tarifare includ” se substituie cu sintagma ”Metodologia tarifară include”; litera a), liniuțele 1-7 se modifică și vor avea următorul cuprins: ”- a cheltuielilor aferente procurării resurselor energetice primare; - a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, pentru a asigura ca valoarea activelor respective să nu fie recuperată prin tarif mai mult de o dată și pentru a exclude activele finanțate de către terți și/sau obținute gratuit, prin donații și granturi; - a cheltuielilor materiale; - a cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, inclusiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți; - a cheltuielilor aferente retribuirii muncii; - a cheltuielilor de distribuție și administrative; - altor cheltuieli justificate și necesare pentru desfășurarea activității operaționale.”;</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (2) Metodologia tarifare includ: - a cheltuielilor aferente procurării resurselor energetice primare; - a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, pentru a asigura ca valoarea activelor respective să nu fie recuperată prin tarif mai mult de o dată și pentru a exclude activele finanțate de către terți și/sau obținute gratuit, prin donații și granturi; - a cheltuielilor materiale; - a cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, inclusiv a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți; - a cheltuielilor aferente retribuirii muncii; - a cheltuielilor de distribuție și administrative; - altor cheltuieli justificate și necesare pentru desfășurarea activității operaționale.”; - a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la</p>

<p>– a cheltuielilor comerciale, generale și administrative; – a altor cheltuieli operaționale; – a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a activelor materiale pe termen lung; c) condițiile de utilizare a uzurii anuale a mijloacelor fixe, de efectuare a cheltuielilor materiale de întreținere și exploatare, modul de reflectare a acestora în tarif în cazul în care sînt utilizate în alte scopuri; d) principiul efectuării investițiilor în sectorul termoelectric și modul de recuperare a acestora prin intermediul tarifului; f) modul de ajustare a tarifelor în perioada de acțiune a metodologiilor tarifare în vigoare.</p>	<p>- a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale; se completează cu două linii noi: „- a componentei de corectare a venitului reglementat; - a Fondului de dezvoltare constituit din mijloacele financiare aferente cheltuielilor privind amortizarea investițiilor efectuate din surse proprii.” „c) condițiile de utilizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi), a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți și modul de includere a acestor cheltuieli în tarifele reglementate”; litera d) se modifică și va avea următorul cuprins: „d) principiile planificării, aprobării și efectuării investițiilor, modul de recuperare a acestora prin tarife reglementate și determinarea ratei de rentabilitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea, ce a rezultat din reevaluarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și valoarea activelor care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi și/sau finanțate de către terți;”; litera f) se modifică și va avea următorul cuprins: „f) modul de ajustare și actualizare a prețurilor și tarifelor reglementate;”; la final se completează cu litera g) care va avea următorul cuprins: ”g) măsurile stimulative privind creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentarea cu energie termică, precum și a calității acesteia.”</p>	<p>valoarea netă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale; se completează cu două linii noi: - a componentei de corectare a venitului reglementat; -a Fondului de dezvoltare constituit din mijloacele financiare aferente cheltuielilor privind amortizarea investițiilor efectuate din surse proprii. c) condițiile de utilizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi), a cheltuielilor materiale, a cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți și modul de includere a acestor cheltuieli în tarifele reglementate; litera d) se modifică și va avea următorul cuprins: d) principiile planificării, aprobării și efectuării investițiilor, modul de recuperare a acestora prin tarife reglementate și determinarea ratei de rentabilitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea, ce a rezultat din reevaluarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și valoarea activelor care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi și/sau finanțate de către terți; f) modul de ajustare și actualizare a prețurilor și tarifelor reglementate; g) măsurile stimulative privind creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentarea cu energie termică, precum și a calității acesteia.</p>
<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoelectric (3) Metodologiile tarifare contribuie la furnizarea energiei termice în condiții de fiabilitate, cu cheltuieli minime și cu utilizarea eficientă a obiectivelor din sectorul termoelectric, inclusiv a capacităților de producție.</p>	<p>4) La alineatul (3) sintagma ”Metodologiile tarifare” se substituie cu sintagma ”Prevederile metodologiei tarifare”.</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoelectric (3) Prevederile metodologiei tarifare contribuie la furnizarea energiei termice în condiții de fiabilitate, cu cheltuieli minime și cu utilizarea eficientă a obiectivelor din sectorul termoelectric, inclusiv a capacităților de producție.</p>

<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (4) Tarifele și componentele tarifelor pentru energia termică nu includ și nu iau în calcul pierderile supranormative de energie termică, precum și alte consumuri sau cheltuieli nejustificate.</p>	<p>5) Alineatul (4) va avea următorul cuprins: ”(4) Tarifele, prețurile și componentele acestora nu includ și nu iau în calcul consumurile, cheltuielile și pierderile de energie nejustificate și pot fi excluse de către Agenție în baza motivării legale și prin calcule justificative.”.</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (4) Tarifele, prețurile și componentele acestora nu includ și nu iau în calcul consumurile, cheltuielile și pierderile de energie nejustificate și pot fi excluse de către Agenție în baza motivării legale și prin calcule justificative</p>
<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (6) Titularii de licențe sînt obligați să prezinte la Agenție informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective, precum și a calculului tarifelor la energia termică.</p>	<p>6) alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Titularii de licență, la solicitarea Agenției, sînt obligați să prezinte informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective reglementate, precum și a calculului prețurilor și tarifelor reglementate”.</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (6) Titularii de licență, la solicitarea Agenției, sînt obligați să prezinte informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective reglementate, precum și a calculului prețurilor și tarifelor reglementate.</p>
<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (7) Pierderile de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful la energia termică, se determină în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenție.</p>	<p>7) Alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: „(7) Pierderile de energie termică din rețelele termice, incluse în tariful pentru energia termică se determină în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenție, bazată pe valorile efectiv înregistrate ale pierderilor de energie termică de către titularul de licență, luând în considerare gradul de dotare a SACET cu echipamente de măsurarea a energiei termice.</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (7) Pierderile de energie termică din rețelele termice, incluse în tariful pentru energia termică se determină în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenție, bazată pe valorile efectiv înregistrate ale pierderilor de energie termică de către titularul de licență, luând în considerare gradul de dotare a SACET cu echipamente de măsurarea a energiei termice.</p>
<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (8) Tarifele de racordare și de reconectare a instalațiilor de utilizare a energiei termice, precum și costurile de racordare și reconectare a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice, inclusiv a centralelor termice care utilizează surse regenerabile, le achită consumatorul final sau producătorul, după caz, acestea</p>	<p>8) alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(8) Dacă la ajustarea și actualizarea anuală a tarifului se constată că titularul de licență a diminuat nivelul pierderilor de energie termică față de nivelul de pierderi determinate conform metodologiei menționate în alineatul (7), cincizeci procente din costul economiei energiei se include suplimentar la cheltuielile titularului de licență”.</p>	<p>Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (8) Dacă la ajustarea și actualizarea anuală a tarifului se constată că titularul de licență a diminuat nivelul pierderilor de energie termică față de nivelul de pierderi determinate conform metodologiei menționate în alineatul (7), cincizeci procente din costul economiei energiei se include suplimentar la cheltuielile titularului de licență.</p>

	fiind calculate și aprobate de Agenție în conformitate cu metodologia elaborată și aprobată de Agenție.		
	Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (9) Deciziile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor reglementate la energia termică se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	9) alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins: „Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor, prețurilor, cheltuielilor de bază și componenta de corectare a venitului reglementat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.	Articolul 45. Reglementarea tarifelor în sectorul termoeenergetic (9) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor, prețurilor, cheltuielilor de bază și componenta de corectare a venitului reglementat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova
		25. Se completează cu Capitolul IX ¹ „Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic, care va cuprinde Articolul 45 ¹ și Articolul 45 ² , cu următorul cuprins: „Capitolul IX ¹ . Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic Articolul 45 ¹ . Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic (1) Unitățile termoeenergetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energetică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție. (2) Dacă Agenția constată încălcarea de către unitățile termoeenergetice a prevederilor prezentei legi, ale Legii cu privire la energetică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional. (3) În cazurile expres prevăzute în prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energetică. Articolul 45 ² . Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic (1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin: a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;	Capitolul IX¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic Articolul 45¹. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic (1) Unitățile termoeenergetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energetică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție. (2) Dacă Agenția constată încălcarea de către unitățile termoeenergetice a prevederilor prezentei legi, ale Legii cu privire la energetică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional. (3) În cazurile expres prevăzute în prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energetică. Articolul 45². Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul termoeenergetic (1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin: a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție; b) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;

		<p>b) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;</p> <p>c) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență de a elibera avizul de racordare la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale unui solicitant;</p> <p>d) refuzul nejustificat repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei termice în contextul obligațiilor de serviciu public;</p> <p>e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.</p> <p>(2) Încălcările prevăzute la alin. (1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.</p> <p>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării contabile a activităților reglementate din sectorul termoeenergetic;</p> <p>b) desfășurarea unei activități din sectorul termoeenergetic fără licență în acest sens.</p> <p>(4) Încălcările prevăzute la alin. (3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de la 5% la 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.”.</p>	<p>c) refuzul nejustificat repetat al titularului de licență de a elibera avizul de racordare la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale unui solicitant;</p> <p>d) refuzul nejustificat repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a energiei termice în contextul obligațiilor de serviciu public;</p> <p>e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.</p> <p>(2) Încălcările prevăzute la alin. (1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.</p> <p>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării contabile a activităților reglementate din sectorul termoeenergetic;</p> <p>b) desfășurarea unei activități din sectorul termoeenergetic fără licență în acest sens.</p> <p>(4) Încălcările prevăzute la alin. (3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de la 5% la 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.”.</p>
#	Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe după modificare și aprobare
	<p>Articolul 51. Plata pentru serviciile comunale și necomunale</p> <p>(5) Proprietarii sau locatarii, consumatori ai serviciilor comunale și necomunale, au dreptul la debransarea locuințelor ce le aparțin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale și necomunale. Se interzice debransarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate.</p>	<p>Articolul VI. Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art. 249), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 51, alineatul (5) se completează la final cu o nouă propoziție care va avea următorul cuprins:</p> <p>”Debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”.</p>	<p>Articolul 51. Plata pentru serviciile comunale și necomunale</p> <p>(5) Proprietarii sau locatarii, consumatori ai serviciilor comunale și necomunale, au dreptul la debransarea locuințelor ce le aparțin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale și necomunale. Se interzice debransarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate. Debransarea, deconectarea de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau sistemul colectiv de alimentare cu energie termică se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.</p>

#	Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu	Modificările propuse în proiectul de lege	Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu după modificare și aprobare
	<p>Articolul 11. Părțile comune</p> <p>(2) Punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor și instalațiilor publice sunt:</p> <p>3) la rețelele de alimentare cu energie termică prin sistem centralizat – ultimele flanșe de la a treia și a patra vană după nodul de elevator, după cum urmează:</p> <p>a) în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța furnizorului – peretele exterior al clădirii PTI la ieșirea rețelelor termice;</p> <p>c) în cazul blocurilor locative cu noduri de elevator – ultimele flanșe la vanele a treia și a patra;</p> <p>d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – ventilele după nodul de evidență;</p>	<p>Articolul VII. Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 238-244, art. 467) se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 11, alineatul (2), p. 3):</p> <p>lit. a) se expune în următoarea redacție: „în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța distribuitorului – peretele exterior al încăperii PTI la ieșirea rețelelor termice;</p> <p>lit. c) în cazul blocurilor locative cu noduri elevator – armătura de închidere (secționare) numărul 3,4;</p> <p>lit. d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – armătura de închidere (secționare) după nodul de evidență.</p> <p>De suplinit cu o literă nouă f) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) În cazul în care rețelele termice care alimentează mai mulți consumatori sânt amplasate în subsoluri tehnice sau trec incintele consumatorilor - robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distribuție”.</p>	<p>Articolul 11. Părțile comune</p> <p>(2) Punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor și instalațiilor publice sunt:</p> <p>3) la rețelele de alimentare cu energie termică prin sistem centralizat – ultimele flanșe de la a treia și a patra vană după nodul de elevator, după cum urmează:</p> <p>a) în cazul punctului termic individual (PTI) la balanța distribuitorului – peretele exterior al încăperii PTI la ieșirea rețelelor termice;</p> <p>c) în cazul blocurilor locative cu noduri elevator – armătura de închidere (secționare) numărul 3,4;</p> <p>d) în cazul blocurilor locative cu noduri de comandă – armătura de închidere (secționare) după nodul de evidență.</p> <p>f) În cazul în care rețelele termice care alimentează mai mulți consumatori sânt amplasate în subsoluri tehnice sau trec incintele consumatorilor - robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distribuție”.</p>
	<p>Articolul 50. Dreptul de debransare și suportarea unor cheltuieli</p> <p>(1) Proprietarul poate renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire ori de răcire centralizat al clădirii dacă debransarea unității nu afectează funcționarea sistemului respectiv.</p>	<p>Articolul 50, alineatul (1) cuvintele „nu afectează funcționarea sistemului respectiv” de substituit cu cuvintele „este efectuată cu respectarea prevederilor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării”.</p>	<p>Articolul 50. Dreptul de debransare și suportarea unor cheltuieli</p> <p>(1) Proprietarul poate renunța la folosirea în unitate a sistemului de încălzire ori de răcire centralizat al clădirii dacă debransarea unității este efectuată cu respectarea prevederilor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.</p>
		<p>DISPOZIȚII FINALE</p> <p>Articolul VIII. Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora, aproba și publica pe pagina sa oficială Ghidul prevăzut la Articolul V, p. 30.</p> <p>Articolul IX. Autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor stabili și vor aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale.</p>	<p>Articolul VIII. Instituția publică ce asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora, aproba și publica pe pagina sa oficială Ghidul prevăzut la Articolul V, p. 30.</p> <p>Articolul IX. Autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor stabili și vor aproba zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unității administrativ-teritoriale.</p>

		<p>Articolul X. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul unităților termoelectrice și a autorităților administrației publice locale relevante, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, efectuează o inventariere a clădirilor autorităților și instituțiilor aflate în zonele unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, și elaborează o foaie de parcurs cu privire la conectarea/reconectarea edificiilor respective la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică</p> <p>Articolul XI.</p> <p>(1) Agenția, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va actualiza metodologia tarifară și metodologia determinării pierderilor de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful pentru energia termică.</p>	<p>Articolul X. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu suportul unităților termoelectrice și a autorităților administrației publice locale relevante, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, efectuează o inventariere a clădirilor autorităților și instituțiilor aflate în zonele unitare de alimentare cu energie termică pentru care autoritatea administrației publice locale a stabilit că alimentarea cu energie termică se realizează exclusiv în sistem centralizat, și elaborează o foaie de parcurs cu privire la conectarea/reconectarea edificiilor respective la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică</p> <p>Articolul XI.</p> <p>(1) Agenția, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va actualiza metodologia tarifară și metodologia determinării pierderilor de energie termică din rețeaua termică, incluse în tariful pentru energia termică.</p>
--	--	---	---

Nr. 07/2-831 din 10 iulie 2023

CANCELARIA DE STAT

CERERE

Cu privire la înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Energiei al Republicii Moldova.
3.	Justificarea depunerii cererii	Scopul prezentului proiect constă în consolidarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică existente, precum și dezvoltarea acestora, în contextul politicilor promovate de eficientizare a consumului de resurse energetice.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Mediului Ministerul Justiției Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Culturii Ministerul Sănătății Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția Proprietății Publice Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică Agenția pentru Supraveghere Tehnică Agenția Relații Funciare și Cadastru Congresul Autorităților Locale din Moldova Consiliul Concurenței Primăria Municipiului Chișinău

		Primăria Municipiului Bălți Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	15 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Denis BOSÎI, Consultant principal, Direcția energie termică și cogenerare Ministerul Energiei tel.: (+373 22) 250-546. <i>e-mail:</i> denis.bosii@energie.gov.md .
7.	Anexe	Proiectul hotărârii de Guvern. Proiectul legii privind modificarea unor acte normative. Notă informativă la proiectul de lege. Analiza Impactului de reglementare.
8.	Data și ora depunerii cererii	10.07.2023
9.	Semnătura	

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV

Ex. Denis BOSÎI tel.: (022) 250 546